ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

80 ст. www.duma.bg

facebook.com/www.duma.bg

DUMA newspaper

DUMA_newspaper

ПЕТЪК | 28 СЕПТЕМВРИ | 2018 ГОДИНА/28 | БРОЙ 188 (8037)

9

БЮДЖЕТ

София със 100 млн. лева по-малко приходи от обещаното 4

ПРОЕКТ ВИЗИЯ ЗА БЪЛГАРИЯ

ДИПЛОМАЦИЯ

Корнелия Нинова представи „Визия за България” пред посланици от ЕС 5

Монументът на Бузлуджа със статут на паметник

Евроексперти предлагат уникалната конструкция да е под егидата на ЮНЕСКО

Стартирана е процедура чрез Министерството на културата, която ще предостави на монумента “Бузлуджа” статут на паметник на културата. Така ще се набират средства за консервацията му по програми на ЕС, съобщи областният управител на Стара Загора Гергана Микова. Рушащата се конструкция бе огледана вчера от експерти на организацията “Европа Ностра”, която вписа монумента сред 7-те най-застрашени паметници в Европа.

Специалистите бяха шокирани от състоянието на паметника на социализма и изразиха съжаление, че държавата не е запазила великолепието му. Те напомниха, че сградата е не само част от българската, но и от европейската история и като човешко творение трябва да остане за хората. 2

ЧЕТИВО

ПЕГАС

Матей Шопкин на 80 години с нови стихове 20

Неделник

Боян Радев - чудо невиждано в спорта и в изкуството 13

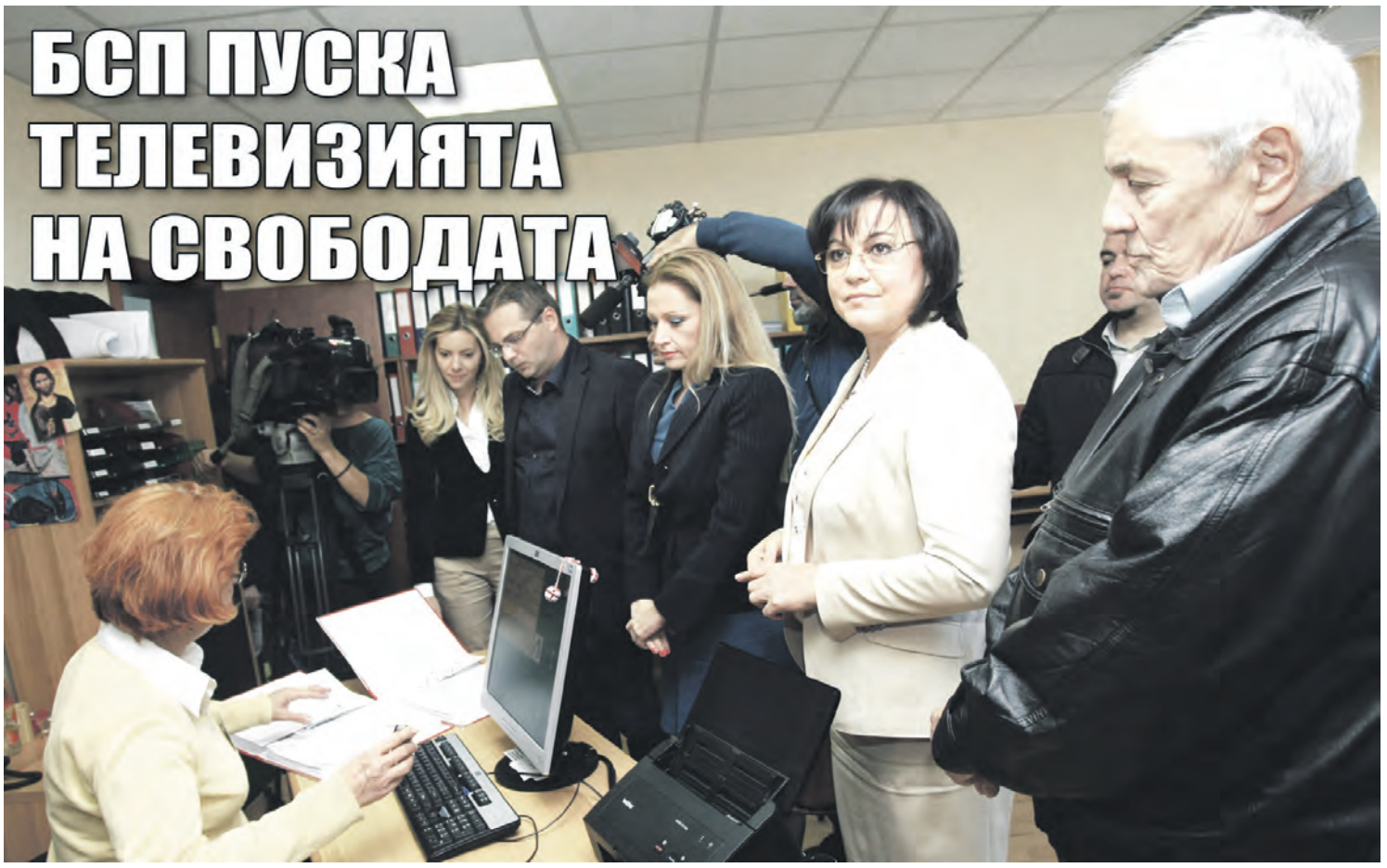

Световната банка се обяви срещу плоския данък 6

Германия получи домакинството на Евро 2024 39

Снимка БГНЕС

Девизът на нашата телевизия ще е “Бъди свободен”, заяви вчера лидерът на БСП Корнелия Нинова при внасяне на документите на “Българска свободна телевизия” (БСТВ) в СЕМ

3

НЯКОЛКО ДУМИ

Деси ВЕЛЕВА

ОТЛИЧНИЦИ НА МИНУС

Столичната община за пореден път отчете добра финансова дисциплина, похвали се с изпълнението на бюджета за предходната година и крои планове за най-важния си финансов документ за следващата. За управляващите от ГЕРБ всички заложени планове не просто са изпълнени, но и преизпълнени - на 102%.

Преизпълнението обаче не е трудно, когато предвидените приходи и разходи не са с твърде амбициозни измерения. Столичната община вече години наред следва простата и удобна тенденция да не се напряга с тежки бюджети, които после да може да реализира без много усилия. И въпреки тази склонност към улеснение на събираемостта и реализацията, цифрите пак не изглеждат толкова благоприятни, колкото се опитват да ги представят от ГЕРБ.

Изпълнение на бюджета от 91% звучи почти като 100 на сто, но всъщност се пропуска фактът, че София не е успяла да събере 100 млн. лв. от приходите си. Т.е. администрацията не си е свършила добросъвестно работата и следователно тези липсващи 100 милиона няма да могат да бъдат усвоени за улици, тротоари, ремонти на училища, здравеопазване. И градът пак ще остане на две скорости - център и квартали.

Стр. 4

ISSN 0861-1343

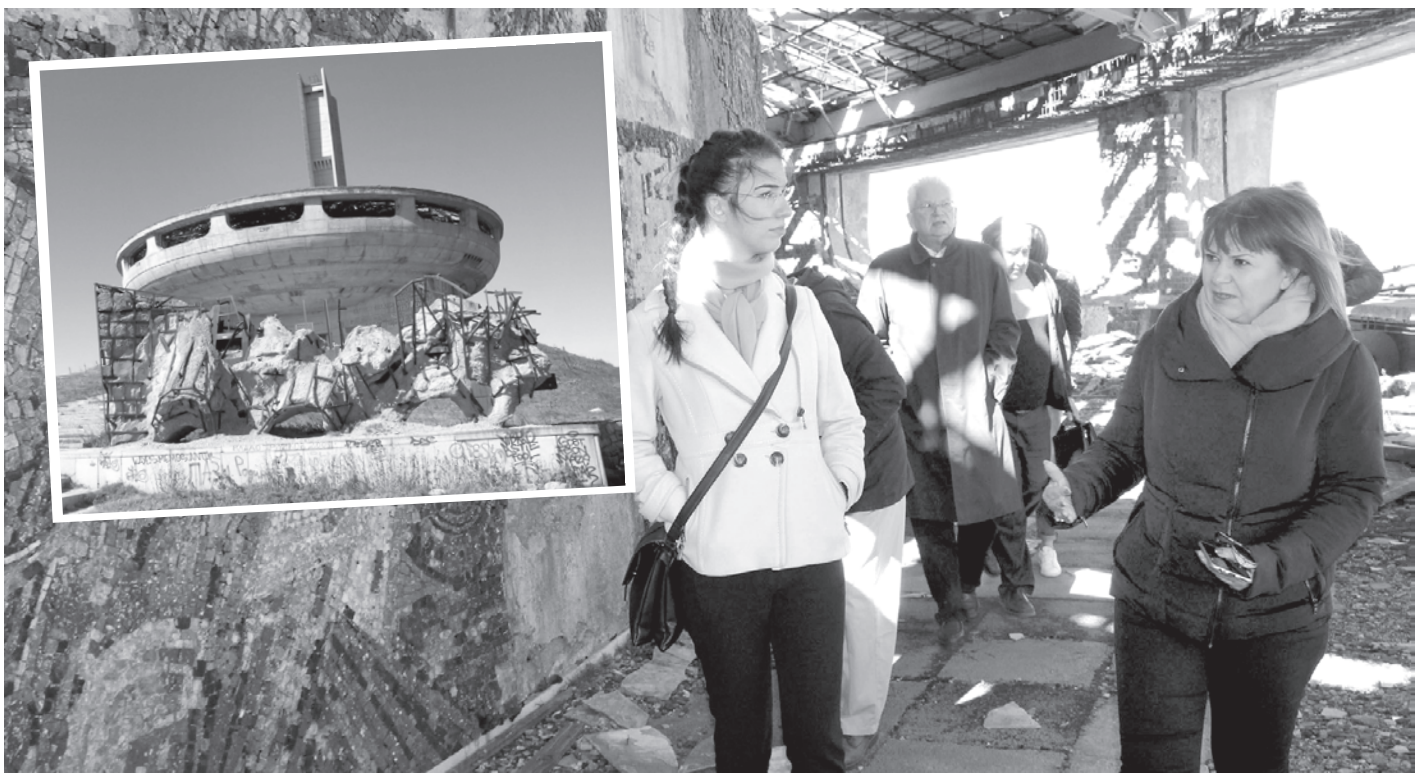
www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 28 СЕПТЕМВРИ 2018

Монументът на Бузлуджа със статут на паметник

Евроексперти предлагат уникалната конструкция да е под егидата на ЮНЕСКО

Експертите на "Европа Ностра" не скриха потреса си от разрухата, която държавата е допуснала в монумента на Бузлуджа

Петър ХРИСТОВ

Стартирана е процедура чрез Министерството на културата, която да предостави на монумента на Бузлуджа статут на паметник на културата. Това ще позволи в бъдеще да се търсят средства за неговата консервация по различни програми на ЕС, съобщи вчера областният управител на Стара Загора Гергана Микова. Рушащата се конструкция бе огледана вчера от трима експерти от организацията "Европа Ностра", която тази година вписа монумента на Бузлуджа сред седемте най-застрашени паметници в Европа.

При огледа на паметника вчера бившият зам.-директор на отдел "Културно наследство" на ЮНЕСКО Лорен Леви-Строс каза, че след известно консервиране и саниране на чинията, тя може да се сдобие с определен статут по подобие на концентрационния лагер в Аушвиц, оцелялата от атомната бомбардировка в Хирошима сграда, и още няколко изключително важни за световната история съоръжения.

Арх. Дора Иванова, която преди 4 години защити в Берлин дипломна работа за уникалната конструкция и предложи тя да се превърне в действащ интерактивен музей на българската история, обясни, че е нанесла корекции в предварителната си идея и предлага сградата да стане музей на самия паметник. "Днешното поколение знае твърде малко за епохата на социализма. Това е идеалното място, където неотдавнашното ни минало може да бъде разказано, осветлено обективно и критично. Далеч съм от мисълта паметникът да бъде възстановен изцяло и чрез него да се възхвалява миналото. Той трябва да бъде консервиран в сегашното му състояние и по този начин да разказва историята си. За целта може да бъде използвана технологията за 3D-мапинга", сподели Иванова и допълни, че проектантът на монумента арх. Георги Стоилов е възприел идеите ѝ.

Експертът от Англия арх. Граам Бел не скри, че е шокиран от състоянието, в което се намира паметникът, и изрази съжаление, че толкова години никой не се е постарал да запази някогашното му великолепие. "Бил съм в сграда и в много по-лошо състояние, но в случая въпросът е не дали може да бъде възстановена, а дали хората искат това. Тя е една глава от историята на България, но и част от европейската история. Ние сме тук защото "Европа Ностра" защитава културно-историческото наследство и работим съвместно с института към Европейската инвестиционна банка, която се грижи за това наследство. Тази сграда е човешко творение и тя трябва да остане за хората. Тя трябва да бъде запазена, за да служи на хората", подчерта британецът. Бел е директор на North of England Civic Trust и Hungarian Renaissance Foundation, работещи за опазване на културното наследство в Англия и Унгария.

Охранители на монумента разказаха, че всеки ден там пристигат микробуси с чуждестранни туристи. Те не криели разочарованието си, че не могат да влязат в лабиринтите на сградата, за която разбрали от множеството видеоклипове в социалните мрежи и ютуб. Само в последните три почивни дни оттам са минали около 700 чужденци и българи, подведени от гидове, че ще бъдат вкарани вътре през тайни проходи.

Очаква се до края на годината експертите да подготвят краен доклад с препоръки за бъдещето на паметника, след което ще го предоставят на ЕИБ и тогава думата ще имат финансистите.

В Горнооряховско скочиха срещу Държавния резерв

Жители на горнооряховското село Първомайци излязоха на протест, възмутени от намерението на агенция "Държавен резерв и военновременни запаси" да ползва вода от шахтовия си кладенец в селището за петролната база в съседното село Поликраище.

Притесненията на хората са, че шахтовият кладенец, който е затворен през 1984 г. поради изчерпване на водата, отново ще бъде използван, което ще доведе до пресъхване на кладенците и обществените чешми в Първомайци, обясни кметът Ясен Янков. Хората са обезпокоени, че влизането на тежките машини в селото, които ще копаят за водопровод от кладенеца на държавния резерв до петролната база в Поликраище, ще унищожат улиците.

Преди 9 години държавният резерв използва този кладенец отново и най-голямото село в област Велико Търново остана на сухо, обясняват местните хора. Любомир Абрашев от инициативния комитет коментира, че местните жители били известени късно за намерението на държавния резерв. Проектантите обещават, че улиците ще бъдат възстановени. Жителите на селото обаче не се чувстват по-спокойни.

От държавния резерв обясниха за "Хоризонт", че шахтовият кладенец ще се ползва само за противопожарни нужди и няма да причини неудобства на хората в Първомайци. До края на годината трябва да бъде изграден близо 2 км водопровод от кладенеца до петролната база. Арх. Йордан Юрков от проектантския колектив на проекта увери, че сега няма да има такова водочерпене, каквото е имало в 80-те години.

КЗД СЕ САМОСЕЗИРА ЗАРАДИ ОГРАНИЧЕН ДОСТЪП ДО ВОДА

Аида ОВАНЕС

Повече от 10 години жителите в с. Маслиново, община Хасково, имат ограничен достъп до вода за удовлетворяване на основни питейни и битови нужди. По проблема се самосезира 9-членният състав на Комисията за защита от дискриминация (КЗД) по доклад на зам.-председателя доц. д-р Баки Хюсеинов.

От КЗД поясняват, че жителите на селото от години са принудени да се редят всеки ден на опашка пред единствената чешма в центъра на селото, за да напълнят съдове с вода. От общината обяснили, че ценовите оферти не са отворени, защото след отварянето им започва да тече срок за сключване на договор, който няма как да бъде сключен, когато няма осигурени пари.

Поради това доц. Хюсеинов смята за безспорно, че недоизградената водопроводна мрежа в с. Маслиново ограничава основното право на населението на достъп до вода за питейни и битови нужди. Той сочи редица международни правни актове, ратифицирани по конституционен ред, обнародвани и влезли в сила за Република България. Доц. Хюсеинов смята, предвид и посочените актове, че по отношение на жителите на населеното място са нарушени основни права, което е в разрез с Конституцията и Закона за защита от дискриминация. От КЗД се категорични, че жителите на с. Маслиново са поставени в положение на по-неблагоприятно третиране спрямо жителите на други населени места, които в домовете си ползват вода за питейни и битови нужди.

Минималната пенсия да се изравни с прага на бедност е единственото решение възрастните хора да посрещнат поскъпването на енергоносителите, каза омбудсманът Мая Манолова по време на провелата се във Варна кръгла маса "Дискриминационни практики спрямо възрастните хора в България" На снимката: Манолова в Междупоколенческия център във Варна

ДУМА

www.duma.bg

ПЕТЪК 28 СЕПТЕМВРИ 2018

„Ципрас и Рюте ми казаха: „Всъщност ти това, което говориш, е това, което говори Тръмп, а иначе сърцето ти е с Меркел като европеец“

БОЙКО БОРИСОВ СЕ ХВАЛИ ОТ НЮ ЙОРК, А ТАМ МАЙ МУ СЕ ПОДИГРАВАТ

Парламентът зацикли в кворумна криза

С аритметичното мнозинство на ГЕРБ държавата върви по инерция, защото няма ясна програма за развитие, заяви Мустафа Карадайъ

Юлия КУЛИНСКА

Парламентът не успя вчера да събере кворум от 121 народни представители, за да започне работа и пленарният ден се провали. Парламентарният шеф Цвета Караянчева даде 10 минути толеранс да дойдат на работа позакъснелите депутати. След почивката се оказа, че само 94 парламентаристи са в залата. Не успя и третият опит, при който се оказа, че едва 106 от тях са посегнали към пултовете. В залата присъстваха депутати от БСП и ДПС, които обаче не се регистрираха. Това принуди парламентарният шеф Цвета Караянчева да обяви, че следващото заседание ще е в петък. Припомняме, че в четвъртък НС трябваше да гласува окончателно дълго забавените промени в Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина с мерки срещу износа на медикаменти при недостиг, промени в Закона за местното самоуправление и в Закона за правната помощ.

Несъстоялото се пленарно заседание ядоса Караянчева и тя заплаши отсъстващите депутати със санкции и ще им бъдат отнети 2/3 от заплатата. Тези обаче, които са били в командировка и имат уважителни причини, няма да бъдат наказани, уточни тя.

Зам.-председателят на НС и депутат от "Обединени патриоти" Явор Нотев подчерта, че имало депутати от опозицията, които са били в залата, но не са се регистрирали. Според него това е саботаж, а политическият сблъсък трябвало да бъде по-изискан и на ниво.

Председателят на групата на ГЕРБ Цветан Цветанов призна, че 10-12 депутати от ГЕРБ са в командировка. Той обвини БСП в липса на политически аргументи, забравяйки, че когато бяха в опозиция, народните представители от партията му редовно проваляха кворума.

С аритметичното мнозинство на ГЕРБ държавата върви по инерция, защото няма ясна програма за развитие, коментира пред журналисти лидерът на ДПС Мустафа Карадайъ. Той подчерта, че в момента ситуацията в страната не е добра. "Инфлацията е факт, виждаме и ще усетим и по джоба си увеличението и на природния газ, и ред процеси, които произтичат оттам. Но за чисто политическата конфигурация бих могъл да кажа, че преди година и половина ГЕРБ се отказа да има ясна програма за развитие на страната, зад която да има мнозинство в НСУ, припомни той. Ако ми кажете за кой приоритет на страната каква цел имаме и в какви срокове и какви действия правим, ще се съглася да ги обсъждаме", категоричен е Карадайъ.

От "Воля" пък излязоха с поредната си декларация. Според депутатите на Веселин Марешки грижата за гражданите трябва да се доказва с пълноценна работа в пленарната зала, а не се правят циркове и с процедурни хватки да се проваля работата на НС.

ОТ БСП ОТНОВО НАСТОЯХА ЗА ОСТАВКА НА КАБИНЕТА

"За пореден път се видя, че това НС е изпразнено от съдържание. Позицията на Борисов е, че да се осигури кворум за работата на парламента е отговорност на управляващото мнозинство. Но ГЕРБ не успяха да се съберат, за да заработи то." Това заяви секретарят на ПГ на "БСП за България" Филип Попов пред журналисти в НС. Той подчерта, че в залата е имало народни представители от всички парламентарни групи, но е очевидно, че ГЕРБ и ОП не могат да осигурят мнозинство. Социалистът припомни, че на 17 юли 2014 г. Бойко Борисов заявява: "Аз ще дойда в парламента, за да направим кворум и да гласуваме оставките на правителството на Орешарски". Попов коментира, че сега нещата стоят по същия начин. "БСП за България" е при хората и в парламента, но задължение на управляващите е да си осигурят кворума. За нас този парламент е изпразнен от съдържание. Ние сме тук, работим по важните законопроекти, по бюджета, но всеки да си поема задълженията и отговорността. Да бъдат така любезни, да си осигурят кворума", поясни той.

Работата на опозицията е да коригира действията на мнозинството и в случая ние ги коригираме на най-първично ниво - да ги накараме да дойдат на работа, коментира депутатът от "БСП за България" Александър Симов. "Това не е саботаж, тъй като ГЕРБ още отпреди 4 години насам твърдят, че осигуряването на кворум е работа на мнозинството. Разбирам, че сегашното управление действа на принципа "Като сгафиш и като се издъниш, обвини БСП", подчерта той. Симов поясни, че не се е регистрирал, защото искал да види желание от страна на управляващите да работят. "Такова желание не видях. Те дори не се разкараха до парламента, а решиха да си починат", уточни той.

Когато правителството на Борисов подаде оставка, ще се регистрираме със сигурност всичките 79 депутати от "БСП за България", заяви зам.-председателят на ПГ на левицата Христо Проданов. "Това правителство не е способно да води България по добър път. Чакаме да депозират оставките си", категоричен е той.

Телевизията на левицата ще носи името „Българска свободна медия"

"Телевизията на БСП ще носи името "Българска свободна медия". Вярваме, че в нея ще бъде изразявано свободно мнението на хората, без страх, а истината и фактите да се представят такива, каквито са, без цензура". Това заяви вчера лидерът на БСП Корнелия Нинова, след като внесе документите за лиценз в СЕМ. С откриването на медията левицата иска да помогне на България от 111-то място да се придвижи напред. Желанието ни е до декември т.г. телевизията да стартира, но това зависи от регулаторния орган. Засега ще се разпространява по сателит и кабелната мрежа, ще има основно новини и публицистични предавания", обясни Нинова.

Логото на бъдещата телевизия

"Българска свободна медия" ще се помещава в сградата на бившия хладилен завод, намираща се на ул. "Индустриална" 11, която сега е модернизирана. Вече са подготвени всички студия и офиси. Имало е доста подадени кандидатури за работа.

Припомняме, че процедурата по регистрация стартира след решение на НС на БСП от 10 юни 2018 г. През юли левицата подаде документи за регистрация на дружество "Българска свободна медия". Негов управител е журналистът, политик и общественик Любомир Коларов.

Девизът на нашата телевизия ще бъде "Бъди свободен", обясни той. "Медията ще бъде обществена. Имаме желанието да бъде интересна и ще заложим на информацията и публицистиката. Обществото се нуждае, преди всичко, от точна, ясна и проверена информация, която да разкрие истината за ситуацията у нас и в чужбина", добави Коларов.

В Криводол почитат подвига на септемврийци

Митинг-поклонение на мемориален комплекс "Септемврийци" в местността Томин мост, община Криводол се организира днес от 17:00 ч. Организатор на честването е Общинският съвет на БСП в Криводол с участието на всички общини от област Враца. Към честването ще се присъединят и делегации от областите Монтана, Видин и София.

Тази година се навършват 95 години от първото в света антифашистко въстание. Подвигът на септемврийци е едно от най-забележителните събития в историята на България и на левицата ни. Героичните събития от 1923 г. са ярък израз на волята на българското общество за свобода и социална справедливост. На 26 септември 1923 г. се води последният, неравен бой между въстаници и редовна армия, завършил с гибелта на антифашистите и позора на монархофашистката власт.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 28 СЕПТЕМВРИ 2018

София със 100 млн. лева по-малко приходи от обещаното

БСП РАЗКРИТИКУВА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТА НА ГРАДА ЗА 2017 Г.

Деси ВЕЛЕВА

Остри критики към изпълнението на бюджета на София за миналата година отправиха общинските съветници от БСП към управляващите. На вчерашната сесия на СОС бе отчетен най-важният финансов документ на града. От ГЕРБ побързаха да се похвалят с изпълнение от 91%, но от БСП ги обориха, че числото е подвеждащо, защото не включва средствата по оперативните програми. По тях изпълнението е едва 48% процента, обясни Иван Таков от БСП. Така реално София не е събрала 100 млн. лева от заложените приходи за 2017 г.

Според Таков преизпълнение на бюджета има в сфери, където Столичната община не е ангажирана пряко в събирането на приходи като например от данъка за възмездно придобиване на недвижимо имущество, който хората, купили имоти, така или иначе плащат. Там, където се изисква да се приложи усилие от страна на кметството, нещата са различни, заяви общинският съветник и даде за пример приходите от общинските пазари, които са изпълнени на 83% и от глоби и санкции, където процентът е едва 88 и общата събрана сума от тях е дори по-малка от 2016 г.

В разходната част цифрите не са много по-различни. Обявената за приоритет област сигурност е с изпълнение едва от 60 на сто, а жилищното строителство и благоустройство - 85%. Искахме повече пари за уличната мрежа, а сега какво се оказва, че са използвани само 70 на сто от заложените средства, коментираха още социалистите. Всичко това ние го предвидихме преди по-малко от година, а вие ни се смяхте, обърна се Таков към мнозинството от ГЕРБ.

С критики към управляващите продължи и Милка Христова от групата на БСП. Тя припомни, че при приемането на бюджета в началото на годината ГЕРБ са афиширали широко какво обещават да направят, а сега неглижират отчета за свършеното и гледат да го приемат набързо. Тя обвини групата на ГЕРБ, че ще опитва да скрие колко са реално дивидентите от общинските търговски дружества, като е събрала приходите за две години и се хвали със 102% изпълнение, а реалният процент е 62% за 2017 г.

От БСП за поредна година отчитат затвърдената тенденция да не се изпълнява инвестиционната програма и от заложените 435 млн. лева, които са една трета от целия общински бюджет, са усвоени едва 57 на сто. При това няма никакъв анализ, защо се е случило това, коментира възмутено Христова. Тя бе категорична, че София продължава да се развива на две скорости, като крайните квартали остават занемарени за сметка на центъра.

Калоян Паргов постави 5 въпроса за образованието

Лидерът на БСП в София Калоян Паргов постави пет въпроса на управляващите в Столичната община по темата "Образование". Той очаква отговори на част от тях още на следващото заседание на комисията по образование и култура.

Паргов настоява за отчет за отпадналите от училище деца в София и за проблемите с приема в детските ясли и в първа група на детските градини. Освен това очаквам информация, свързана с предстоящото реализиране на програмата за преминаване на едносменен режим в училищата. Общинският съветник иска от зам.-кмета Тодор Чобанов да информира за ремонтите в училищата и за контрола на качеството им, тъй като вече има сигнали за недобросъвестно изпълнение.

Калоян Паргов повдигна и темата за публикуваното преди дни изследване на "Евростат", което показа, че София е на последно място по удовлетвореност на гражданите от образованието и материалните условия в училище от всички европейски столици. "Столична община отделя много средства за образование и подобни резултати са меко казано неприемливи", коментира той.

Ограничават местата за изява на уличните музиканти в столицата

Деси ВИОЛЕТОВА

Рестрикции за уличните музиканти въвежда Столичната община. Те вече ще могат да се изявяват на строго определени места след разрешение на районния кмет, а след това и с позволението на кмета Йорданка Фандъкова. Това решиха общинските съветници вчера с приемането на дългоочакваната Наредба за обществения ред. Тя се обсъжда от повече от година, но заради непрекъснати критики, бе променяна и отлагана неколкократно. Така от първоначалните 30 страници с текстове, тя драстично намаля до 6 страници правила.

Най-обсъждани бяха ограниченията, които се въвеждат за уличните музиканти, както и възможните проблеми, които ще имат хората, свирещи на музикални инструменти в домовете си. Тези текстове бяха сериозно разкритикувани от Венци Мицов от "Политическа група 5". Който свири на кларинет в събота, трябва ли да иска разрешение от общината, попита той и се възмути, че се приравнява шум от бормашина и звук от музикални инструменти. "Малкият Иванчо, който се готви за конкурс по тромбон, и чичо Георги с флекса, са нещо различно", категоричен бе Мицов.

Общинските съветници от БСП се въздържаха от подкрепа на наредбата. Лидерът на групата Калоян Паргов призова към повече контрол по изпълнението на новите правила. Той настоя и да се отделят повече средства за видеонаблюдение. Според Паргов поставянето на камери във всеки вход на жилищните блокове ще струва около 1000 лева, а в бъдеще видеонаблюдението би могло да е свързано директно с полицейските управления. Така няма нужда да се правим на герои от "Ну погоди" и патрулките да харчат пари за бензин, като обикалят около блоковете, коментира още Паргов.

ОТЛИЧНИЦИ НА МИНУС

От стр. 1

Неслучайно управляващите гледаха да заметат на бърза ръка отчета на бюджета си. В началото на годината, при планирането му, бе твърде лесно да се тръгва с фанфари и обещания за по-добър живот на столичани. Сега обаче е трудно да обясниш на същите тези жители на града защо не си спазил много от ангажиментите си и защо тези 91% не са 100.

Общинарите от ГЕРБ тенденциозно и лекомислено боравят с милиони, обвиняват опозицията в манипулации и популизъм, вместо да поемат отговорността си и с достойнство да обяснят на столичани какво не са могли да направят.

Най-лошото е, че следващият бюджет ще бъде построен по същата схема. Без да се вземат предвид съветите и предложенията и на другите политически сили в общинския съвет. И точно след година обсъжданията и заключенията ще бъдат идентични.

ЧЕТИРИ ТЪЖНИ ГОДИНИ без

ИНЖ. ПЕТЪР ТОШЕВ ПЕТРОВ

ПОКЛОН пред достойно преминал житейски път като: политзатворник 1944 г., доброволец на фронта и инженер-строител в социалистическа България.

С ОБИЧ, УВАЖЕНИЕ И ПРИЗНАТЕЛНОСТ!

От семейството

Взривиха банкомат в Стара Загора

За поредно взривяване на банкомат, този път в Стара Загора, съобщиха от полицията. Взривът е станал към 3 часа през нощта срещу четвъртък в сграда в кв. "Железник" в областния град. При инцидента няма пострадали, но банкоматът е разрушен. Предполагаемата задигната сума е 100 000 лева. По-късно всички изходи на Стара Загора бяха блокирани, а записите от охранителните камери на магазина за хранителни продукти, където се е намирал банкоматът, бяха иззети от полицията.

Припомняме, при последния случай на взривен банкомат в Казанлък бяха откраднати между 30 000 и 50 000 лева.

Взривеният банкомат в Стара Загора

ПРОЕКТ ВИЗИЯ ЗА БЪЛГАРИЯ

КОРНЕЛИЯ НИНОВА ПРЕДСТАВИ „ВИЗИЯ ЗА БЪЛГАРИЯ” ПРЕД ПОСЛАНИЦИ ОТ ЕС

Председателят на НС на БСП Корнелия Нинова проведе вчера работна среща с посланиците на страните членки на ЕС, акредитирани в България, на която представи проекта “Визия за България”. Тя акцентира върху основните национални приоритети, залегнали във него - демографска криза, образование и наука, здравеопазване, развитие на икономиката, национална сигурност и борба с корупцията.

Нинова запозна посланиците с позициите и действията на БСП, като най-голяма опозиционна сила, с оглед на актуалната политическа ситуация в страната и в Европа. Обсъдени бяха актуални теми и въпроси от националния, европейския и международен дневен ред, сред които предизвикателствата, пред които е изправен ЕС, мигрантската криза, развитие на енергетиката, приоритети във външната политика на България, свободата на словото и защита на човешките права.

В срещата участваха зам.- председателите на БСП Деница Златева и Кирил Добрев, зам.-председателите на ПГ на “БСП за България” Крум Зарков и Георги Свиленски, както и секретарят на парламентарната група Кристиан Вигенин.

Лидерът на БСП обсъди Визията с жители на район „Триадица”

Над 150 души подкрепиха проекта и го обогатиха със свои идеи

Юлия КУЛИНСКА

Лидерът на БСП Корнелия Нинова представи “Визия за България” в столичния район “Триадица”. Над 150 членове и симпатизанти на левицата подкрепиха проекта, поставиха въпроси и изказаха свои идеи, които да залегнат в него. Заедно с Нинова в обсъждането се включиха лидерът на столичните социалисти Калоян Паргов и зам.-председателят на ПГ “БСП за България” Христо Проданов. Разговорът започна с мило тържество, на което социалистите поздравиха доц. Софи Пинкас с нейния 95-ти рожден ден и 74 години членство в БСП.

Предложенията, които участниците в срещата направиха, бяха свързани с демографската криза, екологията, здравеопазването образованието и много други. Екологът Спас Тодоров поиска да се направи анализ на съществуващите 6 горски стопанства и да се предложи оптимален модел за управлението им. Проф. Христо Зайков настоя във Визията да бъдат включени мерки за профилактика на заболяванията. Пламен Генов предложи БСП да инициира Закона за архитектите. Валентин Заяков пък бе на мнение, че трябва да бъде изготвена електронна система за влизащите у нас туристи. Проф. Невяна Цачева говори за извънболничната помощ, която трябва да намери място във Визията. Младите социалисти Георги Ангелов и Борислав Данаилова предложиха допълнения към раздела за дигиталното образование. Те подчертаха, че участието на държавата в икономиката е много важно. Двамата дадоха своите идеи до НС на БСП в частта за зелени градове, наука, семейно подоходно облагане.

Участниците в срещата бяха категорични, че в обучението на младите хора трябва да залегне и родолюбието, а историята не трябва да бъде подменяна. Те подкрепиха предложението за един учебник по предмет.

Лидерът на БСП В София Калоян Паргов беше категоричен, че е крайно време столичани да накажат ГЕРБ и да покажат, че от София започва залезът на партията на Борисов. Той очерта някои важни проблеми, които трябва да бъдат решени от социалистите преди местния вот, и призова на изборите ГЕРБ да бъдат съкрушени.

“Визия за България” е предложение към целия български народ”, заяви Корнелия Нинова при представянето на документа. Нашето предложение е алтернатива не само на това на ГЕРБ, а на модела, граден през прехода. БСП е единствената партия, която си признава, че и тя е грешала и понесе своята отговорност. Имаме желание да кажем край на този преход и да тръгнем по друг път”, припомни Нинова. По думите ѝ целта на левицата е да има национално съгласие и енергия, с които и да управлява.

“Може би не сме измислили най-доброто. Кажете вашите идеи, критикувайте, посъветвайте ни. Има въпроси и проблеми, които трябва да решим в подългосрочен хоризонт от един мандат и това са демографската катастрофа, абсолютно наложителната здравна реформа, промяна в образованието, различен модел на икономиката”, обърна се Нинова към присъстващите. “Правителството предложи в сряда, освен здравни осигуровки, хората да плащат и застраховка, а и да си доплащат над определена цена. Философията на реформата на ГЕРБ е повече пари от пациента за същата услуга. Всяка година парите се увеличават, а ефект няма. За 10 години сме намалели с 500 000 души, а средствата за здравеопазване са се увеличили с над 2 млрд.лв. Явно проблемът е в контрола по разходването им”, подчерта Нинова.

Демографската катастрофа е сред основните акценти

Демографската катастрофа да бъде основният акцент във “Визия за България”- това предложеха жители на гр. Варна по време на срещата с народните представители Надя Клисурска, Илиян Тимчев, Александър Паунов и Радослав Стойчев. Хората предложиха още преизчислението на пенсиите и Законът за възрастните хора, които са част от Визията, да бъдат първите осъществени приоритети. Фокусът на държавата трябва да бъде върху демографската катастрофа и нейното решаване. Политиките, които развиваме в социалната сфера, трябва да са част от този основен приоритет, категорична бе Надя Клисурска пред варненци. Тя добави, че прогресивното и семейното подоходно облагане, облекченията за младите семейства с възможности за получаване на кредити, ако работят, за да закупят жилища с по-ниски лихвени проценти, са част от заложените във “Визия за България” предложения.

Народният представител д-р Илиян Тимчев уточни, че както и на другите срещи в страната, така и тук, хората одобряват и трите предложения на левицата за решаването на проблемите в здравеопазването - болниците да не бъдат търговски дружества, разпределението на лечебните заведения да бъде на регионален принцип, младите лекари, които учат професията с държавна поръчка, да остават да работят с договор в болница в България.

ДЪРЖАВНА ГРИЖА ЗА МАЛКИТЕ НАСЕЛЕНИ МЕСТА

Има нужда от държавна грижа за малките населени места - във всяко населено място да има медицинско лице, полицай, училище, детска градина и добра транспортна мрежа. Тези искания отправиха гражданите на гр. Бяла, Варненско, към народните представители от левицата

Депутатът Донка Симеонова заяви, че “Визия за България” предвижда съвременно и достойно образование, мислещи ученици и мотивирани учители, децата да учат и да се реализират тук. Колегата ѝ Тодор Байчев заяви, че по отношение на сигурността в момента правителството търпи сериозна критика. Справяне с дребната битова престъпност, която е бич за нашето общество, каза още той. Депутатът Румен Георгиев подчерта, че България има нужда от нова цялостна селскостопанска политика. Държавата трябва да създаде стимули и механизми за насърчаване на отглеждането на земеделски култури и преработка на първични продукти с висока добавена стойност, коментира той.

“Визия за България” е разговор за бъдещето на страната ни, каза Вяра Емилова, член на ИБ на НС на БСП в Девня. Тя подчерта, че цел на пътуването на народните представители из страната е да се направят и регионални визии. Емилова призова присъстващите да помогнат заедно да се изготви и визия за Девня.

ДУМА

ПЕТЪК 28 СЕПТЕМВРИ 2018

СБ се обяви срещу плоския данък

Предлага въвеждането на глобален налог върху капитала

Да се въведат прогресивен данък и по-високо облагане на капитала и имуществото, препоръчва Световната банка в доклад за разпределението на доходите в Европа и Централна Азия. Мерките са предложени срещу нарастващото неравенство между хората на база доходите, което е основна тема на доклада. Все по-голямо ставало разделението между тези, които успяват да се възползват от новите икономически възможности, и тези, които остават на заден план. Същевременно големи групи все още имат доходи на средна класа, но не и нейната икономическа сигурност.

"Няколко държави в Централна и Източна Европа въведоха плосък данък на личните доходи - започвайки от Естония през 1994 г., която бе последвана от България, Чешката република, Унгария, Латвия, Литва, Румъния и Словакия", посочва Световната банка. Според нея тази политика е повлияла негативно върху вертикалното неравенство на разпределението на доходите и още повече върху хоризонталното неравенство между отделните групи. Например средните нива на данъците в България, Унгария и Полша бяха значително намалени за спечелилите от разместването професии, докато средните данъци бяха намалени в по-ниска степен или останаха непроменени за работници, при които търсенето спада, гласи още докладът. В Унгария младите между 18 и 24 г. плащали 26% данъци през 2007 г., а през 2014 г. те скачат до 34 на сто. През последните години данъчните системи били най-неблагоприятните за младите в Централна и Източна Европа, докато в Южна и Западна Европа те компенсират влошаването на доходите.

Световната банка критикува политиците и за това, че няма защита чрез промяна в данъците и трансферни политики за уязвимите работници. Подкрепата за домакинствата, които разчитат само на един източник на доход, е намаляла. От друга страна, се оказва помощ на домакинствата с повече от един, осигуряващ средства, или с няколко пенсионери, които имат по-голяма икономическа сигурност. Преди две седмици на дискусия, организирана от КНСБ за отмяна на плоския данък, Горанов бе категоричен, че няма достатъчно убедителна теза, че въвеждането на прогресивно облагане ще реши проблемите с неравенството.

За преодоляването на тези предизвикателства освен повисоки данъци за богатите Световната банка препоръчва насърчаване на гъвкавостта на пазара на труда и продължаване на защитата на всички видове трудови договори. Тъй като капиталът е съсредоточен върху по-малък дял от населението, данъкът върху него би могъл да повиши прогресивността на системата и да се намали неравенството между икономическите групи. Това обаче трябвало да стане чрез координация между отделните държави, тъй като капиталите станали мобилни в ерата на глобализацията. В тази връзка се предлага и въвеждането на регионални или глобални данъци

Освен това държавите трябва да потърсят универсален подход при предоставянето на социални помощи, осигуровки и други основни услуги, гарантиращи добро качество на живот. В доклада се обръща внимание на пенсионните системи, които в момента не предоставяли адекватна защита за хората, които са работили в по-нестандартни форми на заетост, които са имали неофициална работа или не са работили изобщо.

Предложен е и минимален пакет за предотвратяване риска от бедност, който да се предоставя от правителствата. Той трябва да включва застраховка срещу риск от необратими заболявания, наранявания, загуба на работа и други шокови ситуации, които могат да доведат домакинствата до бедност. Този пакет трябва да е за всички граждани и да се финансира чрез общи данъчни приходи, като така ще се избегне зависимостта от наличието на трудови отношения и работна заплата. Освен това според банката трябва да се прекъсне зависимостта между заетостта и социалните осигуровки. Това ще даде смелост на хората да излязат на пазара, за да търсят по-добра работа, без да се страхуват, че ще загубят осигуровките си. Препоръчва се и въвеждане на образование, в което да се придобиват когнитивни и социално-емоционални качества, както и развиване на дуалното обучение. Неравенствата сред отделните географски региони също са се увеличили в последните години. Основният определящ фактор за това е разликата в качеството на образованието - между различни социално-икономически групи, както и между селските и градските райони. Световната банка дава за пример България и Молдова, където разликата между учениците в двата вида населени места се равнява на две години в училище.

Започна строителството на завод за автомобилни кабели край Плевен

От началото на тази година има одобрени 15 инвестиционни проекта по Закона за насърчаване на инвестициите на стойност над 700 милиона лева, от които се очакват над 1300 работни места. Това съобщи министърът на икономиката Емил Караниколов при първата копка на строителството на нов завод за автомобилни кабели край Плевен.

Министърът допълни, че в момента в процес на сертифициране са 65 проекта за над 1 милиард лева и за над 4500 работни места. Важното е, че тези инвестиции са в производствения сектор и във високите технологии - два от сертифицираните проекти са за Северна България, отбеляза Караниколов. Той уточни, че в началото на следващия месец ще бъде обявена още една голяма, важна инвестиция за България, а до края на годината - още една, отново в Северна България.

Министърът на икономиката благодари на инвеститорите от Германия, които са избрали Плевен в сериозна конкуренция от други страни и увери, че българската държава ще помага това да е най-печелившата инвестиция от 32 млн. евро. Най-важното за региона е, че тя ще открие 2000 работни места, ще подобри ефективността на пазара на труда, което означава по-добри доходи, подчерта министър Емил Караниколов.

Министърът на икономиката (третият от дясно на ляво) благодари на инвеститорите от Германия, които са избрали Плевен

Бизнесът: ГЕРБ защитава лобистки текстове в законите

Васил Велев

Председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев обяви пред БНР вчера, че ръководството на бюджетната комисия в парламента, т.е. депутати от ГЕРБ, защитават лобистки текстове в промените на данъчните закони. Става дума за одиторите, които натоварват прекомерно малкия бизнес, на който се предлагат услуги, от които бизнесът няма нужда: "Паразитират! Като кърлежи са се впили в малкия бизнес и смучат от него. Това беше вкарано между две четения от лобито на одит и вече втора година не се поправя тази възпиюща несправедливост, коментира Велев. Тъй като управляващите са отказали да въведат предложенията за промени, направени от бизнеса, пакетът с данъчни закони не е подкрепен на експертно ниво и ще бъде разглеждан обстойно в Националния съвет за тристранно сътрудничество.

Гражданите ще плащат по-високи местни данъци след промените в данъчното законодателство догодина, обясни Велев. Според него възможността за данъчно облекчение само за едно основно жилище ще прекрати много некоретни практики, но ще натовари с допълнителни данъци собствениците на повече от един имот.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 28 СЕПТЕМВРИ 2018

Превозвачи отказват да плащат тол такси

Настояват нелегалният транспорт на пътници да стане престъпление

Снимка БГНЕС

По време на заседанието депутатът от БСП Георги Свиленски (крайният вдясно) обяви, че трябва да спре практиката, според която държавата възлага ангажименти на транспортните дружества, без да им плаща за това

Автобусните превозвачи се обявиха против плащането на тол такси, когато извършват превози по пътищата от националната транспортна схема. Според тях така те извършват обществена услуга по сключени договори, възложени с обществени поръчки, и нямат право да променят цената. Това стана ясно по време на срещата на новия транспортен министър Росен Желязков с депутатите от парламентарната комисия по транспорт и представители на бранша. От 16 август 2019 г. превозните средства над 3.5 тона ще плащат тол такси за изминато разстояние. Техният размер обаче все още не е ясен. През октомври Световната банка ще обяви предложението си за тол таксите, а решението за размера им ще бъде взето от правителството по-късно, каза Светослав Глосов, председател на управителния съвет на Агенция "Пътна инфраструктура".

Превозвачите се оплакаха, че още нямат яснота за цените на тол таксите и не могат да планират разходите си за следващата година. Освен това съгласно подписаните договори нямат право да увеличават цената на билетите заради спечелените обществени поръчки. Посочиха и, че имат задължение да возят на преференциални цени 12 категории пътници по наредба от 1991 г. Сред тях е безплатен превоз на деца и военноинвалиди, по-ниски цени на билетите за ученици и пенсионери. За това те получават компенсации от държавата, но те не покривали разходите. Транспортният министър Росен Желязков и депутатите обаче подминаха с мълчание това тяхно искане.

"Следващата седмица в парламента ще бъдат внесени промени в Наказателния кодекс и затова настояваме заедно с тях да бъде внесено и искането ни нерегламентираният превоз на пътници да се криминализира и да бъде част от наказателния процес, тъй като заема застрашителни размери", каза Магдалена Милтенова, която е председател на Браншовия съюз за стопанска инициатива в транспорта и новосформираната Конфедерация на автобусните превозвачи. Тя постави на дневен ред и темата за въвеждането на колани в автобусите и въвеждането на видеорегистратори. Решението за това бе взето след катастрофата край Своге, при която загинаха 17 души. Ние подкрепяме инициативата на правителството да бъдат обезопасени пътниците, пътищата, автобусите, но има много неизвестни. Според нас има и допуснати технически грешки в Закона за автомобилните превози през Закона за пътищата. Трябват спешни промени да се направят в тези текстове, заяви Милтенова.

Председателят на Национално сдружение на автобусните превозвачи Васил Пиронков подчерта, че поставянето на колани не е вменено в закон. "В Закона за автомобилните превози и Закона за движение по пътищата трябва да се направят малки технически промени, защото автобусите от клас А1 и 2 в момента се произвеждат без колани, тъй като те са предвидени с право за превозване на правостоящи. Няма как просто в България да бъде въведено нещо, което се противопоставя, включително за производството на нови превозни средства и тяхната регистрация в ЕС. Друг проблем е техническото поставяне на предпазните колани. Ние не сме против, но не смятам, че произведени средства преди 2007 г., когато това никъде и към момента в Европейската общност не е въведено със закон поставяне на такива колани. Ще има противоречие какви трябва да бъдат коланите за различните превозни средства", обясни Пиронков.

От изказването на представителите на бранша стана ясно, че те нямат намерение да монтират колани в стари автобуси, произведени преди 2007 г., заради множеството неясноти в закона и липсата на информация. Противоречива е и информацията за това колко автобуси трябва да монтират колани. Превозвачите цитираха данни на КАТ, според които регистрираните автобуси у нас са около 30 000. От тях около 5000 са произведени след 2007 г. и са оборудвани с колани. Не е ясно от останалите автобуси колко трябва да поставят. Говори се за около 8000, но това ще стане ясно при регистрацията им.

Пътищата ще се проектират за 30 г.

При тежки теренни условия автомагистралите могат да се проектират с проектна скорост от 100 км/ч

Занапред пътищата у нас вече ще се проектират съгласно прогнозната интензивност на движението за период от 30 години. Това предвижда новата Наредба за проектиране на пътища, която е обнародвана в "Държавен вестник". Тя заменя старата от 2000 г., където такова изискване нямаше. С новата наредба се въвеждат редица изисквания към безопасността на пътното платно. За първи път се въвежда и изграждането на "зелени" мостове и виадукти за безопасното преминаване на животните. Целта е да намалеят катастрофите и жертвите на пътя. Наредбата ще бъде задължителна при проектирането на нова инфраструктура, както и при основен ремонт или реконструкция на съществуващата мрежа.

С нея се увеличават изискванията за отводняване на пътното платно. Целта е да се избегне събирането на вода и създаването на условия за "аквапланинг", посочват от Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ). Това беше една от причините за тежкия пътен инцидент край Своге в края на август, при който загинаха 17 души. В участъците с по-сложно движение ще се поставя осветление с цел осигуряване на по-голяма видимост и безопасност. Изискването се отнася за пътните възли на автомагистралите и скоростните пътища, както и за пътните възли и кръстовищата на първокласните пътища. Решението за прилагане на тази мярка ще се взима след технико-икономическа обосновка.

С новата наредба се дава по-голяма свобода при определяне на проектна скорост за всеки клас път в зависимост от транспортните функции и особеностите на терена, посочват от МРРБ. Ако автомагистралата минава през равнина, проектната скорост е 140 км/ч, при хълмист терен - 130 км/ч, а при планински - 120 км/ч. При тежки теренни условия автомагистралите могат да се проектират с проектна скорост от 100 км/ч, а скоростните пътища с проектна скорост 90 км/ч. За първокласните пътища е посочена максимална допустима проектна скорост от 100 км/ч. Проектната скорост е различна от максимално допустимата скорост на движение, определена в Закона за движение по пътищата, но не може да я надвишава.

Край магистралите и пътищата ще бъдат създадени зони за безопасност. Целта е при излизане на моторното превозно средство от пътното платно да се избегнат тежките последици за шофьора и пътниците от удар в стълбове, стени, сгради и други препятствия, или последствията за трети лица, които се намират на крайпътните паркинги, площадките за отдих, пешеходните площи и др.

Рекорден скок на потребителските кредити за година

Силен и устойчив ръст на потребителското кредитиране, сочи статистиката на БНБ. Четири месеца поред - от май до август тази година, растежът на банковите заеми за потребление на годишна база е около 15%, което е нечувано високо ниво за последните години.

Няколко години поред банковото кредитиране за домакинствата беше силно свито и на практика се намираше в точката на замръзване. В началото на 2017 г. започна раздвижване на пазара, но чак това лято се отчете чувствителен растеж в потребителския сегмент. При жилищните кредити също има сравнително висок ръст - около 9% на годишна база, става ясно още от данните. Така общо кредитите за домакинствата бележат растеж от 10% два поредни месеца - юли и август 2018 г.

В края на август потребителските кредити възлизат на 8.9 млрд. лв., което е с около 100 млн. лв. повече от юли, но с 1.2 млрд. лв. повече от август 2017 г. Жилищните кредити в края на август са 10.15 млрд. лв., което е с около 100 млн. лв. повече от юли и с около 900 млн. лв. повече от същия месец на предходната година. През последната година банковите кредити за домакинствата са нараснали с около 2 млрд. лв., става ясно от статистиката на БНБ.

Ръстовете във фирменото кредитиране са доста по-слаби - около 3-4% на годишна база.

www.duma.bg

Снимки БГНЕС

Председателят на шведския парламент Андреас Норлен (вляво) се срещна с лидера на Лявата партия Йонас Сьостедт, след като досегашното правителство на социалдемократите бе свалено от власт. Норлен ще се срещне с всички партии, а след това трябва да обяви номинация за нов министър-председател

МВФ отново притиска Киев

Фондът поиска от Украйна 23% увеличение на газта и борба с корупцията, за да продължи да й дава кредити

Международният валутен фонд (МВФ) е поставил на Украйна четири условия, за да й предостави нови кредити. Това съобщава украинското издание "Икономическа правда", като се позовава на свои източници, информира РИА "Новости".

Първото условие е Киев отново да вдигне цената на газта с 23 процента. Освен това да проведе антикорупционна реформа, да приеме балансиран бюджет и да реорганизира Държавната фискална служба.

Отбелязва се, че заради неспособността да изпълни изискванията за текущата програма, Киев е принуден да се договаря с фонда за stand-by кредит на стойност пет-шест милиарда долара за срок от 12-15 месеца.

При това "Икономическа правда" посочва, че МВФ вече няма доверие на Украйна и затова, вероятно, ще поиска от Киев първо да изпълни поетите ангажименти.

Бившият украински министър на икономиката Виктор Суслов обаче смята, че новото увеличаване на цените на газта може да направи населението на страната "неплатежоспособно".

Украинският икономически експерт Александър Охрименко смята, че Киев, най-вероятно, така и няма да получи следващия транш. Причината, според него, е, че получаването зависи най-вече от реализирането на Минските споразумения за Донбас.

"Въпреки многото изисквания, в частност за увеличаването на цените на газта, всъщност МВФ има едно главно изискване - да се завърши минският процес. Затова вероятно следващ транш няма да има", смята той.

Четиригодишната помощна програма на МВФ предвижда предоставянето на кредит от 17,5 милиарда долара за Украйна. През март 2015 година е изплатен първият транш от пет милиарда долара, а през август същата година и вторият - 1,7 милиарда. През септември 2016 година фондът преведе трети транш от един милиард долара, а същата сума Киев получи и през 2017 година. Украинските власти разчитаха да получат пети до края на 2017 година, но той и досега не е преведен.

При това външният дълг на Украйна нарасна за 2016 и 2017 години съответно с 18,9 и 10,9 процента, а за общо пет години, от началото на 2013 година до началото на 2018 година, отношението на държавния дълг към брутния вътрешен продукт се е увеличило почти двойно - от 36,6 до 71,8 процента.

В рамките на сътрудничеството с МВФ, цените на газта в Украйна бяха увеличени многократно, в резултат от което нарасна и стойността на жилищно-комуналните услуги. Цената на хиляда кубически метра газ за населението през 2013 година е 725 гривни, а през 2016 година вече е 6879 гривни (от 28 до 266 долара), или 9,5 пъти.

РУСИЯ СЕ ИЗСМЯ НА ПОРЕДНИТЕ „РАЗКРИТИЯ" ЗА СКРИПАЛ

Москва се подигра на информацията на уважавана разследваща британска група, която твърди, че един от заподозрените за отравянето на бившия руски шпионин Сергей Скрипал е бил отрупван с много почести полковник от руското военно разузнаване (ГРУ), съобщава Франс прес.

Bellingcat, въпросната британска разследваща група, обяви снощи, че истинското име на Руслан Боширов е Анатолий Чепига, който е полковник от руското военно разузнаване, и че е бил удостоен с най-високото отличие на страната "Герой на Русия". Говорителката на руското външно министерство Мария Захарова отхвърли информацията, изтъквайки, че тя е била публикувана сега, за да съвпадне с обръщението на британския премиер Тереза Мей пред Съвета за сигурност на ООН.

"Няма доказателства - така че те продължават информационната си кампания, чиято главна задача е да отклони вниманието от основния въпрос: КАКВО СЕ СЛУЧИ В СОЛСБЪРИ?", написа Захарова в профила си във фейсбук.

"Въпросът остава: кога ще бъдат предоставени каквито и да било доказателства за участието на който и да било в отравянето в Солсбъри, както го нарича Лондон?", запита тя.

"Русия само и единствено се стреми да обърква чрез отчаяни измислици", иронизира Захарова.

Америка дразни Китай с бомбардировачи

Американската армия изпраща бомбардировачи от типа B-52 в Южнокитайско море, за да подобри сътрудничеството със своите съюзници и партньори в региона, обяви Пентагонът.

Анализаторите смятат този ход на Вашингтон за послание към Китай, който има териториални спорове за водите на това море с Филипините, Виетнам, Малайзия и Тайван.

Китай наскоро отхвърли искането на САЩ за закотвяне на техния военен кораб в Хонг Конг, което беше придружено от засилено напрежение между двете страни, припомни МИА.

Съединените щати разкритикуваха Китай за изграждането на изкуствени острови в Южнокитайско море.

„Не мисля, че имаме фундаментална промяна в отношенията с Китай. Ние поддържаме отношенията между нашите въоръжени сили и нивото на сътрудничество може да бъде нагоре или надолу, но стратегическите отношения остават, за чиято необходимост и двете страни са съгласни", каза Матис.

Отношенията между Китай и САЩ се влошават от търговската война, започната от президента Доналд Тръмп с въвеждането на тарифи за внос на китайски продукти.

КРАТКИ

Русия прие пенсионната реформа

Държавната Дума на Русия прие по време на пленарна сесия на трето и последно четене законопроекта на правителството за изменение на пенсионното законодателство, с което се въвежда увеличаване на възрастта за пенсиониране с пет години, от 60 до 65 години - за мъжете и от 55 до 60 години - за жените. Правителственият законопроект беше представен в Държавната дума през юни.

Берлин отново защити „Северен поток-2"

Министърът на външните работи на Германия Хайко Маас отхвърли твърдението на президента на САЩ Доналд Тръмп, че Германия ще стане "напълно зависима от руската енергия", ако не се откаже от газопровода "Северен поток-2". Маас подчерта, че коментарите на Тръмп "не кореспондират с реалността". По думите на германския първи дипломат "Германия няма да се умори да противодейства с реални факти и да настоява, че това не е политически проект, а преди всичко икономически".

Македонците решават съдбата и на Ципрас

Резултатът от референдума в Македония за споразумението с Гърция за името може да сложи край на управлението на гръцкия премиер Алексис Ципрас, ако "Независими гърци" оттеглят подкрепата си за коалиционното правителство на СИРИЗА. От "Независими гърци" на военния министър Панос Каменос, коалиционният партньор на Ципрас, обявиха, че не само ще гласуват против споразумението в гръцкия парламент, но и ще напуснат коалицията.

Сърбия с офанзива срещу Косово

В коментар за сръбската национална телевизия сръбският външен министър Ивица Дачич заяви, че три страни - Оман, Уганда и Лесото – са отрекли признаването на независимостта на Косово и посочи, че Белград продължава борбата за косовския въпрос. "Имам срещи с 84 страни от 193. Предстоят няколко двустранни срещи с тези, които са признали независимостта на Косово, но са в процес на преразглеждане на признаването, а с тези, които не са го признали, предстои работа по укрепване на позицията им", каза Дачич.

Американската актриса Алиса Милано посети Сената, за да протестира срещу евентуалното назначение на Брет Кавано за съдия във Върховния съд. Номинацията на президента Тръмп предизвика нов голям скандал в САЩ, след като няколко жени обвиниха Кавано в сексуални посегателства

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 28 СЕПТЕМВРИ 2018

Ердоган настоява за рестарт на отношенията с Германия

Турският президент се изрепчи на САЩ заради санкциите им срещу страната му

За нова страница в турско-германските отношения преговаря турският президент Реджеп Ердоган, който пристигна вчера в Берлин на тридневно посещение.

Това стана ясно от статията му, публикувана във в. "Франкфуртер Алгемайне Цайтунг" по повод започналото му вчера посещение в Германия. "Драматичните събития в света налагат както Германия, така и Турция да отворят нова страница в двустранните взаимоотношения и да оставят настрана разликите и да се фокусират върху своите общи интереси". Ердоган каза още, че двете страни срещат общи предизвикателства като тероризъм, нелегални имигрантски движения и търговски войни.

"Ние сме длъжни да подобрим отношенията си въз основа на нашите взаимни интереси по разумен начин. Нека да се концентрираме върху нашите общи интереси, общи предизвикателства и заплахите, пред които се изправяме. Що се отнася до нашите разногласия, трябва да запазим всички канали за диалог, да продължим обмена и да покажем максимално съпричастност, трябва да се опитаме да разберем взаимната ни чувствителност", подчерта турският държавен глава.

В своята статия президентът Ердоган отново призова германските власти да покажат повече солидарност с Турция в борбата срещу терористичните групировки. "Очакваме Германия да разшири подкрепата си за Турция в борбата ни против терористични групировки като ФЕТО, ПКК и Революционна народноосвободителна партия-Фронт, които са заплаха и за германската вътрешна сигурност, и набелязват германски граждани", каза още турският президент. Той също така предупреди за пропагандни активности на ПКК и ФЕТО в Германия. "Членовете на ПКК и ФЕТО и техните организации използват редица инструменти, включително манипулации, фалшиви новини и саботаж на нашите двустранни взаимоотношения", каза още Ердоган.

Германия отказва да вземе сериозни мерки против терористични групировки като ПКК и движението на Фетулах Гюлен, които са източник на напрежение между двете страни в последно време.

По време на тридневната си визита турският президент ще се срещне с германския си колега Франк-Валтер Щайнмайер, както и с канцлера Ангела Меркел. Теми на преговорите са също отношенията ЕС-Турция, мигрантският въпрос, положението в Сирия.

В Германия живеят над 3 млн. турски мигранти, тя е и основен икономически и търговски партньор на Турция. В 2017 година двустранният търговски обмен достигна 37.6 млрд евро ($43.6 млрд).

Очаква се Ердоган да има срещи с представители на обществени организации и ръководителите на водещи германо-турски компании. В Кьолн той ще участва в церемония по откриване на джамия.

В същото време германският правителствен ръководител Щефен Зайберт заяви, че канцлерката Ангела Меркел ще повдигне и въпроси, белязани с разногласия между двете страни.

Междувременно Реджеп Ердоган бе интервюиран от американската телевизия Пи Би Ес, в което заяви, че политиката на санкции, която САЩ прилага спрямо Турция, е в противоречие с принципите на стратегическо партньорство между двете страни. "Ние сме стратегически партньори на САЩ в рамките на НАТО. Всяка държава, която е наш стратегически партньор, не би било уместно да говори за евентуални санкции срещу своя стратегически партньор. Турция винаги е изпълнявала задълженията си като стратегически партньор, ще продължим да го правим" каза той.

Той дори обвини правителството в САЩ, че си сътрудничи в Сирия с партията "Демократичен съюз" (ДП) и коалицията "Сирийски демократични сили" (СДС), обявени в страната като терористични организации. "Наш стратегически партньор работи рамо до рамо с терористични организации, ние не можем да приемем това", отсече Ердоган.

ПЕНТАГОНЪТ:

Идлиб е гнездо на терористи

Пентагонът смята, че действията на Русия и Сирия са превърнали Идлиб в гнездо на терористи, предава ТАСС.

Такова изявление направи в сряда заместник-министърът на отбраната на САЩ по въпросите на международната сигурност Робърт Карем по време на изслушването на американската стратегия в Сирия в комисията по въоръжените сили на Камарата на представителите на Конгреса.

"Без съмнение Идлиб стана гнездо на множество терористични организации За съжаление това е резултат от действията на Русия и (президента Башар Асад) за засилване на контрола в определени части на Сирия", каза Карем.

Според версията му Москва и Дамаск използват зоните за деескалация и споразумения с местното население за "очистване на територите" и "използват Идлиб като сметище" за най-ужасните терористи в Сирия. "Те (Русия и Асад) позволиха свободното прехвърляне на най-лошите терористи в Идлиб", смята заместник-министърът.

В същото време обаче именно САЩ се противопоставяха на антитерористичната операция, която Москва и Дамаск бяха планирали в провинцията.

Иран ще запази присъствието си в Сирия, докато властите на Арабската република искат това. Това съобщи на пресконференция в Ню Йорк иранският президент Хасан Рохани. Според него Иран е в Сирия по искане на официалното правителство. "Нашето присъствие в Сирия ще продължи, докато сирийските власти се нуждаят от това", каза Рохани. Той уточни, че иранските сили присъстват там само като военни съветници.

Коментар на стр. 12

Студентите от мадридския университет "Крал Хуан Карлос" се вдигнаха на протест, след като стана известно, че висши политически фигури в Испания са получили магистърски степени, без да посещават занятия или да полагат изпити

ДВ: Началото на края за Меркел

Това, което се разиграва в момента в Берлин, си е истински дворцов преврат, който може да завърши само по един начин: нови избори, и то без Ангела Меркел. Краят на управлението ѝ, вече се вижда, пише Инес Пол, главен редактор на германската държавна медия "Дойче веле" в своя статия. "До вчерашния исторически вторник единствената надеждна величина беше Ангела Меркел, която съумяваше да прикрие дълбокия разрив в правителствената коалиция, че дори и в собствените си партийни редици. Сега всичко това приключи. Депутатите от ХДС/ХСС свалиха не само Фолкер Каудер. В днешните бурни времена те публично демонтираха и канцлерката. Тъй че въпросът днес гласи не дали, а колко бързо ще си отиде Ангела Меркел. Един наистина многозначителен факт. Не само защото доставя огромна радост на „Алтернатива за Германия" и на Доналд Тръмп...", се казва в статията с категоричното заглавие "Това е краят на Меркел". Веднага след като парламентарната група неочаквано го избра за свой председател обаче, Ралф Бринкхаус каза: "С канцлерката нямаме никакви различия". Редица депутати, които гласуваха за него, също заявиха, че макар и да искат промяна, не поставят под въпрос правителството на Меркел.

Арестуваха заподозрени за смъртта на словашки журналист

Полицията в Словакия арестува заподозрени за убийството на журналиста Ян Куцияк и неговата годеница Мартина Кушнирова.

Информацията съобщи словашкото радио, според което действието е започнало рано вчера сутринта.

„Полицейските специални сили арестуваха заподозрени за престъплението. В момента се извършват обиски в домовете им", потвърди във фейсбук пресслужбата на полицията, без да съобщи подробности.

Ян Куцияк (27) бе застрелян на 21 февруари заедно с годеницата си Мартина Кушнирова в село Велка Мача, Западна Словакия, припомня МИА. Журналистът разкри корупционни схеми в управляващите структури на страната и обяви, че двама високопоставени служители от правителствени служби са свързани с италианската мафиотска групировка "Ндрангета". Това предизвика обществено-политическа криза в страната. Премиерът Роберт Фицо подаде оставка и на негово място дойде Петер Пелегрини.

Смъртта на словашкия журналист е петото убийство на журналист в държавата членка на ЕС през последните 10 години.

ПРОЕКТ ВИЗИЯ ЗА БЪЛГАРИЯ

Стратегия срещу националната катастрофа

ЗА ДА БЪДЕ ПРИЕТА КАТО ОБЩОБЪЛГАРСКА, ВИЗИЯТА НА БСП СЕ НУЖДАЕ ОТ ЦЕНТРИРАНЕ ВЪРХУ ДЕМОГРАФИЯТА

Юри МИХАЛКОВ

Според прогнози до 2050 г. населението у нас над 60 години ще надхвърли 30% от общия брой

"Визия за България" може би се нуждае от по-различна "опаковка" на иначе много силното си съдържание. Това наистина не е документ еднодневка, а стратегия за цял един исторически етап, която е напипала най-болезнените проблеми и най-неотложните мерки за разчистването им. В този смисъл документът е силен както "на ширина", по мащаб, така и в дълбочина. Не се сещам друга партия да е представила в момента на българския тезгях такъв плътен и "целебен" политически продукт. Може и да греша, но май и след 10 ноември няма подобен случай (това важи и за самата БСП до сегашната й Визия). И сигурно не е случайно, че такъв политически продукт бе сътворен от партия столетница. Това равновесие между адекватността на мерките и болезнеността на проблемите едва ли може да бъде по силите на младите политически формации.

Защо обаче Визията трябва да бъде преопакована, макар и не изцяло, а само в един, но все пак основополагащ, елемент? Заради демографския погром, който тече вече 29 години по нашите земи. И ни обрича на национална гибел, ако демографията не стане сърцевина за няколко десетилетия (поне две-три) на българската политика. Ако не стане възелът, от който тръгват всички други политики.

Във Визията има цял раздел за демографията с изобилие от данни и произтичащите от тях изводи. Ето обаче един по-различен прочит на проблема по данни както от наши, така и от международни, източници (ЕС, Световната банка, ЦРУ). През 1989 г. прескочихме 9-милионния праг (9 009 018 души), но днес паднахме до 7,1 милиона. На година страната ни се топи средно с 45-50 000 души, на ден - със 136, а на час - с по 6 души. Сиреч годишно изчезва град като Велико Търново или Благоевград.

Стряскащо е откритието на етнолога доц. д-р Игнат Минков за демографската картина в трите етнически общности на държавата ни. При българския етнос има отрицателен прираст - коефициентът е минус 8,2 на 1000 души. Т.е. на всеки 1000 души българите намаляваме с 8,2-ма. Докато при българските турци прирастът е плюсов - 2,7. А при ромите прирастът е цели 19,4 - на всеки 1000 души те се увеличават с 19,4 души.

Трагедията е, че

перспективите са още по-зловещи

Според доклад на ООН след 35 години страната ни ще се срине до 5,1 милиона население. Впрочем, сривът вече е в ход. Демографът от СУ "Св. Климент Охридски" проф. Петър Славейков алармира, че се обезлюдяват образцовите доскоро Западни Родопи, българите там продават имоти и напускат страната - т.е. няма да се връщат.

Според експертни оценки демографските резерви на страна ни са сериозно изтънели заради намаляването на онази група от населението, която възпроизвежда нацията - младото поколение. При нас то е 13,7% от населението, докато средният показател за Европа е 15,6 на сто. В съседна Турция този показател е 24,6 на сто.

Цъка и друга демографска бомба. Световната банка прогнозира в свой доклад за България, че до 2050 г. населението у нас над 60 г. ще надхвърли 30% от общия брой. Само че според експерти, когато в една държава делът на 60-годишните надхвърли 30% от населението, стават застрашени всички социални системи и те започват да се разпадат.

Това не е всичко. Прогнозите вещаят и трети демографски колапс на България към края на века или началото на следващия. Тогава българите ще се стопим до трагичното ниво от 3,4 милиона души. Тогава ще паднем под допустимия минимум, за да останем държавнотворен народ. Ще станем третият етнос в сегашната ни територия - пред нас ще са ромите и турците. 35-годишната ми дъщеря ще бъде щастливка да не доживее това време, но на 14-годишния ми син едва ли ще му се размине националната трагедия. При всички случаи децата или внуците на сегашното поколение 20-30-годишни българи неизбежно ще бъдат принудени да се интегрират в собствената си родина. При това от мнозинство, което е с друг ген и ценности. Ще бъдат изправени пред риска да живеят под диктата на други ценности. Или да се "спасят", разтваряйки се в други нации и етноси, други континенти и географски ширини.

Това вече не е просто демографска криза, както е казано в едно изречение от увода на Визията. Това е погром, национална катастрофа. Три поредни демографски срива с по около 2 млн. души за кажиречи един век българският род едва ли ще понесе. Нищо чудно това да е неговият край. Историята просто ще го прати в архива си. И дали не трябва да осъзнаем, че

наистина

сме изправени пред национална гибел

За някои тези мисли може да са твърде черни или твърде далечни. Може ли да се мисли чак пък за края на века? Да, ама това към "края на века" е не само 2100-а, но и периодът от 2080 до 2100 г. Дали си даваме сметка, че това е само след около 60-80 години? Че това са минути за часовника на историята. Че след "минути" ще ни настигне националната гибел.

Няма да се спирам на причините за всичко това, макар те да са ясни. Така или иначе, България бере душа в интензивното на историята. И как ще излезе оттам - с краката напред или на крака - зависи от това, което се прави сега.

Програмният документ не е подминал демографската катастрофа. БСП я поставя сред най-големите заплахи пред българското общество наравно с беднотията, неравенствата и регионалните диспропорции. Както стана дума, на нея е посветен и цял раздел от Визията. Само че той е последният, осми раздел. Не че няма логика в такова подреждане на приоритетите. Вероятно се смята, че мерките в предишните седем раздела ще доведат и до развързване на възлите в последния раздел.

Да, в предишните раздели са засегнати редица злободневни и остри проблеми. Но най-опасният, най-съдбовният не е ли именно демографията? Защото до оцеляването на българската нация опират нещата.

Ето защо, мисля си, че трябва да се пренаредят акцентите - последният раздел да стане първи. Ние сме в демографски инфаркт и тази историческа програма с настъпателен, "агресивен" (в хубавия смисъл на думата) пакет от мерки трябва да започва именно с възстановяване на сърцето на националния организъм. Смяната на модела на развитие е наложителен, не за да дойде БСП на власт и Корнелия Нинова да седне в креслото на Бойко Борисов, а за да бъде неутрализирана задалата се национална заплаха.

Мерките от първия раздел например "Държава, държавно управление и администрация", включително задължителното присъствие на държавата в енергетиката, инфраструктурата, здравеопазването, образованието, вътрешния ред и сигурността, трябва да бъдат пречупени именно през необходимостта да се подобри качеството на живота, за да спрем връхлетелия ни вече погром. Визията предлага "икономическа държава", а не "бездържавна икономика" не просто заради смяна на модела, а защото именно това е начин за стимулиране на икономиката, за създаване на нови и трайни работни места - оттук и за постепенно притъпяване на демографския срив. И младите да не бягат навън, за да си изкарват хляба.

Възраждането на индустрията е наложителна не от носталгия по социализма, а за да не попадне страната ни в улица без изход, когато над 60-годишните ще са 30% от населението и няма да има пари дори за пенсии. По-уместно би било задължителните промени в данъчната система и фискалната политика да се представят не като "леви", а като механизъм за по-високи доходи, за преодоляване на бедността, за стабилизиране на семействата, оттук и за отхвърляне на демографската опасност по далеч от страната. Хубаво е също да се обяснява, че "разрушаване на клиентелистките схеми за политическо и административно покровителстване и фаворизиране на определени фирми и бизнес структури" се прави, не за да се разчисти пътят на свързани с БСП клиентелистки схеми или фаворизиране, а защото това е също демографска мярка - така може да бъдат притъпени социалната несправедливост, обезверяването и миграцията в богатите страни.

Има обаче и друга причина за преномерирането на разделите. С "демографска опаковка" има по-големи шансове стратегията да бъде възприета като общонационална, а не само като партийна. Много по-голям е шансът обществото да я приеме наистина като

стратегия за спасяването на нацията

а не просто за печелене на избори и катурването на ГЕРБ. По-голяма е вероятността тя да не бъде приета "на нож", защото онези, които я отхвърлят, рискуват да бъдат наречени, че не милеят за страната си. Колкото и уродливи да са политическите и обществените ни нагласи, все пак патриотизмът остава величина, която се отчита.

По-голяма е също вероятността тъкмо заради "демографската опаковка" диалог и дори бъдещо коалиране с БСП да потърсят други политически сили.

Да не забравяме и решаващият фактор - избирателят. Дали в деня Х на изборите той ще отиде за риба, ако се убеди, че БСП е партията, която не просто осъзнава националната заплаха, но може да мобилизира и армия от мерки срещу нея?

www.duma.bg

ДУМА ПЕТЪК 28 СЕПТЕМВРИ 2018

Закриеш ли училището, закриваш и селото

ПОСЛЕДНИТЕ ТРИ СЕЛСКИ ШКОЛА В ДУПНИШКО ЕДВАМ ОЦЕЛЯВАТ ЗАРАДИ ЛИПСА НА ДЕЦА

Червен бряг вече няма училище. Само изоставена сграда

Картата със закритите през последните 25-30 години училища на България изглежда зловещо. Няма регион, в който да не могат да се поставят черни точки поне на 30-40 места, отбелязващи сгради на заключени завинаги образователни институции. Статистиката сочи, че през 2000 г. училищата у нас са 3491, а през 2017 г. вече са 2456. Оказва се, че за последните 14 години са закрити 764 школа. За същия период са открити 12 държавни и общински сгради. Тенденцията продължава през 2016 г., когато са затворили врати 37 училища, през 2017 г. те са 17, а през 2018 г. - 13.
Начин да оцелеят училищата в планински, полупланински и гранични райони е да получат статут на "защитени". Той се дава, ако поне 10 ученици ще трябва да пътуват над 20 км до най-близкото съседно училище. Без такава защита всяко село или малко градче тръпне от страх, че кътчето, което е давало знание от десетилетия на местните деца, ще загине.

Деси ВЕЛЕВА

Терминът "маломерна паралелка" влиза все по-често в българското училище. Той звучи страшно и обикновено се свързва с обезлюденото нашенско село. Маломерност е понятието, което преди дни чуха жители на няколко дупнишки села, имали все още щастието да открият учебната година със свои деца в оцелялото училище.

Несъбираемостта на 18 деца в един клас обаче не разтревожи на отминалия наскоро 17 септември първокласниците от с. Крайници, община Дупница. Закичени с табелки с образа на своя патрон Христо Ботев, те радостно посрещнаха първия учебен звънец и прекрачиха училищния праг. Не с такава лекота техните учители и родители погледнаха на поредната нова учебна година, тъй като със затаен дъх се чудят дали тя няма да е една от последните. Засега ги пази специалният статут на средищно училище. Но докога?

Снимки АВТОРКАТА

Училището в с. Крайници има най-големи шансове да оцелее, тъй като е средищно

Подобни мисли преследват и преподавателите, и жителите на близкото с. Самораново, което също продължава по

тежкия път на „маломерността"

От години там паралелките не могат да съберат минимума деца, а Общинският съвет продължава всяка есен да гласува допълнително финансиране за оцеляване на школото. Т.г. основното училище "Христо Ботев" тръгна с две самостоятелни паралелки под 10 ученици.

Яхиново е третото село в общината, което и т.г. ще остане с полупразни класни стаи. Там много от класовете са слети и деца от различни набори са принудени да учат заедно. Затова се сформираха две самостоятелни паралелки под 10 ученици - в първи клас със 7 деца и в четвърти клас - с 9. С други думи, училището остава под угрозата от закриване.

Такава вече е съдбата на всички останали селски школа в околността. Жителите на Червен брег, Бистрица и Джерман от 6 години не чуват празничен звън на 15 септември.

И днес хората от Червен брег, който е разположен само на 5 км от Дупница, помнят битката си за запазване на училището. През 2012 г. в него има само 5 паралелки с близо 50 ученици. Тогава ОбС на Дупница решава окончателно, че то няма бъдеще. Това става точно на 200-годишния юбилей на основното школо "Св. Св. Кирил и Методий". Родителите на настоящи и бъдещи ученици обаче

не се предават толкова лесно

и правят редица срещи с кметове и съветници, пишат на министъра на образованието, търсят съдействието на синдикати, за да спасят училището си. Майките обещават със собствени средства да ремонтират класните стаи и да осигурят пари за отопление. Тогава жител на града споделя емоционално: "Най-възрастните, тези, които са възстановявали училището камък по камък, тези, които са изучили децата си, станали после лекари и инженери, плачат от мъка." Мъката им обаче не трогва никого и училището е закрито.

Днес голямата сграда е бледа сянка на някогашния достоен източник на знание за хиляди местни деца. Дворът е обрасъл, оградата е порутена. На фона на падащата мазилка неестествено стои почти новият блестящ покрив на сградата, който е ремонтиран малко преди закриването й след пожар. Тъй като постройката не се използва за нищо, се е превърнала в опасност за деца и младежи, които, водени от любопитство, влизат в коридори и класни стаи. Много жители на селото са подавали сигнали за рисковете и с апел за охраняване на някогашното образователно светилище, но засега без успех. От общината вече няколко пъти слагат сгради на закрити училища в региона на тезгяха, но желаещи купувачи няма.

Лют отпор преследва и хлопването на вратите на училището в с. Джерман. Там и кметското ръководство се противопостави на решението на ОбС в Дупница, но мнението му не бе взето под внимание. Непосредствено преди окончателната присъда през 2012 г. Основното училище "Св. Св. Кирил и Методий" в селото прие над 90 ученици в 6 паралелки.

Най-безболезнено премина поставянето на катинара на портите на Основното училище "Васил Априлов" в с. Бистрица същата година. През 2012-а там вече учат едва 25 деца, а

в първи и втори клас няма нито едно

записано хлапе. Обучението върви едва в три слети паралелки, две от които са с по-малко от 10 ученици. Тогава кметът Васил Бански назидателно обвинява жителите на селото, че сами са виновни, тъй като родителите от няколко години записват децата си в Дупница. Кметството на града пък се оправдава, че за да запази трите школа, трябва да дофинансира образователния процес с по 90 000 лв. на месец - за заплати на 30 преподаватели, режийни и други разходи.

Дупница е една от многото общини у нас, които закриват едно след друго селските си училища. Подобна орис тегне в селищата и в планинските, и в отдалечените крайгранични райони на страната. Жителите им с ужас очакват поредното решение за затваряне на вратите на някое вековно училище. Преследва ги и онази злокобна приказка: закриеш ли училището, закриваш и селото.

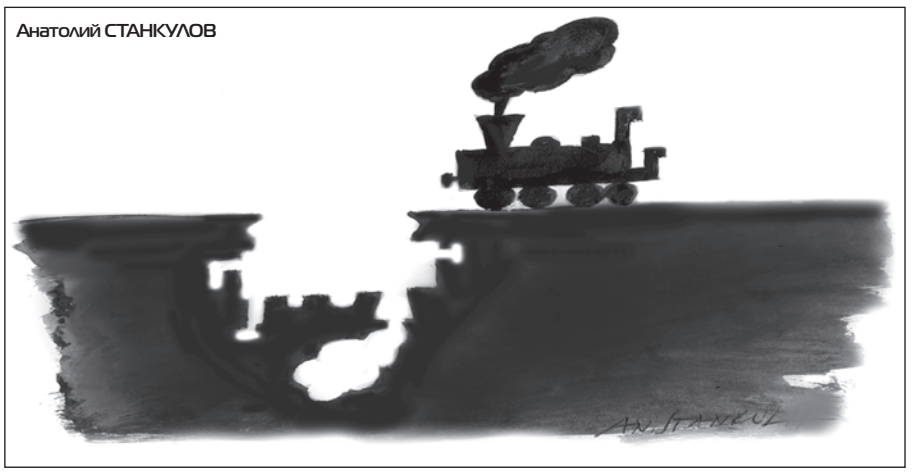

В Яхиново живеят малко над 1000 души, а поддържаната учебна сграда вероятно посреща деца за последен път

ЕВГЕНИ ГАВРИЛОВ

Будна кома

При първата си публична изява новоназначеният министър на транспорта Росен Желязков валидира 4 нови марки, посветени на 130-ата годишнина от създаването на БДЖ. И изрази надежда,че бъдещето на БДЖ ще е по-добро и те ще заемат полагащото им се място на гръбнак на транспортната мрежа. Министърът пое ангажимент да работи за оздравяването на БДЖ. А там е нужна шокова терапия, защото един от символите на държавността у нас е в будна кома. След близо 10-годишно властване на ГЕРБ железниците станаха синоним на корупция и некадърно управление. Как да обясним другояче плачевното им финансово състояние, превърнало се в хронична болест.

Преди 20 г. СБ отпусна първия заем за оздравяване на БДЖ. Парите бяха изхарчени, а железниците продължиха да затъват. При всеки опит за промяна, като закриването на губещи линии например, започваха протести. През лятото кредитори запориараха сметките на дружеството, защото не си обслужва заемите. Сградата на централното управление бе обявена за продан. МФ отпусна спешно 20 млн. лв. на БДЖ, за да не фалира. Освен 200 млн. лв. субсидия, през м.г. жп превозвачът получи 62 млн. лв. помощ. Той разчита основно на приходи от товарни превози, но при умряла икономика какво да се превозва? А и за малкото товари БДЖ се конкурира на свободния пазар с други превозвачи. Финансовият министър Владислав Горанов заговори за защита на БДЖ от нелоялната конкуренция на автобусните превози. При "лошия" социализъм имаше правила. Не се допускаше дублиране на автобусни и жп линии. Днес това е невъзможно. За качеството на услугите на БДЖ да не говорим.

Сега се очаква летище София да бъде дадено на концесия и с парите за пореден път да се оздравява БДЖ. Не е трудно да се прогнозира, че пак ще бъдат изхарчени милиони без ефект. Националната жп компания се оказа бъздънна яма, където се срещат корупцията и некадърното управление.

Свлачище с кворума

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

Кворумът в парламента очаквано изгърмя. Управляващите, вместо да си събират командированите по близки и далечни плажове депутати, обвиниха опозицията в саботаж и диверсия.

Прясното пекинско умотворение на Цвета Караянчева, че 80 опозиционни депутати от 240 са виновни за провала на кворума в 44-то Народно събрание потвърждава типичната за управляващите тиха лудост. ГЕРБ бързо забравиха как клатиха кворума в обсадения от платени техни психопротестъри 42-ри парламент.

Днес председателката Караянчева разполага с мнозинство от поне 130 депутати, плюс депутатите на Веселин Марешки. Трябва наистина да си налудничав оптимист, за да се надяваш, че опозицията ще пропусне този момент да те шамароса. А БСП отдавна предупреди управляващите, както и народа, че нормален човек няма място в тази зала.

Ясно е, че никакви дисциплинарни мерки, нито към БСП, нито към разгащените депутати от ГЕРБ, патриотите и "Воля" няма да помогнат. Просто този парламент е мъртъв, той е политическо свлачище.

Първо, поради несъвместимостта на ГЕРБ и тройния патриотичен съюз, който се самоуби изначално още при съставянето на правителството. Второ, поради несъвместимостта между самия Волен, Валери и македонстващия Красимир, избиваща от София до Слънчев бряг. Трето, подводната част на айсберга, наречена Цветан Цветанов. Не е тайна, че той е най-опасният противник на Бойко Борисов. Разривът между двамата става все по-очевиден дори и по линия на двата вида Америка - тази на Тръмп, с който се снима Борисов, и другата - на Хилари Клинтън, при която Цветанов ходи на инструктаж.

Най-важното, това е може би последният парламент, олицетворяващ отвратителния преход в целия му "ол инклузив", омразен дори на маса избиратели на ГЕРБ. С всичките си закони и решения, писани да нахранят тоя или оня държавен престъпник, суджук, котарак или баджанак.

И че доверието, граничещо с ярост към държава от такъв тип, клони към абсолютната нула. А това е известно дори на оркестъра на управляващия "Титаник".

Фейк политика

ЮРИ МИХАЛКОВ

Сирийската провинция Идлиб стана "гнездо на много терористични организации" заради действията на Москва и Дамаск. Такава паяжина на софистиката избродира мисловната лутаница на американския помощник-министър на отбраната Робърт Карем. Помощникът работи в Пентагона, както се нарича министерството на отбраната заради петоъгълната форма на сградата му. Само че от многото ъгли явно се е объркал в кой точно да застане, за да каже истината за Идлиб.

Първо, това гнездо на терористи вероятно вече щеше да бъде разпиляно, ако бе започнала контратеристичната операция на Москва и Дамаск срещу него. Само че точно Вашингтон и Западът гракнаха срещу нея от хуманитарни съображения. Затова Москва и Дамаск приеха мирния план на Турция за разоръжаване на терористите. Ако бяха започнали операция, помощникът щеше да ги обвини в нехуманност. Но понеже не искаха излишни жертви, мозъкът на помощника мина на режим "изкуствен интелект", който изброди въпросното гнездо.

Второ, тъкмо заради деескалацията в Сирия настъпи мир, а вместо множество терористични гнезда из цялата страна, сега остана едно - в Идлиб. Там бяха пратени терористите, които отхвърляха мира. Те всъщност попаднаха в капан - на едно място по-лесно ще бъдат разоръжени или ликвидирани. Трябва ли Пентагонът да стане с още няколко ъгъла, за да проумее това помощникът?

И, трето, не гнезда, а цели терористични региони в няколко държави, че дори и "халифат" в Сирия и Ирак, създаде политиката на САЩ. Помощникът не прилича ли на крадеца, дето вика: "Дръжте крадеца!"? И не прави ли фейк политика?

Датата 28

551 Г. ПР.Н.Е. - РАЖДА СЕ КОНФУЦИЙ, КИТАЙСКИ ФИЛОСОФ (УМИРА 479 Г. ПР.Н.Е.). Истинското му име е Кун Циу, наричан е Кун Фудзъ - "Кун Учителя". През XVI в. името е транскрибирано на латински от мисионера Микеле Руджери като Confucius. Една от най-влиятелните личности в китайската и световната история и религия. Приживе е признат като "учител на 10 000 поколения". Векове наред конфуцианството в Китай има статус на официално вероучение.

1803 - РАЖДА СЕ ПРОСПЕР МЕРИМЕ, ФРЕНСКИ ПИСАТЕЛ И ДРАМАТУРГ (УМИРА 1870 Г.). Завършва право в Сорбоната през 1823 г., учи гръцки, испански, английски и руски език. Един от първите преводачи на руска литература (Пушкин, Гогол и Тургенев) във Франция. Автор на литературни разкази (новели). Историк и археолог.

1895 - УМИРА ЛУИ ПАСТЬОР, ФРЕНСКИ УЧЕН (Р. 1822 Г.). Един от основоположниците на микробиологията наред с Фердинанд Кон и Роберт Кох. Поставя началото на стереохимията, на метода на ваксинацията и на науката имунология, както и открива процеса на пастьоризация. Повечето му изследвания намират приложение в медицината, промишлеността и селското стопанство.

1908 - В КЮСТЕНДИЛ СЕ РАЖДА МАРИН ГОЛЕМИНОВ, КОМПОЗИТОР (УМИРА 2000 Г.). Музиковед и музикален педагог. Завършил ДМА в София и "Скола Канторум" в Париж (със златен медал). Специализирал композиция и диригентство в Мюнхен. Формира характерни за българската музика стилистични насоки, свързани с фолклора и неговото авторско претворяване. Бил е ректор на консерваторията, директор на операта, носител на множество държавни и международни отличия. Създава симфонични, вокално-инструментални, камерни, музикално-сценични произведения, между които оперите "Ивайло" и "Зографът Захарий", балетите "Нестинарка" и "Дъщерята на Калояна", музикалната приказка "Златната птица" и др.

1916 - РАЖДА СЕ ПИТЪР ФИНЧ, АНГЛИЙСКИ АКТЬОР (УМИРА 1977 Г.). Един от двамата актьори в историята на киното, който получава "Оскар" посмъртно. Другият е Хийт Леджър. Носител още на наградите на Британската академия за филмово и телевизионно изкуство и на "Златен глобус". Снима първия си филм през 1938 г. Първата му значителна роля е през 1956 г. във филма "Град като Алис". Има три брака и четири деца.

1987 - ЕКОЛОГИЧЕН ПРОТЕСТ НА ПЛ. "СВОБОДА" В РУСЕ. Русенките Цонка Букурова, Вяра Георгиева, Дора Бобева, Стефка Монова, Евгения Желева, Албена Велкова и Мария Варамезова организират и оглавяват първата екологична демонстрация у нас срещу почти десетилетното обгазяване на града от химическия комбинат в Гюргево. На 8 март 1988 г. те са сред основателите на Обществения комитет за екологична защита на Русе. Над 300 души участват в първия протест под лозунги "Мирна демонстрация за въздух", "Стига празни обещания", "Искаме здраво поколение" и др.

Неделник

ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ

ПЕТЪК
28 СЕПТЕМВРИ 2018

ДУМА

Боян Радев

чудо невиждано в спорта и в изкуството

Прочутата картина на Златю Бояджиев „Бараците” (Васил Бараков, Давид Перец, Златю Бояджиев), 1964 г.

В ЕДИН ЖИВОТ ТОЙ Е ЦЕЛУНАТ ДВА ПЪТИ ОТ БОГА И СПОРЕД СВЕТЛИН РУСЕВ ПРИТЕЖАВА ДНЕС „ДРУГАТА НАША НАЦИОНАЛНА ГАЛЕРИЯ”

Петра ТАШЕВА,
Богдан ИВАНОВ

Неговият живот е като приказка, като роман, като филм! Едва 14-15-годишен, каруцар, товари 70-килограмови чували с жито от комбайна направо на каруцата и не му се виждат тежки. После работи в рудник, където с 12-килограмов чук разбива големи буци въглища, преди да пълнят с тях вагоните. Разказва как подложил под струята от чешмата почернелия си от въглищен прах гръб и помолил непознат мъж да му отмие чернилката, а той му казал:

- Много си як, момче! Страшно си як! Ела довечера на стадион “Мир” в Перник да те срещна с треньора по борба - борба да трениращ.

Мъжът е Тодор Иванчев, бивш борец - той е откривателят на Боян Радев в спорта. И все едно пада шестица от тотото с безпогрешния му избор, защото само след няколко години Боян вече е световен шампион по борба, златен медалист от Олимпиадата в Токио през 1964 г., а четири години по-късно отново печели златен медал на Олимпиадата в Мексико! Боян Радев е истински феномен - първият българин два пъти олимпийски шампион!

Двукратен олимпийски шампион

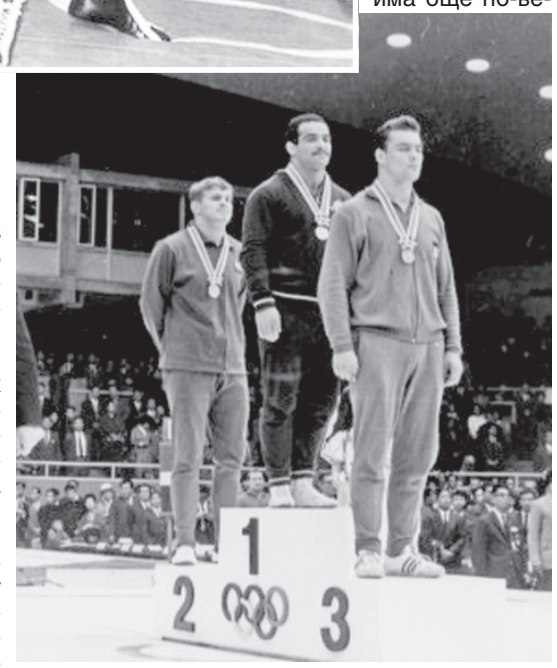
Но Господ има още по-великолепни планове за него и както го е качил на върха в борбата, така го качва на върха и... в изкуството, защото по-късно Боян става страстен и компетентен колекционер на картини!? Ако искате - вярвайте! И това се случва по същия фамозен, мистериозен начин, както преди години, когато се хваща с борбата. С художника Стоян Илиев чакат пред кабинета на тежък началник да им урежда проблеми с жилищата и тогава Боян му казва:

- Е, щом си художник, подари ми една картина. Каквато избереш, аз не ги разбирам тия работи.

Ей тъй, на шега, Стоян Илиев му подарява своя картина с момиче и птичка. В този момент като че ли птичка каца и на рамото на Боян Радев - отваря се нова страница в живота му. Боян отива при бай Дечко Узунов, с когото често си пият заедно кафето, и му казва, че е решил да става колекционер, та и бай Дечко да му даде своя картина. Професорът не само му дарява картина, но призовава Светлин Русев, Енчо Пиронков, Димитър Киров и други наши известни художници също да му подарят свои творби. И колекционерството на Боян тръгва, както се казва, по вода!

Пак ще кажа - ако щете вярвайте, тъй като днес той е един от най-големите ни колекционери! Заедно със Светлин Русев, Богомил Райнов, Васил Божков, Димитър Инджов, Гриша Ганчев, Димитър Иванов и неколцина още. Боян е най-големият дарител на Националния исторически музей, където има две свои зали. Всичките си медали, почетни знаци, купи и многобройните си награди също е подарил на музея. Удостоен е с много титли, звания, притежава най-големите наши и олимпийски ордени и медали.

Наградите му нямат брой! Идете и ги вижте на живо - това му дължим като българи, той за нас, за България, ги е печелил! А в дома си спи на един диван, заобиколен от картините на прочути български и световни художници. По преценка на Светлин Русев “днес Боян Радев притежава другата наша национална галерия”!

На стълбицата на славата

Е, кажете сега, в един живот два пъти да те целуне Бог, не е ли това страхотен, невероятен късмет!? Ама народът ни има една приказка: “Късметът трябва и да се накъсмети!” Как го е направил така Боян? Той има изключителна сбирка от картини и артефакти и с богатата си душа винаги е готов да сподели с другите онова, което изпълва сърцето му с духовна наслада. Затова често прави изложби в София и из страната.

Тази година, по случай 70-годишнината на Националната художествена галерия, той подреди портрети на Златю Бояджиев в Двореца, а на 2 август, пак там, откри и изложбата с 91 картини - шедьоври от родните ни майстори. Тази “златна” изложба Боян Радев е посветил на златната 50-годишнина от получаването на втория си златен олимпийски медал през 1968 г. в Мексико. Посланията му на откриването на изложбата в “златната” зала на Двореца бяха кратки и призивни:

- Бъдете горди, че сте българи! Уважавайте се и си помагайте!

Втори месец не спира потокът от посетители, които идват да почерпят очите и душите си с красотата, която ни дарява Боян Радев. Дошла съм нарочно по-рано от уговорения ни час за среща с Боян, пак разглеждам картините, надничам и в Книгата за посетители. Чета какво са написали зрителите:

“Боян Радев - гордост за България!”,

“Хвала на такива родолюбци като Боян Радев!”,

“Шампион е Боян Радев в любовта си към България, към нейните таланти!”,

“Браво, браво, г-н Радев! Направихте ни щастливи и горди, че сме българи! Прекрасни платна, запазили всичко, което сме обичали от люлката!”,

“Бъди жив и здрав и да показваш изкуството на поколенията!”,

“Поклон към Боян Радев! В Мошино бяхме съседи. Още успехи и здраве, Боянче!”,

“Истинска наслада за душата!”,

“Национално богатство, съхранено от спортист!”

Спортист и то какъв! Голям, класен, изключителен, елитен, борбен, неустоим е Боян! Започва с нечуван щурм - още в първата си поява в залата за тренировки в Перник направо смачква борците. Треньорите са поразени!

На стр. 28

Взривено оръдие и наказание от А

РАЗКАЗ НА ОВЧАРЯ-СТОЛЕТНИК НИКОЛА СТОИМЕНОВ ПЕПЕЛЯНКОВ ЗА НЕГОВИТЕ ПРЕМЕЖДИЯ ПРЕЗ БАЛКАНСКАТА ВОЙНА И ЗА ХОРАТА, ДОНЕСЛИ СВОБОДАТА

Спас ПОПОВ

Най-големият дар на съдбата ми е, че съм роден и израснал сред столетници, които редовно ме зареждаха с оптимизма си. Събудех ли се сутрин, излизах и отивах при моя съученик Кръстьо, внук и син на столетниците Трендафил и снахата Вангелина Кюлева. От училище пък се завръщах с Перинка, Иван, Георги и Борис, внуци на 115-годишния Стоимен и 94-годишния Никола Пепелянкови, живеещи от запад на двора ни. Зад две къщи от тях ме мамеше друг немирник-веселяк Веселин Дзоков, също стъпил върху прага на столетието.

Още: стогодишната Митра Галабова, а по-надолу, зад пет двора, се извисяваше гласът на Райна Белева - първата столетница, записана и съхранена в Златния фонд на Радио София. Вляво, отсреща на Долната чешма с трите чучура, чувах гласовете на други непоседливи жени - на 115-годишните Магда Рункьова и Цвета Черешарова, заедно с по-младата й снаха Цвета Черешарова, която запомних на 105 години.

Научавайки за моето жизнено обкръжение, всички искат да узнаят как да станат столетници. Сега вече мога да ги успокоя: ами прочетете току-що излязлата от печат книга "Закъснелите за Рая", издание на "Жануа'98" - тя, книгата, е най-автентичното ръководство как да станеш столетник. Нещо повече: можете веднага да станете член на създаденото от моя милост Дружество на столетниците, където не се плаща членски внос, дори пенсията ти да е като на президентите от запаса Георги Първанов и Петър Стоянов.

Но нека бъдем по-делови и по-конкретни: статистиката и геронтолозите твърдят, че народите от Кавказ заемат първо място по столетници в света, а българските планини Пирин и Родопите - второ. И в трите планини съм записал преживелиците на повече от 60 столетници. И тъй, разлистваме досието на столетника Никола Стоименов Пепелянков и започваме да пием вода направо от извора, узнавайки каква поразия е направило на турците първото българско оръдие от 27-ми Чепински полк през първия бой в началото на октомври 1912 г.

Има думата Никола Стоименов Пепелянков, овчар от западнородопското село Гостун, наречено на настойника на Кубратовите братя Гостун от рода Ерми, род - създател на Велика стара България между Кавказ и устието на Днепър, просъществувала 515 години - до преминаването на Дунава от прабългарските войски на Аспарух.

- Някога си баща ми Стоимен тръгнал от нашата кошара към овцете на чичо си Апостол. Искал нещо да му помогне, искал да се поразтуши. Приближил откритият егрек на стадото и видял как турците извеждат от колибата самотния овчар. Повалили го по гръб и започнали да го налагат с тояги и приклади, питайки го къде е укрил златото. Чичо му мълчал, стискайки зъби. Тогава разярените фесове напълнили един бакър с гореща дъбова жар, разсъблекли го чисто гол и започнали да го търкат със зачервеното дъно на съда от коляното до брадата. Овчарят Апостол кански пищял от болките, но дума не промълвил. Турците го шамаросали и изчезнали. Баща ми се приближил и почнал да бърше въгленчетата на изгорялата кожа, укорявайки го:

- Чичо бе, оти не кажа, че златото е скрито в ралестите буки, а?

- Как да го издам, мило? Нали златото е харамийско... златото не е мое, че да го харижа на агите... - отвърнал чичо му Апостол, скочил и изчезнал в гората, измъчван от непоносимите болки.

Нямало го ден, два, три... върнал се чак подир две седмици, без да помни къде се е губил от болките, върнал се смален и укротен като калугер.

Повече не могъл да сложи дреха върху опърленото тяло, не можел и да върви след овцете по стръмните баири, прибрал се в Гостун и подир година издъхнал.

Баща ми, потресен от видяното на кошарата, зарязал стадото и селото и тръгнал да бяга в Русия. Прехвърлил Южна Рила, стигнал в Самоков, където попаднал на акранин с неговия акъл и двамата юнаци продължили към Дунав. Край Лом се натъкнали на първите преминали реката казаци.

Бегълците от Гостун и Самоков се върнали с руските войски и воювали с тях чак до Одрин. Навсякъде офицерите ги изпращали напред да разузнават дали има турски войски.

Четата на П.К.Яворов

Върнал се в Гостун, но бил скоро разочарован - след Берлинския конгрес и Македония, и Тракия отново останали под турски ботуш. Гостун се оказал на три часа път от прокарана нова граница.

И баща ми, и бракята ми, и сестрите ми видяхме много кървища и мъки през тия години на турска робия.

Затова тая сутрин, когато кучетата се разлаяха, я веднага скокнах и излязох да видя на кого налитат. Бях смаян:

- Българи! Чиба, Шаро, не видиш ли, че са българе?!

А те, юнаците, сами се представиха:

- Български войници от 27-ми Чепински полк. Тръгнали сме да освобождаваме останалите български земи до Бело море...

- Как попаднахте в тия пущинаци, лъвски юнаци?

- Търсиме пътища за оръдията... Срещу нас, в село Добринище, зад Места, имало разгърнат турски гарнизон - изнесли били от години оръдията срещу пътищата към Чепино и Юндола... Трябва да ги разбием и продължим към Бело море...

- О-о, по тия стръмоля е трудно за конски и оръдейни обози!

- Пътищата за свободата навсякъде са трудни, юнако! Води ни!

Наведох глава и се замислих за родните ми гостунци, за мама и тате, за всички мъченици и попитах българските войници:

- А пратихте ли войници към село Гостун?

- Има ли там турци?

- Турци няма, ама мъжете ходят с фесове...

- Генерал Ковачев вече изпрати един пехотен взвод...

- Къде са?

- Ето ги отсреща зад реката! Търсят пътя за Гостун...

- Я ке ида да им го посоча...

Поведох ги...

Кой и кога занесе радостната вест в Гостун, не знам и никога нито я, нито те узнахме.

Видяхме събрал се половината свет. И всички рипкат-рипкат от драгост.

Преди да започне голямата олелия-гюрултия най-напред излезнаха моми и окичиха и войниците, и офицерите със здравец, после им целунаха ръките.

Чуха се гърмежи. Казахме на войниците, че гърмят старите пушкала, укривани от старите селски комити, знаещи потайните пътеки към Батак, на което село само имаха вяра в харамийството.

- Няма! Няма турци! Селото никога не допусна тук, в Гостун, да се засели нито турчин, нито гръцки поп... В черквата "Свети пророк Илия", както и в останалите осем параклиса на селото, никога не се е изпълнявала служба на гръцки език...

А от Качовец в различни посоки продължаваха да се разливат българските войски. Бурсуците, бурсуците, сино, се изпокриха из дъбравите!

Войската от Кръст се разпиля из селото и изчезна по кащите - всяко семейство искаше да усети мирис от пот на български войник, искаше да им налее силици със стоплена от сърцата си манджица.

Подир час-два тръгнаха да се завръщат към Качовец.

- Бракя! Останете си със здраве! Трябва да вървим, нас ни чака дълъг път по Места чак до Белото море...

Дечурлигата ги гонеха и питаха:

- А казаци има ли с вас? Дойдоха ли руснаците?

- Няма! Няма!

- Ако няма казаци, турците няма ли да се върнат?

- Няма! По границата ние ке наредим топ до топ, та гарван да не може прехвръкне от Турско насам... Сега ще спите спокойно...

Връщайки се от село към овците - бяхме развърнали стадата на Сребрища и Рудина, и я, и брат ми Митър се задъхахме. Верувай ми, сино, краката ми се подкосиха, но не от умора - от радост, че е дошла свободата... Разрадвах се, че повече няма да виждам зазноените от лой турчуля.

Легендарната войводка Екатерина Арнаудова, родом от с. Гостун

Вървях, вървях, вървях, пречистен от дошлата свобода, донесена ни на българските щикове, от българските левчета.

Намерих стадото си. Преброих го - нито една овца опашка не липсваше! Извадих кавала, засвирих и запях:

"Горо ле, горо, зелена, де гиди, благи младини..."

Приседнах и се замислих за българските войници: загърбили дом,

С пиратско корабче по Балатон

Надежда УШЕВА

„Морето на Унгария" приятно изненадва с много лози, вулканични планини и ухайни лавандулови полета

Един от най-забележителните сладководни басейни в Европа и най-големия в централната и западната част на континента е езерото Балатон в Унгария. На около час път от столицата Будапеща то предлага на летуващите унгарци и многобройни чуждестранни туристи приятна и пълноценна почивка, благодарение на красивата си природа и атрактивни развлечения.

Балатонското езеро, както още е наричано "Морето на Унгария", има площ 594 км². Дълго е близо 80 км, ширината в най-широката му част е около 15 км. Средната дълбочина - 3,25 м, а максималната - 12,5 м. Надморската височина е 104 м. Най-големият приток на езерото е река Зала.

Меката, леко развълнувана млечно-зелена вода е с голямо съдържание на йод и заедно с южния микроклимат се създава абсолютното усещане за ваканция на море. Радва окото грижливо поддържана тревна площ, която изпълнява функцията на плаж, на който щедро сянка раздават достолепни дървета. Свободните плажове там са рядко срещани, повечето са платени, срещу чиято такса получавате комплект шезлонги и чадър.

В разгара на сезона, както винаги, гъмжи от хора, дошли само за уикенда или за по-дълго време - отрано резервирали скъпите хотели и вили за гости. Особено приятни са крайбрежните прохладни разходки край езерото, блестящо от чистота, в което може да се видят риби, лебеди и патици, които лакомо похапват солети и позират за снимки с любопитни туристи.

Много от курортите по Балатон, разположени по бреговете му, са семейни или за двойки с деца и предлагат за развлечение детски и спортни съоръжения, водни колела, люлки, всевъзможни вртележки... Едно от най-любимите занимания за малките обаче си остава возенето на корабче и то не какво да е, а с пират, който в рамките на около 50 мин. забавлява публиката с пикантни разбойнически номера. Друго развлечение, само че на сушата, е карането на велосипед. Това е изключително практично и релаксиращо сред унгарците хоби, особено през последните две-три години и набира все по-голяма популярност. За целта има перфектно направени велоалеи - достатъчно широки и добре обозначени, не като нашите - тесни и с изтрити очертания.

Снимки АВТОРКАТА и ИНТЕРНЕТ

На много места може да видите паркирани колелета, които се отдават под наем. Те са като множеството магазинчета (със студени напитки, сладолед, ланус (солена поничка, покрита със заквасена сметана) - идват на помощ в най-голямата жега. С велосипеда бързо можеш да се придвижиш и да се добереш до желаната точка.

Всички градчета около езерото имат своя чар, културна и историческа забележителност. Характерно за тях е обилието от паркове и пищна зеленина с цветя, подредена в прекрасни композиции с фонтани.

Един от главните градове на Балатон е Шиофок, където е роден световноизвестният унгарски композитор Имре Калман. Населението му е около 25 хил. души и градчето е важен туристически център в Унгария.

Кестхели е най-старият от всички курорти на брега на езерото. Много от неговите улици все още пазят атмосферата на провинциално градче на миналия век. В продължение на векове решаващ фактор за културното му развитие има едно от най-богатите унгарски аристократични семейства. Негово е бил забележителният бароков дворец Фештетич, кръстен на името на някогашния му собственик, който днес е музей - един от най-красивите архитектурни паметници в района на Балатон. Всяко лято неговият огромен парк става място за концерти и спектакли. А на северния бряг край града се намира най-голямото термално езеро в Европа. Лечебната сярна вода се загрява естествено до около 30 градуса по Целзий и облекчава заболявания като ревматизъм.

С лечебните си минерални извори е известен и още един по-голям град край Балатон Балатонфюред. Те датират още от времето на римската епоха. Заедно с това славата на града идва в края на XVIII в., а официално статусът на курорта бил получен през 1772 г.

Малцина знаят, че езерото е заобиколено от много лози, вулканични планини и ухайни лавандулови полета. Северната страна е уникален лозарски район, особено около Бадачони, където плодородната почва съдържа вулканична скала и е богата на минерали. Местни монаси засаждат първите лозя през XIV в., а гроздето "Pinot Gris", което вирее в района, се нарича "Szurkebarat" ("сив монах").

И това не е всичко. "Морето на Унгария" привлича и изненадва стотици посетители и меломани с "Balaton Sound" - един от най-големите европейски фестивали за електронна музика на открито. Той е основан от екипа, стоящ зад легендарния фест "Сигет" в Будапеща, който се радва на половин милион посетители от цял свят.

ДУМА
ПЕТЪК 28 СЕПТЕМВРИ 2018
Неделник

За „мастния черен дроб”

Повече протеини след диета за отслабване може да намали риска от неалкохолна мастна чернодробна болест

Увеличаването на количеството протеини в храната може да намали съдържанието на мазнини в черния дроб и да намали риска от диабет при хора с неалкохолна мастна чернодробна болест или неалкохолната стеатозна болест на черния дроб (НАСБ). Изследването е публикувано в медицинското издание „Американско списание за физиология - ендокринология и метаболизъм” (American Journal of Physiology-Endocrinology and Metabolism).

НАСБ, понякога наричан “мастен черен дроб”, възниква, когато повече от 5% от общото тегло на черния дроб е съставено от мастна тъкан. Това е често заболяване при възрастни (жени и мъже) и деца, което се характеризира с прекомерно натрупване на мазнини в черния дроб (стеатоза) и няма връзка с приема на алкохол. Смята се, че в развитите страни - САЩ, Европа, включително и у нас, засяга около 20-30% от населението. Често в началото заболяването протича без симптоми. Може да се развие в съчетание с абдоминално затлъстяване, диабет тип 2, хиперлипидемия, както и прием на определени медикаменти (например аспирин, нифедипин, тамоксифен и пр.). Честотата на заболяването се увеличава заради връзката му с наднорменото тегло и диабета от тип 2 - около 70% от диабетиците с тип 2 имат мастен черен дроб. Болестта може да се дължи и на метаболитен синдром, бърза загуба на тегло, гладуване, остра чернодробна стеатоза на бременността и др.

Авторите на публикацията в американското медицинско издание припомнят, че прекомерната мастна тъкан в черния дроб може да доведе и до рак на черния дроб или чернодробна недостатъчност.

Изследователите припомнят предишни изследвания, които установили, че краткосрочната добавка на протеини спомага за намаляване на съдържанието на мазнини в черния дроб, но има малко проучвания за дългосрочните ефекти на протеина върху НАСБ.

Изследователите направили двугодишно проучване, за да определят дългосрочното въздействие на белтъчините върху мастния черен дроб след загуба на тегло. Това проучване е част от проучването PREVIEW, което има за цел да идентифицира най-ефективния модел на начина на живот за профилактика на диабет тип 2 при пациенти с диабет с наднормено тегло или със затлъстяване.

25 възрастни доброволци, 15 от които преди са диагностицирани с НАСБ, участвали в нискокалорична диета в продължение на 8 седмици, за да загубят до 8% от телесното си тегло. След отслабване, доброволците са насочени да поддържат теглото си в продължение на 2 години и да следват или умерена, или висока протеинова диета, средно от 0,8 до 1 г протеин на кг телесно тегло. Изследователският екип взел проби от кръв и урина и сканирал тялото, за да оцени съдържанието на мазнини в черния дроб и количеството белтъчини, елиминирано от органите на доброволците на три интервала: началото на фазата на поддържане на теглото, след 6 месеца и 2 години по-късно. Учените установили, че след 2 години увеличен прием на белтъчини, мазнините в черния дроб на доброволците намалели и дори повече от половината от тях вече нямат мастен черен дроб.

Пълната статия е озаглавена “Дългосрочни ефекти от увеличения прием на протеини след загуба на тегло върху съдържанието на интрахепатални липиди и последиците от инсулиновата чувствителност - проучване PREVIEW”.

Авторите припомнят, че физиологията на човека е биологична наука, която изучава процесите, протичащи в човешкия организъм на различни нива - клетки, тъкани, органи, системи и взаимодействието помежду им при здраве и болест. Американското физиологично дружество (APS) е основано през 1887 г. и е първото в Америка в областта на биомедицинските науки. То има над 10 хил. членове и издава 15 списания.

Народна медицина

Чай от бъз и жълт кантарион облекчава кашлицата

Хроничният бронхит може да се изостри през следващата седмица. На хората, които страдат от това заболяване, фитотерапевтите препоръчват за пиене чайове от листа от подбел и живовляк, от стръкове от мащерка, риган и жълт кантарион, от цветове от лавандула, лайка и черен бъз, от корени от ружа и иглика и др. За увеличаване на противовъзпалителното и противомикробното действие на тези чайове ще спомогне подслаждането им с пчелен мед, с мед от борови връхчета или от зелени борови шишарки. Много полезни при наличие на възпаление на дихателните пътища са и парните инхалации. За целта към току-що кипнала и махната от котлона вода се прибавят цвят от лайка и няколко капки йодна тинктура, след което се диша дълбоко над изпаренията в продължение на 5-10 минути. За увеличаване на общата противомикробна защита на организма ще спомогне спазването на диета, богата на пресни плодове и зеленчуци, като особено полезни са чесънът, лукът, хрянът, лютите чушки и цитрусовите плодове. Добре е да се приемат хранителни добавки, съдържащи екстракти от ехинацея - най-мощния имуностимулатор в растителния свят.

Как жилата на жиловлека се превръща в... живот

Жиловлекът (не е живовлек, защото не влече живот, а влече жила!) от древни времена се ползвал за отхрачване, но има и противовъзпалително и болкоуспокояващо действие. Прилага се при всички видове кашлица (простудна, магарешка, туберкулозна), при задух, стомашни и чревни колики и болки. В българската народна медицина листата на жиловлека се употребяват при диария, чернодробни страдания, жълтеница, газове, подуване на корема, хемороиди, кръвохрачене, киселини в стомаха и др.

В българската народна медицина жиловлекът се употребява против туберкулоза по следния начин: 4 супени лъжици ситно скълцани корени се варят в 800 мл вода 20 мин. След това се прибавят 4 супени лъжици от листата и всичко ври 5 мин. Отварата се прецежда и след като изстине, се смесва с 500 г мед. Пие се по 1 кафена чашка преди ядене 4 пъти дневно.

- Счукани свежи листа се препоръчват за налагане при ухапано от насекоми, при цирей, гнойни рани, мокър лишей, както и за жабурене за заякване на венците, против зъбобол, а също за компрес при възпаление на очите. Пресният корен може да се дъвче при зъбобол.

- Семената се прилагат при язви на стомаха и червата, газове, бъбречни и жлъчни камъни, детски диарии.

- Една супена лъжица от билката се залива с 100 мл вряла вода и се оставя да кисне 2 часа. Запарката се прецежда и се пие по 1 винена чаша преди ядене 4 пъти дневно.

Твърди се още, че стимулира кръвотворния апарат, помага и против безплодие.

- Залейте 2 с.л. изсушени листа от жиловлек с 400 мл кипяща вода. Варете 10 мин., прецедете, подсладете с малко мед и пийте 3 пъти дневно по 100-120 мл преди ядене.

Жиловлекът е добро лекарство и при рани. Ето какво пише в “Блогът на prolet” по темата:

“При един мой доклад венорийската църква в Линц споменах, че стритите листа от жиловлек могат да излекуват всяка стара рана, та била тя и десетгодишна. Когато пет месеца по-късно говорех в залата на църковното училище в Линц, една жена взе думата: “Когато вие разказвахте, че листата от жиловлек можели да излекуват всяка рана, колкото и стара да е тя, аз много не повярвах на това. От 17 години съседката ми беше с отворено ходило и поради това от доста време вече не можеше да излиза от къщи. Още на следващия ден след вашата беседа, аз занесох листата и ги наложих върху болния крак, както вие бяхте обяснили. Трябва да оттегля съмненията си: За всеобщо наше учудване раната се затвори бързо и през последните пет месеца вече не се отвори”

И още нещо любопитно за растението: зелена салата. Ето рецептата: пресен жиловлек - около 100 г, зелен лук - 1-2 стръка, маруля - 2-3 листа, киселец - 1-2 стръка, зехтин - 2 с.л., лимонов сок - 1 с.л., джоджен и сол по желание. Жиловлекът се измива добре и нарязва на ивички. Прибавят се нарязаните лук, маруля и киселец. Подправя се и се сервира.

Съдържанието на материалите в „Здраве” дава обща информация за здравето и болестните състояния на достъпен немедицински език. Тя не може да замени консултацията с лекар за поставяне на диагноза и за лечение. Екипът на вестника не носи отговорност за самостоятелно поставяне на диагноза и самолечение, основани на публикациите.

Страница на Аида ПАНИКЯН

Тарзан

Тигрите на Бойко

Благовест МИТКОВ

Тия дни, понеже пак нямах лични проблеми, се замислих за проблемите на българския клубен футбол. За националния отбор не говоря, на мача с Италия оняден той се представи доста добре, но клубният футбол, клубният футбол... Всъщност българският клубен футбол има един основен проблем – на клубовете все не им стигат парите, та се налага лично премиерът да им търси спонсори – днес на един клуб, утре на втори.

Друг проблем на клубния ни футбол (не толкова основен) е, че момчетата играят пред полупразни трибуни. Не ще българинът да гледа български клубен футбол и туй то. Страната ни е пълна вече с фенове на „Милан“, на „Реал“, на „Байерн“, на „Барса“. Един до такава степен е залюбил любимия си клуб, че води няколко години съдебни битки, за да си смени името. И сега се именува Манчестър, по фамилия Юнайтед. А никой още не се е прекръстил нито на „Етър” Велико Търново, нито на „Локо” Пловдив, примерно.

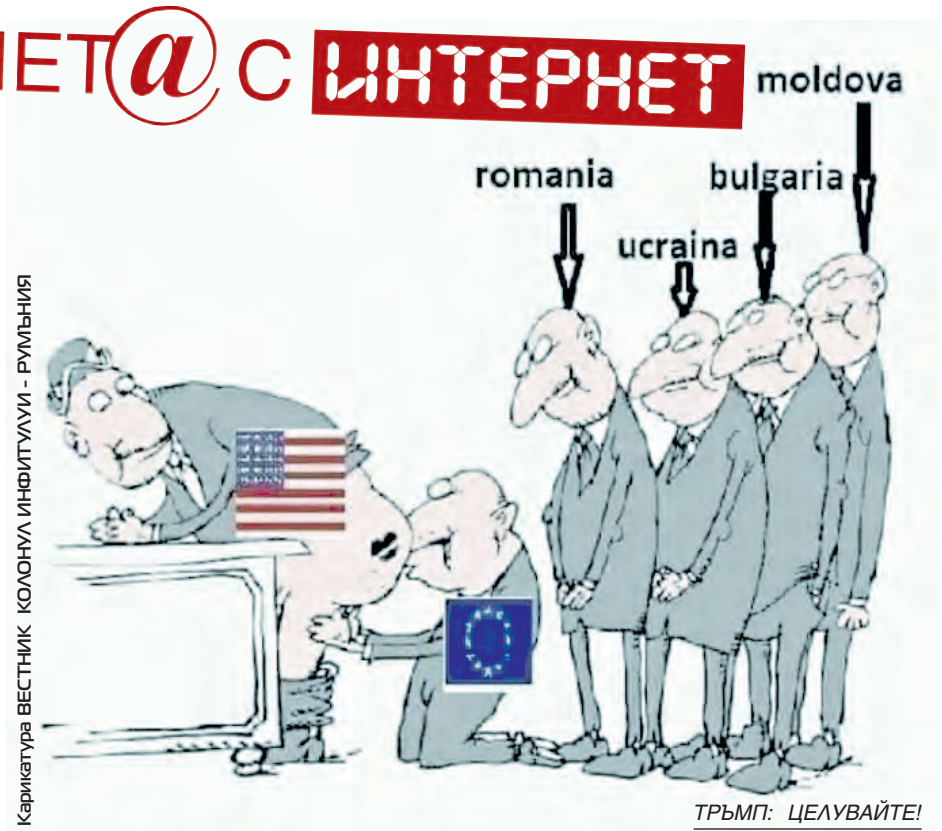
Ето защо, разсъждавайки задълбочено по въпроса, стигнах до извода, че проблемите на българския клубен футбол могат да се решат кардинално и веднъж завинаги, като бъдат закрити всички футболни клубове. Е, може да бъде оставен един отбор, колкото за цяр, както се казва. Например „Витоша“, известен повече като „Бистришките тигри“. Естествено веднага изниква въпросът – с кого ще играят „Тигрите“, ако останат единствения български отбор? Момент! И за това съм помислил! Ще мерят сили с чужди отбори. Кеф им с бразилския „Сантос“, кеф им с германския „Борусия“, кеф им с италианския „Лацио“. Ако искат, може и с украинския „Динамо“, ама мисля да не слизат толкова ниско.

И тогава вече хем ще има достатъчно пари за клубния футбол у нас, хем на стадион „Васил Левски“ ще гледаме играта на световноизвестни отбори, хем никой няма да мрънка, когато „Тигрите“ отлетят за следващия си мач с правителствен самолет. Все пак този самолет ще транспортира най-добрите и единствени футболисти на България, нали така!

Мирослав БОЖКОВ

ОТ НЕТ@С ИНТЕРНЕТ

Карикатура ВЕСТНИК КОЛОНУЛ ИНФИТУЛУИ - РУМЪНИЯ

ТРЪМП: ЦЕЛУВАЙТЕ!

Срещата БОРИСОВ – Тръмп взриви планетата. Ето много малка част от осколките:

ДА БЕШЕ ЖИВ АЛЕКО, ЩЕШЕ ДА ДОПИШЕ „БАЙ ГАНЬО В ООНЕТО”

ВРАТ НА НЯКОЛКО КАТА, ГОЛЯМ ГРЪБ И ТРЪМП, ЩО Е ТО?

ПРОВЪРВЯ МУ НА ДАНЧО ТРЪМПАТА ДА СЕ РЪКУВА С ЕДИНСТВЕНИЯ ТРИЖДИПАПАПОГАЛЕНИЯ ПО ГЛАВАТА ЧОВЕК НА ЗЕМЯТА.

БОРИСОВ УЧАСТВА В СРЕЩАТА НА ВИСОКО РАВНИЩЕ! СРЕЩАТА НЕ ЗНАЕ!

ОТ ФИЛИЯ С МАС ДО ТРИБУНАТА НА ООН – ТОВА Е МЕЧТАТА НА ВСЯКО ДЕТЕ.

БОЙКО Е ПО-ВНУШИТЕЛЕН ОТЗАД, ОТКОЛКОТО ДОНАЛД ОТПРЕД.

ВСИЧКИ ПОЗНАХА НА КОГО Е ГЪРБЪТ, САМО ТРЪМП НЕ ПОЗНА НА КОГО Е ЛИЦЕТО.

А, НЕ ТАКА! ДАЖЕ СИ РАЗМЕНИЛИ СРЕЩАТА НА БОРИСОВ С ТРЪМП. НЕ МОЖЕ ДА Е ПРОСТО ИСТОРИЧЕСКА. ТЯ Е КОСМИЧЕСКА. ВСЕЛЕНСКА. ЕПОХАЛНА. ТРИ СЕКУНДИ, КОИТО ПРОМЕНИХА ПЛАНЕТАТА.

ЩОМ НА РЪГАНЕТО ЗА РЪКУВАНЕ МУ СЕ ВИКА „СРЕЩА”, ТАКА ДА Е...

ВЪПРОС НА ВРЕМЕ Е БОРИСОВ ДА СЕ СРЕЩНЕ С УИНСТЪН ЧЪРЧИЛ И ДА СЕ СНИМА С НЕГО. В МУЗЕЯ НА МАДАМ ТЮСО.

ВЕЧЕ СПОКОЙНО МОЖЕ ДА СЕ ВЪВЕДЕ ТЕРМИНЪТ „ПОЛИТИЧЕСКО СЕЛФИ”.

РЕПЛИКАТА УТРЕ ЩЕ Е: „КАКТО МУ КАЗАХ НА МОЯ ПРИЯТЕЛ ТРЪМП, ТРЕБВА ДА...”

ОТ НЕТ@С ИНТЕРНЕТ

АФОРИЗМИ

Симеон МИНЧЕВ

Загладиш ли косъма – отива ти всяка прическа.

●

Едни населяват земния, а други подземния свят.

●

Най-безкористно на науката служат опитните мишки.

●

Когато бостанът е обран, остава само плашилото.

●

Нова песен: Резачка пее, гората плаче.

●

Поне да се обединим около ябълката на раздора.

ЗАПИСКИ ПО БЪЛГАРСКИТЕ ИДИОТЩИНИ

ПО ПОВОД СЛЪНЦЕТО

Валентин ПЛАМЕНОВ

Слънцето е виновно.

И в България то, тъпачето му с тъпаче, изгрява сутрин и залязва вечер.

Освен слънцето всичко друго е тайна, мистерия, бутафория, лъжа и цирк.

Афери, далавери, убийства, милиардери, кожодери, и нито един - в затвора.

Разкрития - и нито едно вярно.

Хипотези - и нито една доказана.

Край. Финал. Завеса. Ако предпочитате - потоп.

И само слънцето изгрява сутрин и залязва вечер.

Ако беше на нашия акъл, слънцето щеше да изгрява в режим 18 към 33. Щеше да залязва през седмица. Или когато му скимне. Щеше да се върти около земята, а не земята - около него. Щеше да разбута целия световен ред. Но не. Слънцето не е на нашия акъл. Слънцето не работи с хипотези, приключване на дела поради липса на доказателства или тям подобни идиотщини.

Слънцето е свикнало на ред.

То и затова е силно.

Ние не сме ни за свобода, ни за робство, ни за ред, ни за нищо.

Ние сме едни малки слънца на абсурда, които кръжат около собствените си тъпотии и хващат тен от клюките.

А после викаме, че не сме били слънце, за да огреем всичко. И слава Богу!

Любопитни медицински факти:
- Ако на гербаджийски министър му отрежат главата, той продължава да краде още двадесет и четири часа.

☺

Развит капитализъм:
- Богатите, когато гледат ценоразписа, им е все едно в каква валута е!
- Ми то и на бедните им е все тая!

☺

Знаете ли, че:
След вълнуващата клетва на новите трима министри в парламента на МеВеРето вече ще му викат МеРеВе.

☺

В света на финансите:
Финансовият министър Владислав Горанов заяви, че българите ще заживеят по-добре. От радост цените на хляба, тока, водата и горивата подскочиха!

☺

Модерни времена:
Първи учебен ден. Ученик държи химикал в ръцете си и пита седящия до него:
-Брат, откъде се сменяше на кирилица?

☺

Катаджия спира един за превишена скорост:
- Точно теб чаках...
– Знам, затова дойдох, колкото можех по-бързо.

☺

Призив:
Всеки може да пише на български с латиница... Бъди различен - пиши на английски с кирилица!

☺

- Колко трябва да получава един депутат?
- До живот, без право на замяна...

☺

В трамвая, като гледам момите, вторачили се в телефоните си, ми се иска да извикам:
- И къде ви дойде това желание да излизате, сякаш не можете и вкъщи цяла вечер да си гледате в телефона!

☺

- По-красива си, когато си без очила!
- Мерси! И ти си по-красив, когато съм без очила!

☺

Джендърски шеги:
- Тате, ще се женя!
- И как се казва снахата?
- Тодор.
- Как Тодор бе, та това е момче!
- А, момче - на тридесет и шест години е...

☺

- Къде работиш сега?
- В ДАНС.
- С какво се занимаваш там.
- С недоволните от властта.
- Че има ли доволни?
- Да, с тях се занимава стопанска полиция.

☺

Ромското включване:
- Бабо, защо ти е толкова гладка кожата? – попитала малката Айше.
- Защото съм на двадесет и шест, бабиното...

☺

Призив:
Първи учебен ден. Карайте внимателно, за да не блъснете някой пиян седмокласник...

☺

Знаете ли, че:
Всички хора произлизат от маймуни. Само македонците от българи.

☺

Джендърски шеги:
Психолозите препоръчват да обичаш себе си. Добре де, аз като се обичам, каква е половата ми ориентация?

☺

Календарни веселия:
Есен е... Вече отпочинали и събрали нови сили... пенсионерите се завръщат в поликлиниките.

☺

И още джендърски шеги:
Хубавият мъж си е хубав и без грим.

☺

- Жено, какво има за вечеря?
- Кафе.
- И откога кафето е вечеря?
- Откакто ракията е закуска.

☺

В омагьосан кръг съм. Психиатърът ми каза да си намеря жена, а жените ми казват да ида на психиатър...

☺

- Купих си велосипед от Англия!
- Е, и как е?
- Малко е неудобен за каране, кормилото е в дясно!

☺

В чудния свят на търговските вериги:
Гръцка седмица в Lidl - никой не работи...

☺

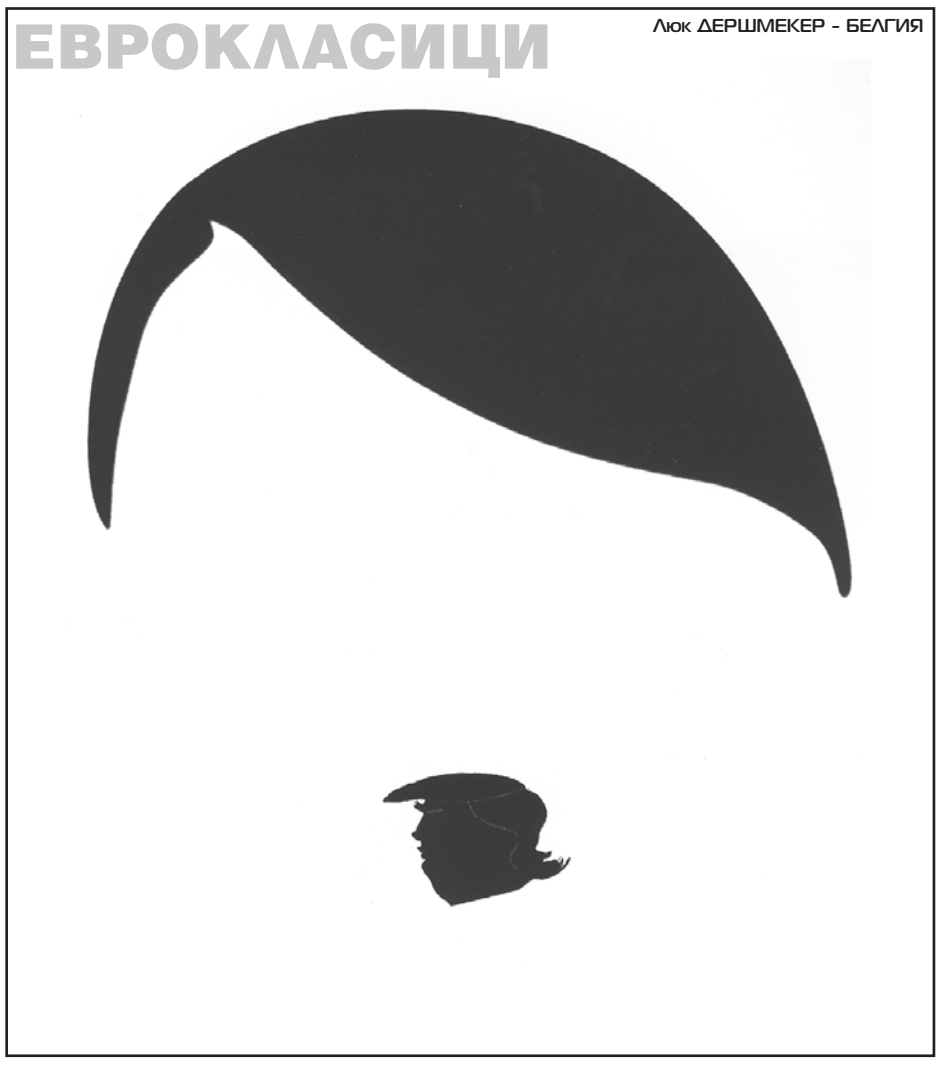
Знаете ли, че:
Не всеки, който плаче, е слаб. Някой може... и да е дебел.

☺

Виц, на който редакционните шефове ще се мръщят:
На пазара.
- По колко са краставиците?

ЕВРОКЛАСИЦИ

Люк ДЕРШМЕКЕР - БЕЛГИЯ

- 4,50.
- Еееегати краставиците, наври си ги отзад!
- Не мога. Там вече са доматите по 6,90!

☺

Обява:
- Продавам сватбени рокли, размер 42, 44, 46, 48,50, 52, 54, 56, 58, 64. Майната му на принца, не мога да го чакам повече.

☺

Въпросник от бъдещето:
- Принадлежали ли сте вие или ваш роднина, в периода на здравната, пенсионната и образователна реформа към правителството, парламента или друга престъпна групировка?

☺

Задали на трима духовници един и същи въпрос - "Кога започва животът?"
Католическият свещеник отговорил:
- В момента на зачатието.
Имамът отговорил:
- Когато се роди детето.
Попът казал:
- Когато децата ти се оженят и изплатиш ипотеката...

☺

- Защо, когато мъж влезе в женска баня, по него започват да хвърлят квото им попадне и крещят?
- Защото там всички не са гримирани!

☺

Носталгично:
С болка в душата си спомням за катаджиите, които някога ме дебнеха за превишена скорост на местата, където сега стоя в задръствания!

☺

Знаете ли, че:
Ако запалите свещ на лунна светлина и произнесете името на любимата три пъти, жена ви ще се събуди и ще вдигне скандал.

☺

Драма:
Отидох в парка да тичам, а там имаше много дебели хора. Веднага осъзнах, че от тичане в парка се надебелява, и си тръгнах.

☺

В чудния шофьорски свят:
- Ало, скъпи, ударих колата...
- Оффф, къде си, мааа?
- Ми... на бул. "Евлоги Георгиев" №:42, 44 и малко на 46!

☺

Двама приятели в бар пият уиски. По едно време единият се заглежда в купата с лед:
- Виж кво интересно кубче лед - с дупка по средата!
- Е, че кво толкова му е интересното? - казал другият.- Аз за такова съм женен вече десет години...

Балкански синдром:
В Скопие отрязали дърво на два века. Имало български корени...

Той се върна, тихо отвори вратата на спалнята и се промъкна в леглото.
Тя:
- Пак си се напил!
Той:
- Как разбра, ма?
- Апартаментът ти е на горния етаж!

Между приятелки:
- Вчера взех колата и я блъснах!
- И мъжът ти какво каза?
- Да пропусна ли псувните?
- Разбира се!
- Ми, премълча си!

Спомен от лятото:
Толкова много ми липсва морето, че по навик си пълня ваната, влизам и пикая в нея.

- Госпожо, имате седем момчета и всичките сте ги кръстила Иван.
Как ги различавате?
- По бащино име...

☺

- Здравейте, боли ли да си направя татуировка?
- Зависи от мястото...
- В момента съм в Тутракан.

☺

Диалог между мъже:
- Скарахме се с жена ми и после тя ми призна, че съм прав. Какво да правя? Никога не съм попадал в такава ситуация.
- Извини й се. Кажи, че не си искал да бъдеш прав.

☺

- Скъпа, няма да се прибирам таз вечер. Ще спя тук в една братовчедка.
- Коя братовчедка?
- Не я знаеш, на един приятел е.

☺

Още един виц, на който редакционното ръководство ще се мръщи:
- Скъпа, исках да ти подаря пръстен, но не знам какъв размер имаш.....
- Борисе, на първата ни среща и аз не знаех какъв размер имаш, но дойдох!

☺

– Имате ли пристъпи на мързел?
– Имам пристъпи на активност..., мързелът ми е постоянен!!!

☺

Интервю с парламентарната група на патриотите:
- Вие обичате ли родината си?
- Разбира се, че я обичаме!
- А готови ли сте да дадете живота си за нея?
- Извинете, но ако си дадем живота, кой тогава ще я обича?

☺

Между гробари:
- Вчера беше голямо шоу. Докараха един мъж да го погребваме, а той хоп и седна в ковчега и вика "Аз съм жив". И като се почна, всички се радват, смеят се, фоейрверки, балони,пиене, жена му от радост плаче... Бе на кратко едвам го закопахме!

☺

Медицински знания за всички:
Какви са симптомите при влюбване? Зачервяване, ускоряване на пулса, подкосяване на краката... а най-странното е, че това са симптоми и при ухапване от отровна змия...

☺

На вниманието на мъжете в кухнята:
- Горещата тенджера изглежда точно така, както и студената!

Еййй, докъде я докарахме... Тамън влезеш в някой сайт да си намериш любовник... и мъжа ти вече се е регистрирал там.

☺

Жена се кара на мъжа си:
- Цял живот само кръстословици решаваш, няма ли да ми кажеш поне една мила дума?
- С колко букви?

☺

- Много ми харесва тази висока половин метър. чаша за вино!
- Ама това е ваза!
- Няма значение, наливай!

☺

В света на чантаджиите:
Чанта, която не побира повече от три бири, се счита за портмоне!

☺

- Скъпи, нали очите ми са като утринно небе?
- Така е.
- А косите са ми като планински водопад?
- Да.
- А устните ми са като алени рози?
- Аха.
- Ах, как обичам да ме засипваш с комплименти!

☺

Знаете ли, че:
- Котките могат да запомнят до сто и петдесет команди, ама не искат...

☺

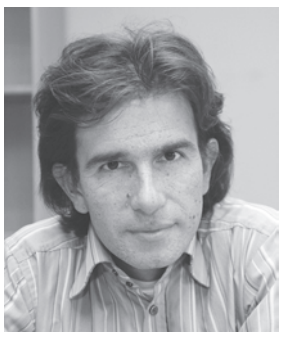
ПЕГАС®

ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

ПЕТЪК 28 СЕПТЕМВРИ 2018, БРОЙ188

От редактора

Писаното от поети ще се сбъдне

Боян БОЙЧЕВ

През есента на 1923 година в България избухва Септемврийското въстание. То ще остане в историята като първото антифашистко въстание.

Да, знам, че днес и този героичен порив към свобода е подложен на преоценка, премълчаване, отхвърляне. Да, знам, че хулителите и сега ще скочат: авантюра, метеж, безумие. Да, знам, изтърканата плоча - у нас нямало фашизъм, всичко било чудесно през този период.

Само че не е така.

Всички знаят, че въстанието избухва като реакция срещу Деветоюнския преврат, когато е свалено законното правителство на Александър Стамболийски. Бунтът на народа...

- и писа със своите кърви:
СВОБОДЕН!

Това написа гениалният Гео Милев в своята поема "Септември".

И по този начин стана един от безсмъртната кохорта на убитите български поети. Убит заради поема по време на "демократичното" управление на Демократическия сговор.

Нима не е фашистка партията на Александър Цанков? Нима самият той не е фашист?

И какъв е този, който в името на отечеството избива собствения си народ с картечници?

Избива онези
хора на черния труд
с безглаголно търпение -

Но когато търпението свърши, народът взима сопата, секирата... Управниците трябва добре да знаят това.

Но свидетелят на тези събития Гео Милев сигурно не е знаел какво пише...

В днешните учебници по история обаче не пише почти нищо за Септемврийското въстание.

А това е една от най-достойните страници в нашата история.

Защото, когато народът се вдигне на бунт, това означава, че той е достигнал до идеята за своята СВОБОДА.

Онзи, обикновеният народ.

Народ, който не иска да живее скотски.

Но днес сме свободни само на думи. Роби на капитала, роби на чуждите интереси. Ако някой ми каже, че капитализмът е върхът в човешкото развитие, ще му се изсмея в лицето.

Но промяна ще има.

Не забравяйте Гео Милев:
Всичко писано от философи, поети -
ще се сбъдне!
- Без бог! без господар!
Септември ще бъде май.
Човешкия живот
ще бъде един безконечен възход
- нагоре! нагоре!
Земята ще бъде рай -
ще бъде!

СИМПОЗИУМ

Художници от Пазарджик с горяща скулптура в Крим

Творческият тандем Маргарита Иванова и Спас Киричев се завърна от участие в VIII международен фестивал на художествената керамика "Огнени цветя" в град Ялта - Крим. Той се проведе в Никитската ботаническа градина. Керамичният симпозиум "Огнени цветя" в Ялтенската ботаническа градина е първият по рода си опит за горящи скулптури. Шест огнени пластики на ботаническа тема се проектираха и изпълниха от художниците специално за градината.

Условието на фестивала е да се направят 6 скулптури с височина 1,60-1,80 м и с диаметър до 0,70 м и да се изпалят при 1200-1300 градуса по Целзий. За изпалването е направена специална отваряема конструкция. Всяка скулптура се изгражда от двама автори. В продължение на две седмици жителите и гостите на Ялта имаха възможността да следят внимателно работата на известни скулптори от Русия, Украйна, Индия, България и Узбекистан. Шест вечери в 20 ч. любопитни зрители се стичаха, за да наблюдават горящите скулптури, които се отваряха при най-високите си температурни степени, посипваха се с трици и отново се затваряха за бавното и спокойното им изстиване в конструкцията.

Творбите се даряват от авторите и се експонират на подходящи за целта места.

ФИЛМ

„Красив Добрич" излъчи победител

"Пътят към страстта" е големият победител в 48-часовото филмово предизвикателство "Красив Добрич". На тържествена церемония представителят на община Добрич Петър Енев връчи на екип "Лайм" в състав Ангел Генков, Явор Минчев, Кольо Колев и Михаил Иванов първа награда за техния филм "Пътят към страстта". Събитието се проведе в рамките на честванията по случай Деня на Добрич след 48-часова надпревара за цялостно създаване на късометражни филми, показващи потенциала на града за реализирането на проекти в областта на изкуствата.

Филмът-победител разказва историята на младеж в търсене на значението на снимка, която намира в местната библиотека заедно с писмо-обръщение.

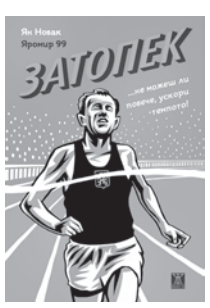
Първото 48-часово филмово предизвикателство "Красив Добрич", организирано от община Добрич и CastFolio - българската онлайн платформа за развлекателната индустрия, привлече 45 кандидати, от които журито избра пет екипа. Между 21 и 23 септември те трябваше да филмират и представят свой късометражен филм по предварително зададени теми, като победителите "Лайм", "Лате" и "Сапфир" сами решават как да разпределят помежду си наградния фонд от 2750 лв.

Всички филми от "Красив Добрич" ще бъдат достъпни на www.filmchallenge.eu след 5 октомври.

КНИГА

Ян Новак представя „Затопек"

През първата седмица на октомври писателят Ян Новак ще представи в София (3.10, Чешки център), Пловдив (4.10, Vintage House в Дом на културата "Борис Христов") и Русе (5.10, Дом "Канети") графичната новела "Затопек", публикувана от ИК "Жанет 45" в превод на Васил Самоковлиев. Гостуването на Ян Новак в България се осъществява с подкрепата на Чешкия литературен център към Моравската библиотека в Бърно по покана на Чешкия център в София и ИК "Жанет 45".

ФОТОИЗЛОЖБА

Унгарският фестивал „Сигет" в снимки

Фотоизложбата "Сигет" на Дьорд Конкой-Теге може да се разгледа в Художествена галерия "Христо Цокев" в Габрово. Изложбата отразява моменти от специалния живот по време на фестивала.

Фестивалът "Сигет", т.е. "Остров" привлича всяка година стотици хиляди посетители в столицата на Унгария Будапеща. През август в рамките на седмица доминират предимно рок и танцови изпълнения, но и джаз, и музика от цял свят допълват разнообразната програма. Събитието се провежда на остров Обуда и мнозина опъват своите палатки там, празнувайки с еднаквомислещи хора от Унгария, Европа и света. Освен музика, фестивалът "Сигет" предлага театър, филмови прожекции на открито, волейбол, футбол и забавления за децата.

Фотографът Дьорд Конкой-Теге споделя за себе си: "Роден съм през 1957 г. в град Печ, където завърших и гимназия. Следвах в Икономическия университет в Будапеща. След това няколко години работих във външноикономическата дирекция на фабриката за автомобилни гуми "Таурус". На 24-25-годишна възраст бях в командировки в Пакистан, Сирия, Афганистан, Турция. Когато приключих с тази работа, започнах да продавам снимките, които бях направил през годините. Изложбата гостува със съдействието на Унгарския културен институт.

Поезия

Матей Шопкин на 80 години

Нови стихотворения

В минути на размисъл

Срещу стихията на злото
аз нося броня от любов
и вярвам в себе си, защото
дочувам божий благослов
да бъда поетичен бранник
на моя православен род,
а не епизодичен странник
под чуждоземен небосвод.

Винете ме за мойта вяра,
обжарена от огнен стих,
но тя у мен мечти разгаря
и гръмогласен или тих
в тъги и в радости оставам
под родния свещен трицвет
на този свят да продължавам
да бъда български поет!

Когато си отива младостта

Когато си отива младостта
какво остава? Ах, какво остава?
Противен дъх на есенни листа,
угаснали огнища. И забрава...

Но трябва ли да бъда примирен
като заключеник в потайна ниша?
Аз още съм до болка вдъхновен
и още мога стихове да пиша.

Забравил всеки злоезичен глас,
изричам тих и съкровен молебен:
Аз искам и след моя сетен час
да бъда на България потребен!

Утеха

И ето ни - на дъното на ада.
И няма изход. Няма светлина.
Над нас тежи убийствена грамада
и прах покрива всички имена.

Една утеха само ни остава:
След скърби и проклятия, и вой
да помним как за своята държава
дедите ни отиваха на бой.

И падаха по бранните полета,
за да пребъде святата кърма
на тази богородична и клета,
и поругана българска земя!

Попътни строфи I

Все бури тътнат срещу мен,
все луди сили ме владеят
и все над моя земен Ден
огромни облаци тъмнеят.

И все ме мъчи тежък срам,
че ставам някога покорен,
но знам, че няма да предам
ни моя Храм, ни моя корен.

Това е всичко, да - това,
което с обич повелява
да търся песенни слова
за мойта песенна държава!

Вечерен звън

С приведени очи стоя пред бюста
на Пейо Яворов и като в сън
в душата ми до изнемога пуста
отеква трепетен вечерен звън.

И аз забравям грижи и неволи,
и от внезапни пориви обзет
дочувам как съдбата ми се моли
с гласа на гениалния поет.

И над завети, над беди и слава,
над пропасти, бразди и висоти,
безкрайната Вселена зазвучава
от музика, от нежност и мечти.

Страдание

"Кога летя, когато падам,
аз страдам."

ПЕЙО ЯВОРОВ

С високи помисли за чест и слава
вървя през тези тъжни времена
и вярвам: моят път ще продължава
под слънчева и звездна светлина...

Не се отчайвам, че по мене пада
грамада от проклятия и злост,
защото зная, че когато страда
поетът се въздига до Христос.

И страдам аз, и страдам за народа,
привел от безизходица глава,
и ненавиждам хищната порода
на разни самозвани божества.

Но той, народът, няма да забрави
ни своите прославени предци,
ни вчерашните недостойни нрави,
ни днешните безродни подлеци.

И ще се вдигне горд и непокорен
срещу това, което го гнети,
и този свят и тесен, и просторен
ще стане свят на сбъднати мечти.

Но има много време до тогава,
а днес тревожен повик ме зове
с високи помисли за чест и слава
да страдам за народа в стихове.

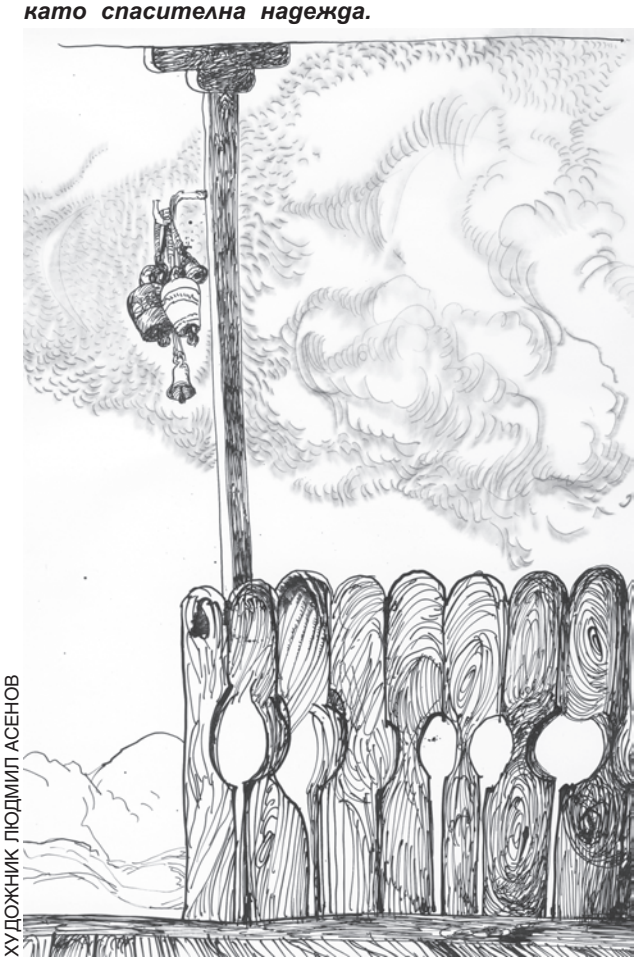
Есенен ден

Какъв ще бъде този ден?
Какви неща ми предвещава?
Дали ще пея вдъхновен
или ще тлея до забрава?

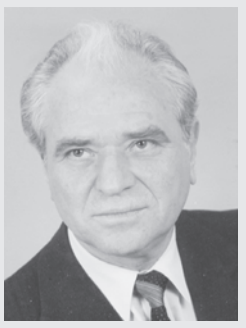
А може би смутен и тих,
ще се зарея из горите,
и там за моя болен стих
ще търся билки лековити.

А може би ще се сведа
над езеро, за да отпия
свещенодействена вода
с упойна сила на магия.

Какъв ще бъде този ден?
Не знам, но нещо ме подсеща,
че той ще заблести над мен
като спасителна надежда.

ХУДОЖНИК ЛЮДМИЛ АСЕНОВ

***МАТЕЙ ШОПКИН** е роден на 29 септември 1938 г. в с. Долна Липница, Великотърновска област. Завършил е Строителен техникум във Велико Търново и Българска филология в СУ "Св. Климент Охридски".*

Автор е на повече от 50 книги - поезия, публицистика, стихове за деца. Съставител е на няколко поетични антологии. Пише и литературна критика. Превежда от руски език.

Носител е на различни национални литературни награди. Негови стихове са превеждани на редица чужди езици. На руски език има издадени седем стихосбирки. Народен деятел на изкуството и културата, лауреат на Димитровска награда, удостоен с почетното звание "Следовник на народните будители", носител на орден "Кирил и Методий" - първа степен, на "Златен Есенински медал" - Русия, и член на творческия клуб "Московский Парнас". Почетен гражданин на Велико Търново, Павликени, Димитровград и Костенец.

Попътни строфи II

И пак на път.
И все на път...
Така животът отминава.
Пред мене далнини растат
и светъл изгрев ме огрява.

И аз вървя,
изправил гръд,
унесен в песенна забрава.
И, слава Богу, пак дъхтят
край мене здравец и тинтява.

И бистри
извори звънят,
и рони шум пръстта корава.
Но питам аз: По моя път
каква следа все пак остава?

Където греят висините

С проклятия към моя Храм
съдбата строго ме наказа,
но няма как да се поддам
на злоба, срам или омраза.

Какво, че пропасти бучат
и гладни кучета ме лаят?
Пред мене се извива път
и буден ме зове Безкраят.

Да, всичко ме зове натам,
където греят висините
и се въздига моят Храм,
недостижим за подлеците!

Увереност 2018

Дали ще ме запомни този век?
О, този век на гневни барикади!
По своя път неравен и нелек
минавах под слънца и звездопади.

Затъвах сред тресавища и кал,
познах безумия и страх позорен,
но не предадох своя Идеал
и никога не бях поет придворен.

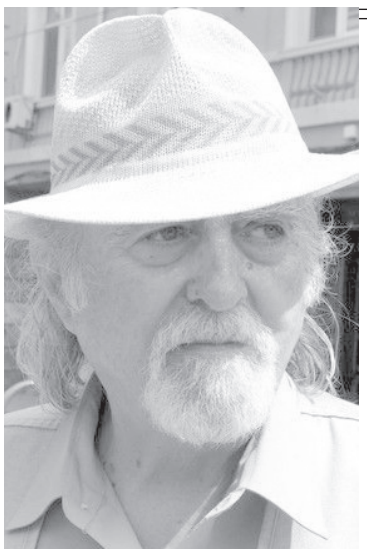
Да, моят път не беше лек,
но след беди и бури гороломни,
аз вярвам, че жестокият ни век
като добър човек ще ме запомни.

Кратка реплика

Не ви вълнува моят искрен глас,
той може би наистина е спорен,
но аз не пиша стихове за вас,
хулители на българския корен.

В живота си отдавна проумях,
че винаги в подем или в несгода,
поетът би извършил грозен грях,
ако не бъде струна от народа.

Дори когато стихне моят глас,
ще продължа да бъда отговорен,
че аз не писах стихове за вас,
предатели на българския корен.

Личности и съдби

Неговият знак на времето

Приятелски изповеди за поета и човека Драгомир Шопов

Георги ПЕНЧЕВ

Открай време се знае, че истинската, родената от живота и човешките вълнения поезия остава завинаги млада. Драго ти е да надникнеш в поетичния свят на Ботев, Славейков, Яворов, Вапцаров и да потънеш в образи и трепети, които са толкова свежи и днешни. Сякаш не са минали десетилетия и не са се случили толкова съдбовни неща под нашето небе. Поетите остаряват, но голямата поезия е белязана с друг знак. Ако търсим причината и искаме да стигнем до корена на истината, ще ни просветне, че поетът, като всеки човек, живее по биологичните закони. Истинската поезия си има свои закони. Друга е орисията на светлите стихове. Писали са ги вековете, проверявали са ги хиляди човешки съдби. Затова поезията, освен красота, облечена в думи, е дълбоко надникване в човешката душа, способност да открърти от съдбата такива истини, който всеки вижда и знае, но само поетът може да изкаже така, че да останат като памет в съзнанието на човечеството. Затова голямата, истинската поезия винаги е откритие, прозрение.

Мисля си всичко това, като се обръщам към 80-годишнината на Драгомир Шопов. Разтворете която щете книга на Драго поета и първата ви изненада е, че много от стиховете в тези книги са толкова свежи, откровени и мъдри, сякаш са писани днес. Четеш ги и те понася някаква неземна сила. Носи те през годините, през преживените изпитания и болки, през слънцето и зимата на нашия живот. Нашият, истинският. Не другия, който и тогава, и сега политиците искат да ни представят. Защото на лъжата краката са къси. Нали?

Стиховете на Драго Шопов могат да се приемат като биография на времето, което сме живели. Това вече е оценка и признание за творческото дело на поета. В тези стихове бие пулсът на българската кръв, а тя винаги отмерва точно като камертон не партийното, а дълбоко народното оценяване на пътя, поуките за ненужните кривули и явни грешки. А през последните десетилетия нашите управници ги натрупаха твърде много. И все върху нещастния гръб на българите.

Драго Шопов е в най-точния смисъл на думата поет гражданин. Дори може би поточно ще е, ако се каже поет общественик. Целият му живот е бил неотлъчен от живота на обществото. Той създаваше своите стихове, като крадеше от времето си, отредено за народополезна дейност. Хората, които добре го познават, дълги години трудно биха отделили поета от обществения деец. При това той е бил не обикновен и редови човек, а лидер. Отделна тема е как са си влияли поезия и обществени грижи и кахъри. Но Драго Шопов съумя да се извиси над клопките на времето и когато усети колко мръсна и подла става днешната политика, той се отдръпна с достойнство, за да съхрани името си на гражданин и поет. В днешните условия това не е обикновен политически жест или още по-малко бягане от грозното и калното, напиване на мекото. Всичко, което написа след този свой граждански акт, е най-ясното потвърждение.

Той опази поета, проникновения творец, който в живота и творчеството поставя най-високо верността към народното дело, към бъдещето на българите. Колцина тогавашни, а и сетнешни политици намериха сили и мъдрост да сторят това. Те предпочетоха да заложат и дребното си литературно дело, което бяха създали дотогава, заради кокала и тлъстата заплата. Днес имената им я се чуват, я - не, но славата им на продали литературата на интересите на политиката ще останат. За поука на всички идващи поколения. Да знаят, че честността към литературата повелява живот без политическо омърсяване. Което значи служене на интереси, които се разминават с интересите и въжделенията на българския народ. Много важна е тази поука и тя има траен и дълбок корен в българския живот и в нашата литература.

Въпреки всички изпитания на времето и на трудния живот Драго Шопов среща своята 80- годишнина достойно и бодро. Стискам му мъжката десница и му желая трайна бодрост и ведро настроение. И здраве. Кралимарковско здраве. Другото са нови мъдри и проникновени стихове.

Спорен път, приятелю, по високите върхове на поезията!

Срещи

Студенти твориха на руски край Камчия

VII международен фестивал „Друзья, прекрасен наш союз“

Боян БОЙЧЕВ

Г-жа Станка Шопова бе наградена с почетен знак на Фонд “Русский мир” - “За активна работа” и диплом

Над 300 възпитаници от 29 реномирани университета в Европа и Азия, представящи 20 държави в света, се събраха в Санаторно-оздравителния комплекс “Камчия” за участие в VII международен фестивал на студентите, изучаващи руски език “Друзья, прекрасен наш союз”. Във Фестивала участваха студентски отбори от България, Русия, Босна и Херцеговина, Унгария, Германия, Гърция, Италия, Полша, Молдова, Румъния, Сърбия, Словакия, Хърватска, Чехия, Китай и др., като за първи път в събитието се включиха студенти от Великобритания, Япония и Финландия.

Празникът на младостта традиционно бе организиран от Фонд “Русский мир” и Фондация “Устойчиво развитие за България” в СОК “Камчия”. Страната ни беше домакин на престижното събитие за четвърта поредна година.

В рамките на пет дни студентите, които изучават езика на Пушкин, получиха нови знания, занимавайки с избраната от тях любима дейност. Те общуваха на руски език в мастърклассовете по театър, танц, авторска песен, поезия, запознаха се с нови похвати в журналистиката, научиха за майсторството на фоторепортажа с мобилно устройство, изучаваха руското кино и анимация, история и география на Русия. Връзката “Човек - Земя - Космос” разкри за студентите летец-космонавтът Красимир Стоянов - ръководител на Авиокосмическия център с Планетариум в “Камчия”. В специален мастърклас по педагогика участваха и ръководителите на отборите на университетите. Клубовете бяха водени от професионалисти със световно признание и преподаватели във водещите руски университети. Тази година Фестивалът нямаше конкурсен характер, а на голямата сцена в “Камчия” се представиха отборите, съставени от студенти от различни страни според техните интереси.

Специално за събитието в “Камчия” пристигна изпълнителният директор на Фонд “Русский мир” Владимир Кочин. “Духът на студентството не познава граници и националности. Поздравявам всички, които са избрали да изучават руски език като чуждестранен, и съм уверен, че това ще им даде силно кариерно развитие”, каза при откриването той. Представителят на Россътрудничество за България Павел Журавльов отбеляза, че в съвременния свят руският език придобива нов статут и се налага като език за международно общуване - език за бизнес и за културен обмен, който е сериозно конкурентно предимство.

“Провеждането на фестивала се превърна в добра традиция в Санаторно-оздравителния комплекс “Камчия” - столицата на приятелството, където младите хора си дават среща с руския език и култура. Ще поддържаме тази традиция, защото това е празник на новите срещи и познанства, на творческото вдъхновение, на великия руски език. Език, който работи за укрепване на приятелските връзки между младите хора по света”, каза Иван Иванов - зам. изпълнителен директор на СОК “Камчия”.

Приветствие от името на Извънредния и пълномощен посланик на Руската федерация в България Анатолий Макаров бе поднесено от Роберт Шестаков - съветник в посолството и представител на Министерството на образованието и науката на Руската федерация.

В деня на откриването на студентския фестивал председателят на Фондация “Устойчиво развитие за България” г-жа Станка Шопова - дългогодишен партньор на Фонд “Русский мир” и съорганизатор на събитието, бе наградена с почетен знак на Фонд “Русский мир” - “За активна работа” и диплом. Тържествената церемония се състоя в Генералното консулство на Русия във Варна. Престижната награда бе връчена на г-жа Шопова от г-н Владимир Кочин за значителен принос за популяризирането на руската култура, руския език и за развитието на двустранното хуманитарно сътрудничество.

Дните на фестивала бяха наситени с много работа в мастърските класове, вечери с авторски и любими песни около лагерните огньове, прожекции на филми, тренинги. По традиция с пищно шествие участниците поздравиха Варна. Те преминаха по централната пешеходна зона на града, развявайки флаговете на училищата и страните си, предвождани от представителния духов оркестър на Военноморските сили на България

VII международен фестивал “Друзья, прекрасен наш союз” беше закрит с тържествена церемония в концертната зала “Черноморски” в Санаторно-оздравителния комплекс “Камчия”.

Неугасващи светлини от мрака на забвението

90 години от рождението на Дико Фучеджиев

Продрум ДИМОВ

В наше време, в годините на нескончаемата бездуховност, немалко приносни имена на нацията ни потъват недопустимо в пренебрежителното мълчание на вчерашния ни и днешен ден. За жалост съвремието ни, което се превърна в безвремие, изтрива безотговорно в паметта на нашия съвременник изконните ни национални ценности. Това не може да не стряска здравия разум, особено когато се захвърлят безразсъдно в света на забравата достойни люде на родната ни духовна съкровищница.

Мисля, че имаме достатъчно основания да наредим сред тях и забележителния български белетрист Дико Фучеджиев, от чието рождение ни делят вече цели девет десетилетия. Случаят наистина повелява да си припомним някои твърде характерни страници от неспокойния му житейски и творчески път. Роден е на 16 юли 1928 г. в с. Граматиково, Бургаска област. Израства в селска среда, където от малък опознава селските неволи, но и жаждата за просвета и култура. През 1946 г. завършва гимназия в Малко Търново, където едва 15-годишен се увлича по левите идеи и намира своето политическо призвание в редиците на РМС. Скоро ремсовата му романтична младост го отвежда в Околийския комитет на младежката организация, известно време работи в местния селсъвет, но не след дълго го откриваме на забоите сред миньорите от медния рудник край родното му село Граматиково. Там, в дълбоките минни подземия на Странджанския край, го грабва и идеята да учи задочно право в Софийския университет, което завършва успешно през 1951 г. Сетне, в течение на година, е привлечен на работа в партийното ръководство на Алма матер, но другаде са неговите мечти и стремежи. Притиснат от материални затруднения, опитва за пръв път все още несигурното си и плахо перо на журналистическото поприще в столичния вестник "Вечерни новини", където през 1956 г. публикува и разказа си "Шевна машина". Тази негова първа творческа поява, както е споделял пред мен, се посреща радушно от колеги и познати, макар че разказът му не бил лишен от наивитет, поради което отсъства от книгите му.

Престоят му в големия столичен град, макар и доста нелицеприятен в началото, му дава възможност постепенно да се потопи във водите на духовните ни среди. Следващите стъпки от неговия трудов път ни препращат в Сценарната комисия на Българска кинематография (1961-1963), след което в продължение на седем години завежда отдел "Проза" във в. "Народна младеж". Паралелно с това навлиза стремително със сборници от разкази, повести и романи в литературния ни живот. Името му на белетрист нашумява и той става привлекателна личност и в обществено-политическия ни живот. Избиран е два пъти за народен представител, работи като съветник във външното ни министерство, а през периода 1973-1976 г. е съветник по културните въпроси на българското посолство в Париж. Междувременно в течение на седем години (1965-1972) е секретар и на СБП. А от 1976 г. е вече директор на Народния театър "Иван Вазов". Длъжност, за която, както е споделял и той, не е бил подготвен професионално, но може ли да откаже на повелите отгоре.

Опитал вкуса на различни постове и служби, Дико Фучеджиев обаче никога не изоставя будното си творческо перо. Така плод на безспорното му дарование е една силно впечатляваща поредица от значими белетристични творби: "Вълчи сънища" - повест (1961), "Пролетен сок" - разкази (1963), "Небето на Велека" - повест (1963), "Гневно пътуване" - повест (1965), "Въздушните мостове" - разкази (1970), "Прости истории" - повести и новели (1972), "Студеният вечерен вятър" - повест (1972), "Реката" - роман (1974) и други. Това негово прозаично нашествие го нарежда сред най-актуалните ни разказвачи по онова време.

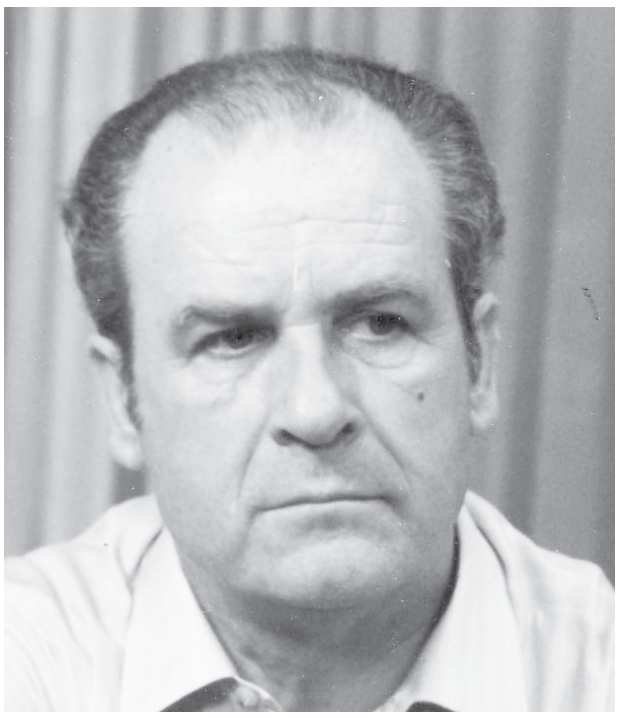
Останал съм обаче с впечатление, че писателят придава особена значимост на повестта си "Небето на Велека" и на романа си "Реката", които всъщност разкриват дълбоката му философска, творческа и човешка същност. Неслучайно и Яко Молхов извиси "Небето на Велека" на най-високия пиедестал сред белетристичните ни произведения от 60-те и 70-те години на миналия век. На подобна оценка сред критиците ни се радва по онова време и романът му "Реката".

Навлизайки в чистия нравствено-етичен свят на героите му, читателят заживява с убеждението, че в редица свои произведения, рисувайки образи и картини, писателят неволно ни потапя в атмосферата на своите реакции и преживявания в един постоянно изменящ се свят, понасящ безкомпромисните въздействия на научно-техническата революция. Затова и в някои негови повествования усещаме твърде осезаемо, че се докосваме до чисто човешките рефлекси, предизвикани от необуздаемите социално-икономически и нравствени промени, налагани от бързея на времето. Ето защо в поведението на любимата му река Велека, на природата, той разкрива със средствата на художественото слово напрежението и динамиката в човешките взаимоотношения, макар и нерядко подсказвани символично. А в същото време от много страници лъха и чистата му, искрена и дълбока обич към трудовите хора и човека - неизменен обект на творческите му търсения и обобщения.

Като сериозен и задълбочен творец го вълнуват и интересуват и проблемите на дълга и самооценката, както отбелязват някои литературни критици. Но заедно с това не по-малко държи на професионалната честност и на творческото осъществяване на удовлетвореността от естествените радости и пориви на човека, претворени обикновено в романтичен и емоционален план.

Погледнат в общи линии като художествено-естетическо явление в националното ни литературно битие, Дико Фучеджиев е писател с преобладаващо субективно-изповедно автобиографично начало. При изграждане на художествените образи и картини често прибягва до услугите на символиката, за да разкрие тяхната нравствено-психологическа същина и предназначение. Заставен сам да преосмисля динамиката в генезиса на процесите на своето време, авторът умело пренася и въплътява своите виждания и разсъждения в поведението на своя персонаж. По този начин се изявява като един своеобразен биограф на годините, изграждащи новия облик на социалистическа България.

И може би това е основната причина да попадне в полезрението на критиката още с появата на първите му белетристични творби. Книгите му се приемат ласкаво, като добронамерено художествено-естетическо отражение на биографията на втората половина на българския XX век. За него пишат с възторг едни от най-ярките представители на литературно-критическата ни мисъл: Славчо Васев, Яко Молхов, Ефрем Каранфилов, Тончо Жечев, Йордан Радичков, Иван Спасов, Любен Георгиев, Чавдар Добрев и много други прецизни естетически барометри на текущата изящна словесност.

Дико Фучеджиев

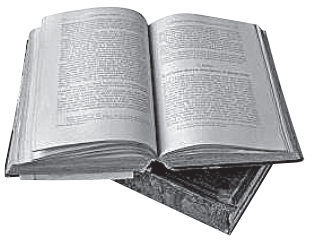
Радушният прием в литературните ни среди на книгите му го зарежда с енергия и вдъхновение, скоро по рафтовете на книжарниците се появяват и новелата му "Животът, тази кратка илюзия", романът му "Студеното отдалечаване", сборникът "Този крехък и прекрасен свят" и други издания.

Дико Фучеджиев посреща с открито огорчение и разочарование разрушителната и безразсъдна стихия на т.нар. демократични промени, но остава верен на своя граждански и социален дълг, на идеалите на своя живот. В разговора, който имахме с него на 16 ноември 1995 г. в Пазарджик, сподели: "Човечеството не може без интелектуални и нравствени ценности. Друг е въпросът, че те се променят, светът също, а с тях се изменят и тези категории. Но трябва да ги има всяко време, за да бъде човекът човек - дори и в такова преходно и хаотично време, в което за съжаление живее сега България. Дано дочака по-добри времена."

Бездуховността, която натика в ъгъла културата и литературата ни, не можа да сломи твърдия му креативен дух. Той не изневери на житейското си и творческо кредо. "В това бедствено време, както се изрази в интервюто си, човек трябва да се бори, въпреки крайно неблагоприятните условия не само за мен, но и за всички ни." През 1993 г. излезе от печат романът му "Катастрофа", през 1996 г. в ръцете на читателите му беше и другият му роман "С мен наникъде". Тези две заглавия поставят на прицел суровата действителност, която поставя на жестоко изпитание физическото и духовното оцеляване на нашия изпаднал в незаслужена беда съвременник.

Тежкото бреме, което стовари върху плещите на народа ни нова капиталистическа България, се оказа безпощадно и за големия наш белетрист. На 28 ноември 2005 г. Дико Фучеджиев ни напусна физически завинаги. За съжаление, днешна официална България, която не цени изконните ни национални стойности, съзнателно и целенасочено захвърля в мрака на безмълвното забвение и този достоен наш съзидател на духовния облик на отечеството ни. Инак как да си обясним пренебрежението и осъдителното мълчание, с което се посреща неговата 90-годишнина?

ПЕГАС Редактор Боян БОЙЧЕВ

Лавица

“ПАЯЖИНАТА И ДРУГИ ИСТОРИИ” от Агата Кристи издава “Ера”. Както винаги ни очакват изкусни престъпления и блестящи разкрития в неповторимия стил на ексцентричната, непредсказуема и вечно интригуваща кралица на криминалния жанр. Безгрижните игри на Клариса - съпруга на дипломат, стават смъртоносни, когато открива труп в стаята си. Обитателите на новооткрит пансион се озовават в капана на снежна буря и заплашени от опасен убиец. Заплетен любовен триъгълник завършва с убийство, но дали вдовицата и любовникът й всъщност имат вина?

“НАШИТЕ ИЗВЪНЗЕМНИ ПРЕДЦИ” от Уил Харт издава “Бард” в превод на Юлиян Стойнов. Представяйки научни доказателства за извънземна намеса в живота на нашата планета, както и свидетелства, извлечени от самия й ландшафт, авторът посочва, че Земята е била тераформирана с инженерна програма, толкова мащабна и сложна, че досега е убягвала от вниманието ни - например големите реки на планетата са ориентирани с невероятна точност спрямо Голямата пирамида в Гиза. Харт проучва най-известните случаи с НЛО, включително Розуелския инцидент и засекретените срещи на астронавти от НАСА с извънземни кораби.

“ЗА СМЪРТТА И УМИРАНЕТО” от Елизабет Кюблер-Рос издава “Кибеа” в превод на Станислава Миланова. Това са историите на интервюирани пациенти, които споделят своите терзания, очаквания и разочарования. Не става дума за страшни или болезнени моменти, а за процес, при който отиващите си хора могат да бъдат наши учители, за да разберем повече за последните етапи на живота на човека с всичките му тревоги, страхове и надежди. И с нуждата да си отиде с достойнство и ясно приемане на жизнения цикъл.

“ЗАЩО ПОЧТИ ВСИЧКО В ТОЯ СВЯТ СЕ ПРЕЦАКА” от Лари Уингет издава “Гнездото”. Авторът разглежда четирите основни стълба на живота и показва как те са започнали да ерозират поради срива на ценностната ни система. Той анализира политиката, медиите, фалшивите кумири и измамните ценности, за да стигне до онова, което наистина застрашава цялото общество, бизнеса и образованието. “Целта ми е хората, които прочетат тази книга, да осъзнаят колко зле са нещата и да решат да предприемат нещо по въпроса, преди да е станало прекалено късно”, отбелязва Уингет.

Историята на великия разказвач Роалд Дал

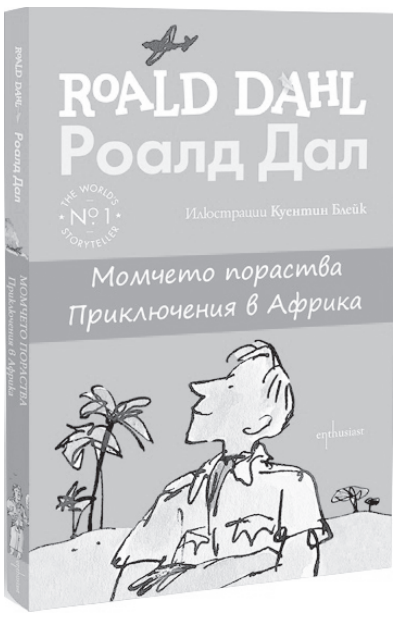
„Ентусиаст” публикува втората част на автобиографията за деца на именития британски писател

Дългоочакваното продължение на автобиографията на любимия автор на милиони деца по света Роалд Дал - “Момчето пораства. Приключения в Африка”, публикува издателство “Ентусиаст”. “Били и минпините”, “Матилда”, “Фантастичният господин Фокс”, “Чарли и шоколадовата фабрика”, “Дани - шампион на света”, “Вещиците”, “Семейство Тъпашки” са малка част от обичаните произведения, заради които Роалд Дал се е превърнал в най-великия Разказвач на всички времена.

Ако в “Момче” малките читатели се забавляваха с историята за детството на Роалд Дал, изпълнено с радости, чудатости и интересни случки за сладкарници, шоколади и зли старици, тук те имат възможност да се срещнат с по-сериозни теми като тези за порастването и войната. Разбира се, поднесени в неподражаемия стил на писателя.

В първата част на книгата Роалд Дал продължава личната си история оттам, където свършва разказът в “Момче”. В нея той пише за заминаването си за Източна Африка, за да започне първата си работа. Във втората част малчуганите се запознават с периода му като летец по време на Втората световна война, когато всеки миг е изпълнен с приключения и вълнуващи преживявания.

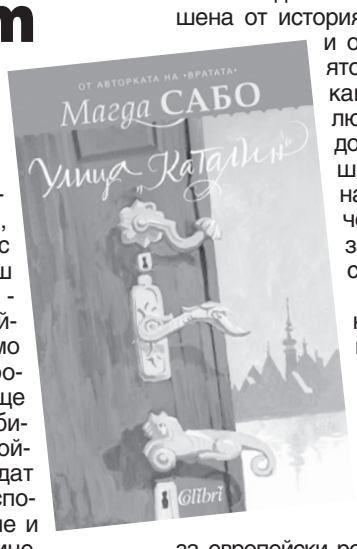
Десет процента от авторското възнаграждение от продажбата на “Момчето пораства. Приключения в Африка”, както и на всички останали заглавия от Роалд Дал, се даряват на едноименната фондация, която подпомага специализирани детски клиники и благотворителни организации във Великобритания, грижещи се за деца, болни от епилепсия, заболявания на кръвта и с мозъчни травми.

Британският писател-хуморист от норвежки произход е известен с късите си разкази с неочакван край и произведенията си за деца. Женен е за американската актриса Патриша Нийл от 1953 до 1983 г., с която имат пет деца. Книгите на Дал печелят редица награди, а много от произведенията му са филмирани. Умира на 74 години (1990) от рядка болест, наподобяваща левкемия. Създадени са фондация и музей на негово име. Рожденатa му дата 13 септември е обявена за Световен ден на Роалд Дал.

Роман

Да се завърнеш на улицата от детството

Тиха улица в Буда, където едно до друго живеят три приятелски семейства: овдовелият майор Биро със сина си Балинт и икономката госпожа Темеш, зъболекарят Хелд със съпругата и с дъщеря си Хенриет и учителят Елекеш със съпругата си и двете си дъщери - Ирен и Бланка. Съдбите на трите семейства се преплитат през 1934 г., но само десет години по-късно всичко ще се промени за всички. Хелд и съпругата му ще бъдат отведени, дъщеря им ще бъде убита, а майорът ще падне в бой. След войната къщите на трите семейства ще бъдат преустроени в дом за стари хора. Неспокойният дух на Хенриет обаче ще остане и след смъртта като сянка, но и във физическа форма от плът и кръв и ще проследи всяко събитие от живота на оцелелите.

“Улица “Каталин” от Магда Сабо, която “Колибри” издава в превод на Нели Димова, е символ на невинните и непокварени години от детството, на безгрешната младост. Тази идилична картина ще бъде разрушена от историята, от епохата на Хорти, а след нея и от грубата реалност на войната, в която ще потънат къщи, улици, страни, всякакви благородни човешки чувства и любов. Преживелите това също не са допуснати до Рая, защото са прегрешили, като не са се противопоставили на злото. Остава им само надеждата, че поне в сънищата си ще могат да се завърнат на улицата от детството, на своята улица “Каталин”.

Магда Сабо (1917-2007) е една от най-обичаните и превеждани унгарски писателки. Дебютира като поетеса. През 1949-а е удостоена с авторитетната литературна награда “Баумгартен”. Носителка е на най-престижните унгарски литературни награди “Атила Йожеф” (1959, 1972) и “Кошут” (1978). През 2007 г. романът й “Улица “Каталин” (1969) печели наградата “Севен” за европейски роман, присъждана от десет независими френски книжарници.

За децата

Приключения с викинги

Издателство “Дамян Яков” представя книгата “Викингите идват!” от популярния вече и в България съвременен детски писател от Финландия Маури Кунас, в превод от фински на Росица Цветанова. Книгата е предназначена за деца между 4- и 12-годишна възраст.

Славата на безстрашните и неудържими мореплаватели от Севера се разнесла чак до брегове на Англия още през 793 г., а историите за техните приключения вълнуват и малки, и големи дори и в наши дни. В духа на старите саги на северните народи Маури Кунас разказва осем шеговити истории за викингите от ония времена. Представя много легендарни герои, като например Гунар от Овнешкия фиорд, който се перчел с героичните си подвизи, берсерка Ерик, който ненавиждал да му викат мамино синче, проницателното момиче на име Досетливата Оса, а също и Ягодка, която мучала от носталгия по дома. Същевременно авторът запознава с проверени исторически сведения за живота, обичаите, корабите и къщите на викингите.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Елиезер Алшех и „Естетиката на безобразието”

Всяка седмица ще бъде експонирано по едно непознато произведение в СГХГ на известния творец

“Венеция”, ок. 1938

Проектът Елиезер Алшех и “Естетиката на безобразието” е специфично фокусиране върху миналото, онова минало, ограничено от частния случай, от хронологичните граници между раждането и смъртта на художника Елиезер Алшех - времето между 1908 и 1983 г. Стъпвайки върху изследването на Ружа Маринска, посветено на автора, преминавайки през знанието, натрупано от Румяна Константинова по време на подготовката на голямата ретроспективна изложба, организирана по повод на 100 г. от рождението на художника през 2008 г. в Националната галерия, днес, 10 години по-късно, куратorите на изложбата, подредена в залите на СГХГ - Пламен В. Петров, Рамона Димова, Наташа Ноева и Николета Гологанова, предлагат своя поглед към миналото на художника. Спомените за него, документите, осветяващи житейския и творческия му път, наследеният масив от произведения да бъдат най-сетне превърнати в история, която има функцията да изяснява и подрежда. Едно минало - разказ, но не като низ от датирани събития, а като наратив, позволяващ не само да бъде прочетен, но и преживян.

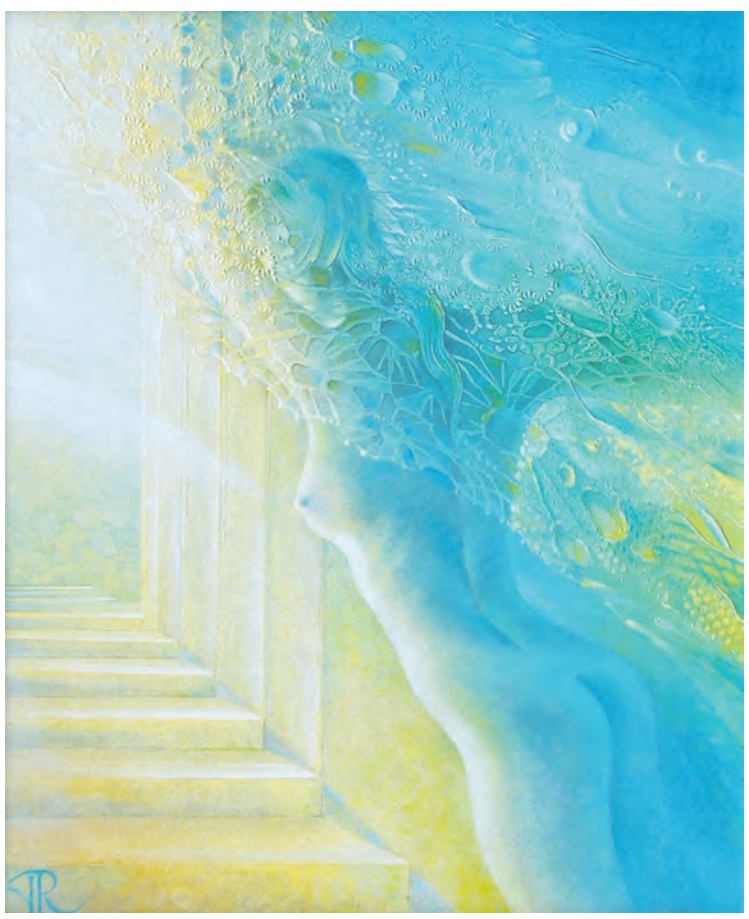
“Във всички ъгълчета на нашия живот смъртта проектира своята жестока и необходима раздяла”, пише Жан Херш в есето си “От изгнанието до сбогуването”. Раздялата на България с Алшех е още през 1928 г., когато българинът, в чиито вени тече еврейска кръв, се отправя към Мюнхен. През следващите десетилетия той ще живее като скитник, за да попадне в сянката на трудовите лагери, за да бъде низвергнат заради “формалистичното си творчество”.

Всяка седмица до 4 ноември ще бъде експонирано по едно непознато произведение на Алшех, което може да се види в рамките на съответната седмица. В изложбата са подредени произведения от колекциите на СГХГ, Националната галерия в София, ХГ - Русе, ХГ “Борис Денев” - Велико Търново, ХГ - Стара Загора, ХГ - Пловдив и др.

Виолета Радкова се завръща с тайнствата на новата си поредица картини

Пловдивската галерия “Възраждане” представя изложба живопис на Виолета Радкова, която ще продължи до 8 октомври.

Художничката от страната “Deja vu” се завръща с тайнствата на новата си поредица картини. Отново случваемостта се оглежда в огледалните мистерии на интимните интериори и уличните екстериори. Двойнствен свят, в който всичко шепти едновременно “да” и “не”.

Златният цвят се разтопява в различни оттенъци и усилва богатството на една художническа фантазия, която не признава граници. Всичко е “тук” и “там”, “сега” и “утре”, за малко и завинаги. Къщи, обитаеми от романтични копнежи, натюрморти, помнещи любовни срещи, жени, чиято голота е като блян, посочва галеристката Краси Алексиева. Идеализиран мир на красивата несбъднатост, на ирационални копнежи по непостижимото, на сънища, които са отминали животи.

Виолета Радкова е родена през 1948 г. Завършва НХА. Има осъществени над 40 самостоятелни изложби в България и чужбина. Работи и като художник - сценограф в държавните театри в Русе и Силистра. Реализирала е над 150 сценографски проекта в театрите в Русе, София, Сливен, Силистра, Добрич и др. Има многобройни участия в Пражкото квадриенале на сценографията.

През 2001 г. печели награда на САБ “Икар” за постановките “Елате ни вижте” от К. Топалов, режисьор Ст. Стайчев и “Направи нещо Мет” от Азис Несин, режисьор Ст. Стайчев. През 2014 г. - наградата за сценография на Международния фестивал “Нова българска драма” в Шумен. Носител е на наградата “Русе” за принос в културния живот на града.

Страницата подготви Надежда УШЕВА

Морето нахлува в галерия „Лоранъ”

“Брегът и морето” е тематична изложба, чиято идея се зароди непринудено в процеса на работата. В центъра на внимание на подбраните автори са брегът, морето, старите морски селища, пристанищата и рибарите.

Брегът и морето са две опозиции - подвижно и неподвижно, тук и там, течно и твърдо, начало и край. Брегът е сякаш постоянството, а морето непрекъснатото движение, свободата. Морето е винаги в противоборство с предела. Изложбата е изцяло спонтанна и като концепция е разделена на две части, отделящи два хронологически периода - този до средата на 40-те г. на XX в. и след него.

Чисто експозиционно се получи естествен акцент върху работите на Марио Жеков. В неговото “Бурно море” има хармония, но и драма, самота и обреченост, те са постигнати със сложен цвят в пренебрегваната зелена гама. От друга страна созополският пейзаж се отличава с богата цветност. Без да е специално търсено се оформи група от созополски пейзажи. Откриваме ги като устойчиви мотиви в творчеството на Марио Жеков, Веселин Стайков, Лика Янко. Естетична част в представянето са два нежни и лирични морски пейзажа на Ал. Мутафов в гълъбово синьо с разбиващи се вълни. Същото противоборство между водата и сушата виждаме и в работата на Христо Каварналиев.
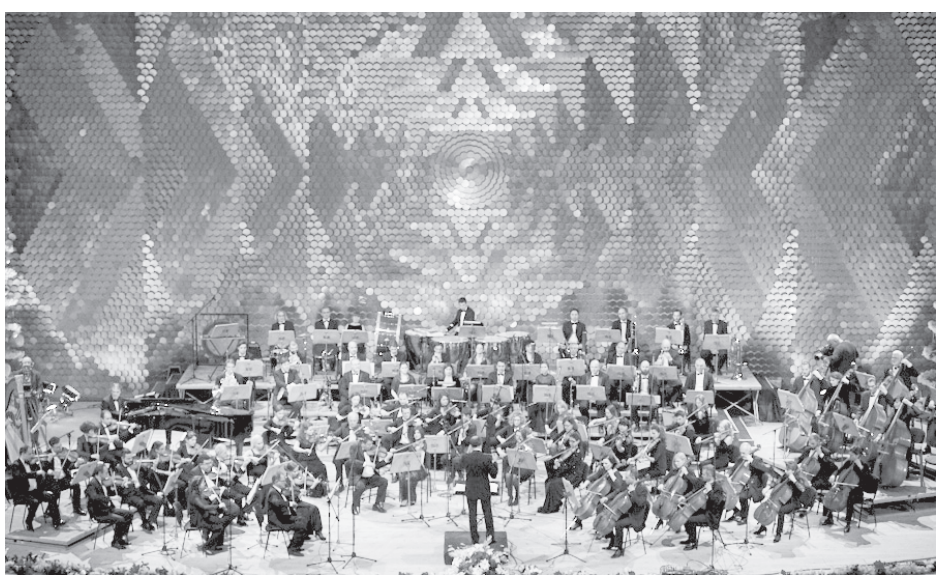
С изложбата се открива активния сезон на галерия “Лоранъ”. След ремонт и обновление в камерното пространство почитателите ще видят главно творби от фонда на галерията. Изложбата продължава до 12 октомври в салона на ул. “Оборище” 16, научи ДУМА от Марияна Аврамова.

Посрещаме Нова година в НДК с „Магията на танца”

Традиционният финал на Новогодишния музикален фестивал тази година ще бъде отбелязан с Празничния новогодишен концерт “Магията на танца” на 1 януари от 18.30 ч. в зала 1 на НДК.

Танцова феерия с музика от Вагнер, Чайковски, Понкиели, Шостакович, Хачатурян, Хинастера, Маркес, Дворжак, Григ и др. ще завладее публиката в първите часове на новата година. Те ще бъдат споделени с най-добрите музиканти на столичните оркестри в лицето на Фестивалния симфоничен оркестър с диригент маестро Емил Табаков, а солист на вечерта ще бъде флейтистът със световна слава Патрик Галоа.

Галоа принадлежи към поколението френски музиканти, които правят изключително успешна международна кариера - той е солист-флейтист и диригент. На 21-годишна възраст е назначен за първа флейта в Националния оркестър на Франция под ръководството на Лорин Маазел. Галоа свири под ръководството на много известни диригенти, сред които Ленард Бърнстейн, Сейджи Озава, Пиер Булез, Карл Бьом, Ойген Йохум и Серджу Челибидаке. Патрик Галоа е бил солист на големи оркестри в Европа и Азия, както и на водещи международни фестивали в Германия, Япония и Израел. Като флейтист Патрик има предпочитания към съвременната музика и на него са посветени много нови творби. Голям приятел на България, Галоа с нетърпение очаква срещата с българската публика и своите колеги, казват организаторите от НДК.

Снимки НДК

Маестро Емил Табаков и Фестивалният симфоничен оркестър

Професионализма си на сцената за пореден път ще покаже Емил Табаков, който е сред най-утвърдените български диригенти, дирижирал концерти на най-големите световни музикални сцени. Маестрото е бил музикален директор и главен диригент на Симфоничния оркестър на Българското национално радио, на Симфоничния оркестър “Билкент” в Анкара, на Белградската филхармония, на Софийската и Русенската филхармония и др.

Билетите за новогодишния концерт в НДК вече се продават на касите в билетния център на НДК, както и онлайн на tickets.ndk.bg. Цените са от 25, 35, 45, 55, 65 и 80 лв. Има и 20% намаление от всеки ценови пояс за ученици, студенти, пенсионери и хора в неравностойно положение.

Солист на празничния концерт ще бъде флейтистът Патрик Галоа

Патрик Галоа

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Снимка СМЕ

Ерос Рамацоти се завръща у нас през 2019 г.

Суперзвездата Ерос Рамацоти отново ще посети България през 2019 г. - като част от световното си турне “Vita ce n’e”.

Смятан за един от най-успешните италиански музиканти, блестящата му кариера продължава повече от тридесет години. Издал е 14 студийни албума, едно EP, три компилации, три лайв албума и 37 сингъла, а продажбите му надхвърлят 60 милиона в световен мащаб. Музикантът е работил заедно с артисти като Шер, Тина Търнър, Андреа Бочели, Патси Кенсит, Анастейша, Джо Кокър, Хулио Иглесиас, Лин Дейвис, Лучано Паваротти, Лаура Паузини, Никол Шерцингер, Рики Мартин...

“Vita ce n’e” е името на предстоящия нов студиен албум на Ерос Рамацоти. Записът ще бъде на пазара на 23 ноември 2018 г. В подкрепа на албума започва и мащабното световното турне на изпълнителя - на 17 февруари 2019 г. в Мюнхен. Ерос ще обиколи пет континента и ще изпълни песни от новия си албум, както и някои от най-големите си хитове, в едни от най-добрите арени по света.

В рамките на своето световно турне една от най-големите италиански музикални звезди ще посети и София. Българските фенове ще имат изключителната възможност да се насладят на концерта му на 3 октомври от 20 ч. в “Арена Армеец”, по покана на “София мюзик ентърпрайсис”. Билетите на цени от 50 до 120 лева вече може да бъдат купени в мрежата на “Ивентим”, както и онлайн на www.eventim.bg.

След 40 години Жан-Мишел Жар издава продължението на „Equinoxe”

Световната премиера на “бест оф” компилацията “Planet Jarre” на музикалната легенда Жан-Мишел Жар (от “Вирджиния рекърдс/Sony Music”) се състоя на 14 септември. Тя включва 41 творби от най-големия и култов каталог в света на електронната музика, като селекцията е направена лично от Жан-Мишел Жар. Всички записи са с ремастериран звук в 5.1. и е направена допълнителна продукция. “Planet Jarre” е наличен в стандартна и делукс версия на CD, както и на двоен винил. Това е професионалната и житейската ретроспекция на музиканта, едно пътуване през кариерата му чрез 4-те основни тематични плейлисти, които той създава за проекта: Soundscapes (Звук), Themes (Теми), Sequences (Последователност) и Explorations & Early Works (Проучвания и ранни произведения). “Planet Jarre” излиза в четири конфигурации на физически носител: винил, бокс сет, делукс CD версия и стандартен CD. Той е само началото за новите проекти на кръстника на електронната музика.

Жан-Мишел Жар ще представи на 16 ноември проекта “Equinoxe Infinity” - дълго чаканото продължение на неговия емблематичен четвърти студиен албум “Equinoxe”, информира Калина Ноева. Първият “Equinoxe” излиза преди 40 години (на 16 ноември 1978 г.) и се превръща в един от епохалните албуми не само в света на електронната музика, но и в индустрията изобщо. Основното вдъхновение за предстоящото продължение на проекта идва от развитието на новите технологии и изкуствения интелект, и каква би била съдбата на човечеството в резултат от това.

Снимка © Tom Sheehan © EDDA

Жан-Мишел Жар

Графичната визия за новия албум е създадена от художника Филип Ходас, който използва емблематичния образ на “Наблюдателя” от оригиналната обложка на”Equinoxe”.

“Сега, когато винилът се завръща триумфално, графичното оформление на един албум заслужава още по-голямо внимание, казва Жан-Мишел Жар. Обложката на “Equinoxe” винаги е била сред любимите ми. Дали наистина тези странни същества наблюдават нас? Или космоса? Машините? Или гледат природен феномен? Не знаем. Те са странни и мистериозни, но не и плашещи. Така че реших да използвам образа на “Наблюдателя” от визията на “Equinoxe”, за да продължа историята. Филип Ходас е супер талантлив млад художник, когото помолих да създаде две различни графични истории, отговарящи на визията ми. По този начин искам да привлека вниманието към двата възможни сценария, пред които човечеството е изправено, заради абсолютната зависимост, в която вече е изпаднало към иновациите и технологиите. Музиката в “Equinoxe Infinity” е саундтракът на тези два различни свята.”

Отново на училище и отново в #Киното

Най-добрите съвременни български и европейски продукции ще бъдат представени на младите зрители

С новата учебна година започна и есенният семестър на програмата “Европейско кино за учащи”. Селекцията отново предлага най-доброто от съвременното българско и европейско кино. Първата прожекция в Дома на киното бе на 24 септември - “История на Кристофър Робин и Мечо Пух” (реж. Марк Форстър), информира Светлана Дамянова от “Арт фест”.

Среща с немско-исландската копродукция “Адам”, представена в рамките на международния конкурс на 22-рия “София филм фест”, ще се състои на 1 октомври от 16 ч. Режисьорката Мария Солрун разказва вълнуващата история на глухото момче Адам и неговата майка, като снима в собствения си апартамент и кани сина си за главната роля във филма. За любителите на оперното изкуство на 8 октомври от 16 ч. е включен документалният филм “Мария и Калас” (реж. Том Волф), представящ забележителния живот на оперната дива.

“3/4” на режисьора Илиян Метев е портрет на едно семейство през последното му лято заедно. След редица родни и международни успехи срещата с неговия екип е на 15 октомври от 18 ч. Още едно българско игрално заглавие е планирано за 26 ноември от 17 ч. - “И после светлина” (реж. Констатин Божанов).

Най-запалените киномани могат да гледат филма “Люмиер!” на 22 октомври от 17 ч. Той е компилация от 98 кратки филмчета, заснети от братята, реставрирани за дигитална презентация и представени с любов от киноисториците Тиери Фремо и Бертран Таверние.

Вим Вендерс за пореден път присъства в селекцията със своя най-нов игрален филм “Потапяне” - на 29 октомври от 18 ч. Макар и в съвсем различен контекст, любовта е тема и на филма “За тялото и душата” (реж. Илдико Енеди), със “Златна мечка” от Берлин 2017 и с номинация за чуждоезичен “Оскар” 2018, любим филм на публиката на тазгодишния СФФ и на самия проф. Георги Дюлгеров, който ще го представи лично на 10 декември от 18 ч.

“Мария и Калас”

Бежанската тема е част от живота ни и продължава да събужда различни въпроси - на част от тях се опитва да отговори по необичаен, дори фантастичен начин Корнел Мундруцо с филма “Луната на Юпитер” - на 5 ноември от 18 ч.

В програмата са и два документални филма - “Червено, твърде червено” (реж. Божина Панайотова) и един до болка реалистичен портрет на четирима селски лекари из България “Миниатюра за пиано” (реж. Елдора Трайкова). Гледаме ги заедно с техните екипи на 12 и 19 ноември от 17 ч.

Непосредствено след Световния ден за борба със СПИН, на 3 декември от 18 ч., е прожекцията на “120 удара в минута” - най-награждавания филм от програмата на миналогодишния фестивал в Кан. За финал на есенния семестър е избран носителят на “Златна палма” от Кан - “Квадратът” на реж. Рубен Йостлунд, на 17 декември от 18 ч.

Документалният филм за пингвините “Императорът” на Люк Жаке, озвучен на български език, ще бъде представен пред учениците от 77 СУ “Св. св. Кирил и Методий” в кв. “Фи-

“Пингвините”

липовци” - на 17 октомври от 14 ч. във физкултурния салон. Училището ще бъде домакин на още една прожекция от програмата на есенния семестър “Европейско кино за учащи”. На 14 ноември там ще бъде прожектирана анимацията “Дългият път на север” на Реми Шайе.

Основни лектори на инициативата, с която продължава традицията за образоване на младите кинофенове, са киноведът и директор на БНФ Антония Ковачева и изтъкнатият режисьор и преподавател проф. Георги Дюлгеров.

“Европейско кино за учащи” е инициатива на “Арт фест” и Дома на киното, която се реализира с подкрепата на Програма “Култура” на Столичната община и ИА “Национален филмов център” и с информационното сътрудничество на Министерството на образованието и науката.

“Люмиер!”

Филми за Пътя Камино и Зографския манастир в Атон показва фестивал

“Градината на Пресвета Богородица”

Шестото издание на фестивала за документално кино “Sofia Biting Docs” ще започне на 1 октомври и ще премине под мотото “Спътник на душата”, научи ДУМА от Здравко Григоров и Ангел Хаджийски. В рамките на събитието ще се състоят премиерите на два нови български документални филма: “Пътят на Сантяго: Пътешествие на духа” на Пламен Симеонов и “Градината на Пресвета Богородица” на Борислав Павлов.

Филмът за поклонническия маршрут Камино ще открие фестивала на 1 октомври от 20 ч. в Дома на киното. Пътят, който стотици хиляди извървяват всяка година, за да почувстват енергията на това магично приключение. История за хора, които вървят по пътя, за да намерят решение на душевните си терзания и да преоткрият себе си, поднесена с щипка хумор. Пътят, по който човек се обръща навътре, за да получи отговорите на сърцето си.

Премиерата на документалния филм за монашеския живот в Зографския манастир “Градината на Пресвета Богородица” ще се състои на 7 октомври в Дома на киното. Ще надникнем в най-старото монашеско общество, където женски крак не е стъпвал повече от 1000 години - недостъпния полуостров Атон. Монасите вършат всекидневните си задължения - готвят, цепят дърва, чистят, рисуват икони и разсъждават върху чудесата, случващи се всеки ден, като разказват историята на икона, дошла в манастира по загадъчен начин преди 30 години.

В програмата на “Sofia Biting Docs” е и биографичният филм “Йога: архитектура на спокойствието” за един от най-уважаваните фотографи днес Майкъл О`Нийл, работил за списания като “Fortune”, “Vanity Fair” и “Glamour”. Едно лично премеждие преобръща живота му и той започва да следва пътя на духа си чрез йога. Заминава за Индия и Тибет, за да се срещне със своите духовни учители и йогини. “Пътуването никога нямаше конкретна крайна цел, беше просто моят личен път в йогата. Пътят беше река, а целта беше да си във водата. Енергията течеше като поток във връзката ми с йога. Нужни са ни само малко спокойствие и тишина, за да съпреживеем тези неща.”

Снимки “ПОЗОР”
“Strike a Pose”

Ексклузивна прожекция по време на фестивала ще има филмът “Strike a Pose”, който представя танцьорите от културното турне на Мадона “Blond Ambition” 25 години по-късно. Някогашните момчета с амбиция разкриват истината за живота си по време на турнето и в годините, след като вече не са част от екипа на Мадона. Един личен портрет, в който танцьорите намират сили да преглътнат егото си и откровено да споделят за паденията и възходите в живота си.

Фестивалът ще продължи до 10 октомври в салоните на Дома на киното, Културния център “G8” и Евро синема. Панорамата се организира от “Позор” със съдействието на посолството на Кралство Швеция, Чешкия център и Институт “Сервантес” в София, фондация “ГЛАС” и екологичното сдружение “За Земята”.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

е става поличба Аллах

Генерал Стилиян Ковачев като командир на 2-ра пехотна тракийска дивизия, Пловдив - 1910 г.

майка, баща, бракя, либета, невести, деца и родна стряха, но тръгнали курбан да стават за останалите под робство бракя в Македония. Как да не я милуваш Стара България?! Кой друг ке те отвърне от робството, ако не измъчената Майка България?

Подкарах стадото и по залез бях на егреко на Малък Качовец.

Не помня някога някой столетник да се е изморил и секнал приказката си. Но нарочно пожелах бай Коле Пепелянков да спре и да си поеме дъх, да премисли, да си спомни повече подробности от преживяното. Знаех, че той е бил свидетел на още много, много събития, които можеха да бъдат затрупани, зарити и заличени и от времето, и от човешката немара, вглеждайки се повече в пъпа си. Знаех, че единствено само мъжете от Пепелянковия род бяха ловили с голи ръце пепелянки и лекували със змийска отрова разни болести, откъдето идеше и фамилията им.

Беше времето, когато овчарят стана от бай на дядо Коле, стана знаменит стопанин-столетник, както баща му Стоимен успешно догони своите 115 години, без да изгуби по пътя си и своя бодър дух, и смеха си, радвайки се на поникналите нови, трети по ред зъби.

Затова никак не го пришпорвах в приказките. Той продължи за паническото бягство на турците, спрели се чак на брега на Бяло море.

Започна да разнищва това военно чудо:

- Върнах се в кошарата и изкарах своята първа блага свободна нощ. Спах като младенец, без да се стряскам, че наоколо вече дебнат агите. Е, будувах до късно, мислейки си за българските войници с лъвчетата над челата, ядосвах се, че не мога да ги сподиря.

По онова време всеки българин, който прекосеше от юг на север Разложкото поле, виждаше и знаеше, че по билото на десния бряг на река Места, протегнало се от югозапад на североизток от село Добринища (след 1952 г. - Добринище, б.р) до Гулийна баня, се простират турските оръдейни позиции, от десетилетие вкопани в земята.

Турски гарнизон имаше и в град Мехомия (сега Разлог), и в с. Добринища, готови всеки миг да обстрелват всякакви войски, ако се появят от родопските гори на запад и север, от Гостун и Елешница, разположени на левия бряг на река Места.

И сега, в началото на октомври 1912 г., за първи път от петстотин години двете войски - българската и турската, се изправяха челно, лице в лице, и то с далекобойни оръдия! Изправяха се младите български войници срещу коварните и печени имперски окупатори, жадни да погълнат цяла Европа. Ти, сино, не мисли, че говоря празни приказки - после я бех четири години войник и узнах какво е оръдие и масова гибел.

Този първи боен ден турският гарнизон край Добринища е бил кипнал като разровен пчелен кошер. Почти цялото му командване е било повече от десет месеца отпратено на война в Босна и Херцеговина. Турските власти ги отзовават, знаейки, че ке обявят война на България, Сърбия, Гърция и Черна гора.

Завръщат се турчулята, разкапани и разпасани от Босна и намират още повече прогнила оставената в Добринища войскова част.

Първо на първо, жената на командуващия му забива жив нож право в сърцето - той, турският командир, заварва жена си с бебе в скута, а той е бил повече от единайсет месеца далече, далече от постелята й, значи, кадъната е заченала рожбата си от каурин, от българин. И от прага още диво изревал:

- Вън от дома ми, гювендиьо! - вади пищова и я пронизва в гръб, а после хваща отрочето й и го изхвърля голичко на улицата.

Казват, че сетне се похлупил по очи и завил като вълк.

Българските му съседи чули бебешкия плач, излезли в тъмното, напипали голичкото телце, прибрали го и откърмили тайно.

И досега неговите - на захвърленото турче, наследници, живеят срещу минералната селска баня в Добринище. Тяхната фамилия е Турчеви!

Но това не е цялата беда за турчолята от първите дни на нашата свобода от турското нашествие.

Посъвзел се, призори турският командир излиза и тръгва по разставените на позициите оръдейни разчети. Върви и гледа разрухата, гледа и се диво-диви дали и тук, на българска земя, не го чака нов и нов позор. Защото намира пълен бардак - разложените аскери дори престанали да се молят на Аллаха и да правят ниски теманета на постаршите от тях.

И в този миг, и в този час се чули първите оръдейни изстрели, изпратени им от невиждани позиции на българските оръдия, вкопани във вододелното било между селата Елешница и Гостун, между долините на Ореево и Селището.

Оръдейните снаряди нанасят - всеки войник добре го знае! - големи поражения, където и да попаднат.

Но в този ден и час, както разказват старите местни жители от селата Добринище, Елешница и Гостун, съдбата била завинаги обърнала гръб на турската армия - сякаш я наказвала за вековната й гавра над поробените българи.

А сега, сино, добре ме чуй!

Първият български снаряд, изстрелян от оръдейците на третата колона от Родопския отряд на генерал Ковачев, попаднал - Аллах акбар, Аллах акбар! - попаднал в... дулото на насочено срещу българите оръдие. Улучил цевта и се взривил, попилявайки на парчета и оръдието, и екипажа от омърлени аскери. Чудо! Чудо на чудесата, което хвърлило в паника фанатизираните турци, виждайки в това наказание на Аллах за издевателствата им над българите, над християните.

И не само улучил цевта на оръдието, ами предизвикал и голям пожар в изсъхналите треви и буреняци.

Моят по-малък брат Илия е зет в Добринище, но не само зет - по-късно той стана първи шофьор на селото. Ходех често да го виждам. И от него, и от други добринищенци, чух за улученото в цевта оръдие. Иначе как да си обясним внезапната паника, настъпила сред турските офицери, уж закалени и очиличени в босненските

Яне Сандански и Христо Чернопеев

битки, как така изоставили позициите, оръдията, снарядите, имуществото, сградите, грабнали си фесовете и хукнали през глава да бягат... Бягали, бягали, бягали - и се спрели чак в Драма, изгаряйки по пътя си четири български села. А никой не ги е ударил ей така, отблизо, по рамото и гърба, не ги е боднал с щик. Бягали са и са викали:

- Аллах акбар! Аллах е велик!

И тук, още преди новината за улученото оръдие да пристигне в щаба на генерал Ковачев, тя била чута от войводите на четите в Пирин планина. И те, войводите, показали, че са по-находчиви от султанските офицери.

Войводите Тодор Паница, Александър Буйнов, Йонко Вапцаров, Димитър Арнаудов само това чакали - да видят гърбовете на агите. И веднага грабнали оръжието! Към тях се присъединил и чирпанлията Пейо Крачолов Яворов (на когото гостунци по-късно нарекоха своето ново читалище). Яворов тръгнал да освобождава Македония, някъде в Подуяне се венчал за хубавелката Лора, дъщеря на министър-председателя Петко Каравелов, която го последвала чак до Самоков, където се разделили. Яворов отдавна се скитал из поробена Македония с Гоце Делчев и Яне Сандански, затова, като освободили Неврокоп, жителите на града го избрали за свой първи кмет. Но войводата-поет тръгнал да става курбан, а не кмет, стоял само един ден и догонил четите по пътя.

Стигнали в Драма, където ги чакала голяма изненада - и турци, и българи.

Турците осъзнали, че нямат път за Цариград - нито влаковете били редовни, нито кораби имало на пристанищата. Скупчили се като мухи на лайно, спиртосани от взривеното оръдие, което приели като поличба, като Аллахово наказание.

Находчивите войводи умело се възползвали от турската паника, от страха им за сития живот. Войводите взели бели коне от селяните, натруфили ги с китни ресначи и навлезли в града, като отишли смело при събраните в конака турски първенци.

- Градът, ефенделари, е обграден отвсякъде с добре въоръжена българска войска. Предлагаме ви да се предадете! Ако откажете, очаква ви сигурна смърт! Чакаме един сахат!

Турците приели поражението - и войводите, пиринските войводи, само пет на брой, ги пленили, без пушка да пукне.

И така и Помести, и Вардар били освободени от комитите - завърши своя разказ бай Никола Пепелянков.

- Прав си, бай Коле! - съгласих се с моя събеседник. - Веднъж попитах внука на генерал Стилиян Ковачев: "Защо войниците на твоя дядо стигнаха на Бяло море две седмици след пиринските войводи, стигнаха на 30 октомври?"

Тогава той ми отговори така: "Защото армията на дядо ми се е движела по военните правила: предни бойни отряди, втори кордон - резерва, тилови подкрепления, обози с хранителни снаряжения. А пиринските комити са препускали на коне с четите си и били хранени от населението по селата и градовете, те са летели като птици, преследвайки по петите спиртосаните от страх турци."

И внукът на генерал Ковачев беше прав: страхът е сковал турците, а войсковите части са разгърнати в няколко пояса и не могат да летят като хвърковатите харамии.

А на нас ни остава да не загърбваме историята и да се поклоним на всички, които са с нещо допринесли за идването на свободата.

БОЯН РАДЕВ - чудо невиждано...

От стр. 13

Боян хваща един и го вдига надолу с главата, удря в земята борци от класа, побеждава четири пъти шампиона на целия Софийски окръг, а се е борил само по поляните с каруцарите и говедарите. Така шеметно навлиза в спорта Боян Радев.

Природата го е дарила със сила, красота, с ярко очертани релефни мускули, но следват усилените тренировки, всекидневните натоварвания, на които се отдава предано и дисциплинирано. Говорим за стимулаторите, за допингите, а той клати отрицателно глава и е категоричен:

- Това за "рънъта и борбъта" никой борец не го е казал. То е фолклор. Истината е, че ако искаш да имаш успех, трябва да бъдеш общ работник! А Боян Радев нито се продава, нито се купува!

Като се посвещава на борбата, Боян й се отдава всецяло. Приема я като религия, става почти отшелник, отказва се от всичко друго и целта му е една - напред, все напред и победа!

Упоритостта му е пословична, последователността му е трудна за разбиране даже от другите борци! Сам се натоварва повече от това, което е за него, за килограмите му, сам търси трудностите и не се спира пред нищо. Подготвя се само за победата. А победите му не са една и две - много са! С тях предизвиква възхищение, понякога и завист, ама нея я отминава. Помни как противниците му го вдигат на ръце и така правят две обиколки на олимпийската зала. Преживял е от всичко по много, но е останал верен на истинския, на честния спорт, останал е предан на България, на треньорите си. Славата си Боян Радев носи с чест, достойнство и със скромност. Предупреждава ме:

- Пиши кратко за мене. Не ме хвали много. И сега, на диванчето, където спя, се завивам със старо одеяло - да не забравям откъде съм тръгнал.

Седнали сме на пейка до Градската галерия. Боян ме заведе там - да ми покаже картината на Златю Бояджиев, която е дал на изложбата за Елиезер Алшех. Говорим си един до друг, а край нас се върти полицай. Оглеждам се. Дали не сме направили някакво нарушение?! А човекът клекна и целуна ръката на Боян като на светец. Смутен, той се дръпна и му рече:

- Не, бе! Недей така!

И ми каза:

- Където и да ходя, ме разпознават и все така ме посрещат.

☐ *Как няма да те познават! Колко пъти са виждали легендарните ти снимки на почетната олимпийска стълбица! И те като тебе са се просълзявали, като са слушали нашия химн! После колко пъти са те виждали с картина в ръцете. Пък и ти остана верен на стила си: мустак, спортно-елегантен, красиво карирано сако, черно шалче на врата, пура в устата...*

Боян и Боян, и Боян

- Преди да направя 20 години, станах шампион. Борил съм се и опериран в Букурещ. Извадих дрежа, отидох на състезанието и... победих! Е, днес имам дископатия, трудно ходя, ама казвам, че е от течението, щото секретарката отваряше прозореца...

Смеем се. Боян има неподправено чувство за хумор.

☐ *Слизаш от тепиха, когато си на върха на славата си.*

- Така трябва, докато си силен, да те запомнят с победите!

☐ *И се захващаш с колекционерството. Трябва да си имал и вродено чувство към красотата, защото около тебе всичко е красиво - жена, деца, внучки.*

- Те са три, най-малката е ей толчава (показва с ръка докъде му стига), а голямата се върна от Алпите, там има сняг и тренира.

Тя се казва Бояна и не само носи името на знаменития си дядо, но има и неговия хъс - да бъде първа! Вече е шампионка! Боян е бил добър спортист и като кънкьор, и като скиор, и като плувец!

☐ *Сега да си поговорим за колекционерството. Повече от 40 години събираш най-различни артефакти: картини, икони, църковна утвар... Много български исторически ценности си спасил.*

- Като млад колекционирах часовници - най-различни - и джобни, с ланци, и други. И в колекционерството съм пак общ работник. Гоня до победа! Радвам се на картините си, ама съм им роб - все до тях съм и като видя хубава картина, не мирясвам, докато не я придобия. Аз съм доволен, че попаднах сред художниците. Те са особени хора, а аз за тях съм се грижел като приятел, като син, купувал съм им храна, питиета, бои... Дал съм пари, за да се направят гробовете на Васил Бараков, на Тодор Иванчев, който ме откри за борбата, щото човек не бива да забравя доброто, трябва да е благодарен.

☐ *Как откриваш ценната картина? Сега има и много фалшификати.*

- Усет имам, но съм се и съветвал със Светлин Русев, с братовчеда Иван Вукадинов. Трудно е, но кое е лесно? Работа трябва! Братовчедът и днес, на тия години, над 85!, работи всеки ден.

☐ *Когато през 2010 г. се видяхме на премиерата на книгата "Борбата" на Райко Петров, на шега ти казах, че бях "отредила" една хубава къща за твоя галерия! Тогава се шегувахме, но наистина в София има много стари и стилни къщи, които могат да се реставрират и да се превърнат в центрове за духовна култура!*

Сега съм намислила друго! Имам СЕРИОЗНО ПРЕДЛОЖЕНИЕ: Бившите Царски конюшни, дето се чудят как да ги палят и унищожават, да станат ЕДНО АРТИСТИЧНО ПРОСТРАНСТВО! Там да се експонират стари коли, царски возила, да има място за постоянни изложби на картините от твоята колекция и от другите наши частни колекционери, да могат да се правят най-различни изложби на художествени творби, да се провеждат празници, семинари, учебни часове по изкуствата за деца, ученици, студенти, граждани, защото в България има голямо изкуство и то не само дава наслада, но и възпитава.

На Боян му харесва тази идея и казва:

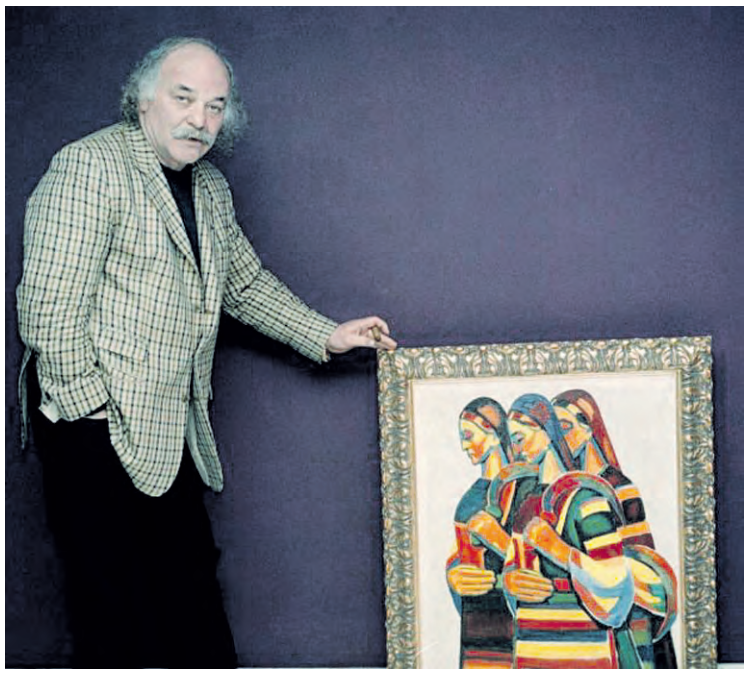
- От твоите уста в ушите на големците от Министерството на културата и на управниците в Столичната община! Хубаво е предложението ти и мястото е подходящо! Дано да го приемат и да го направят!

Стоян Венев - „Ръченица"

Иван Ненов - „Край морето"

Боян Радев с картина на Владимир Димитров-Майстора

www.duma.bg

На какъв език говори Европа

Всички искаме да имаме достъп до ЕС на родния си език като пълноправни членове, без да бъдем наричани „малки”

Момчил НЕКОВ

Светът все повече се дигитализира. И все повече най-важният ресурс в него е информацията. Днес тя се намира в поголямата си част в интернет и дигиталното пространство. Тези два компонента формират една основа на успешното съществуване в 21 век. Но.... равни ли са възможностите за достъп до тази информация в ЕС за всичките му граждани? Има ли все още “малки” и “големи” европейци? Равни ли сме, и ако да, дали сме равноправни? Как да разбираме Европа, когато тя ни “говори” на чужд език? Всички тези въпроси възникват, когато гражданите на Европа говорещи, само майчиния си език (който е различен от т.нар. “големи” езици като английски и френски например), искат да се сдобият с информация, която може да им бъде полезна в някой от аспектите на образованието и работата им.

В България по-малко от 20% са хората, които владеят английски език, а той има доминираща роля в базирането и разпространението на информация в дигиталния свят. Програмите за кандидатстване за евросредства са свързани, освен с разбиране на материята, което, разбира се, е задължително и с разбиране на езика, което не би трябвало да бъде такова. Защо един специалист в сферата на земеделието например да не може да получи достъп до подобаваща информация за кандидатстване по програма, нима е задължение на един земеделец да владее английски език? Това важи и за множество други сфери. Да, владеенето на чужд език е предимство, но защо предимство е само владеенето на немски, да речем, защо предимство не е владеенето на български?

Европейският съюз счита отпадането на езиковото неравенство за свой приоритет, но все още не виждаме реално случващо се преодоляване на езиковите граници.

Миналата седмица в Страсбург (11.09.2018 г.) гласувахме доклад за езиковото равенство в дигиталната ера. Като докладчик в сянка от Групата на Прогресивния алианс на социалистите и демократите, се надявам, че това е голямата крачка в справянето на Европа с проблема. В документа се поставят важните аспекти за преодоляване на огромната езикова бариера, която дели ЕС от неговите граждани.

Посочва се специално, че въпросът не трябва да бъде омаловажаван и на местно политическо ниво, и че държавите трябва да изработват политики в този аспект, но като имаме предвид колко важни са културата и нейните приоритети за настоящото правителство, знам, че в България в момента това за съжаление не е приоритет. А за всички ни като граждани е важно да бъдем информирани, съответно образовани. Когато разбирането на Европа е умишлено притъпявано на местно ниво, това улеснява злоупотребите с власт и пари, когато някой ти “превежда” Европа и ти казва какво се има предвид, не е ли това подвеждане и невъзможност за реална оценка. Правото да разбираме света и да имаме свобода да правим своите избори е изконно човешко право. И всички искаме да имаме достъп до Европа на родния си език, като пълноправни членове, без да бъдем наричани “малки”, да получаваме ресурси втора ръка и храна с източноевропейско качество, и да бъдем поставяни “на опашката” за европейските ресурси.

Българският език и българската азбука са едни от най-старите в света. Те са част от европейското културно разнообразие и начинът да го съхраняваме за бъдещите поколения е като го имплементираме и в дигиталния свят. Езиковото равенство е един от най-важните аспекти на запазването на културното разнообразие в съюза. Особено когато успоредно с това говорим за дигитализация.

На 26 септември от 2001 г. насам по инициатива на Съвета на Европа се отбелязва ден на европейските езици. Пожелавам на всички европейци Европа да ни говори на родния ни език, за да я разбираме по-добре, за да сме по-полезни един за друг и да усъвършенстваме ценностите на обединения ни континент.

Светът е малък

Право при разпад

Николай КОЕВ

Вече десет дни моя близка е в сериозен духовен и физически срив. Причината за нейното състояние се оказа едно безумие на уж стабилната ни банкова система, която, пак „уж“, преминавала безпроблемно всички там стрес тестове и прочее. Та отива жената с известни трудности до банкомат и прави опит да изтегли постъпилата сума от поредната й „впечатляваща“ пенсия. И за нейна изненада апаратът отчита прихващането на сумата, а от процепа за парите не излиза нищо. Потърпевшата с усилия отива до банката, от която е издадена картата, и там наистина констатират, че има проблем не в клиента, а в техниката. До три работни дни щели да оправят работата собствениците на банкомата. Да, ама не става така. При повторната проверка в същата банка пенсионираната архитектка с учудване разбира, че процедурата можело да бъде бърза, но и да се проточи с месец и повече, например. Това, впрочем, не било прецедент, разбирам от друг посветен източник. Той ме светна, че номерът „имаш нещо - получаваш нищо“ се случвал най-вече със старите банкомати. Тези устройства работели и по два пъти по-дълго от допустимия от производителите срок, а при това и системите им били остарели и „забивали“.

Ами виновни ли са затова клиентите? И има ли нещо по-жестоко от това да посегнеш на по принцип оскъдните парици на хората поради нехайство? Да, думата е посегнеш, защото многолюдната пенсионерска армия у нас живее от пенсия до пенсия и дори временното отнемане на тези средства за мнозина означава безкрайно унижение и психофизически тормоз. Та, уважаеми, сменете си банкоматите. Нали се биете в гърдите, че сте напълно капитализирани и „здрави“. Ама то здрав на болен не вярва, както и богат на беден. Разпад!

Имаше една хубава песен на една прекрасна българска певица, в която поантата беше, че не всичко е пари. Да, не всичко беше пари, но в едно друго време. Когато не клечахме пред кабинетите на личните лекари, за да се молим за направления за специалист. Тогава, в така обругаваното време, имаше и безплатна профилактика, и изследвания, и санаториуми, и всичко за човека със страдания. А сега, ако те пуснат, не дай Боже, по пързалката на здравната система с нещо по-сериозно, започва голямото плащане. На целия ни хал, но в пълна хармония с разпада се подготвя, разбираме, допълнително заплащане за здравни услуги. С една дума, регламентиране на порочната практика за пари на ръка, за да ти свършат работата докторите, които в мнозинството си са наистина отлично квалифицирани. Тоест, за източването на касата от болнични ръководители с „мениджърски“ усет, виновни са пак пациентите. Те трябва да плащат загубите. Ами къде е държавата? Спрете мощните течове за простотии и глупава парадност, въведете по-справедливо данъчно облагане, обявете истинска война на корупцията, ограничете дейността на дребните и едрите спекуланти и насочете средства за облекчаване на неотложните проблеми за обществото. Повишете най-после драстично заплащането на лекарите и медицинския персонал, на учителите и служителите в органите за сигурност, защото едните дават живот, другите бъдеще, а третите относително спокойствие в много тревожното ни време. Това са трите най-важни стълба, на които трябва да се опре активно рушащата се държава, абдикирала пред стари и нови акули в енергетиката и всичко, което носи много пари за малцина обогатили се хитреци. И едва тогава да се започне поетапно възстановяването на Отечеството, което няма да е лесно и бързо след извършения погром през последните години, а и във времето назад от псевдодемократи, лъжепатриоти и откровени мошеници.

Да говорим днес за това, което са ни направили управляващите през последните години, е просто излишно. Повече от виден е провалът, за да го обсъждаме в детайли с предимно мрачните му краски. Дори в кварталните бакалии вече говорят за предстоящи избори. И мечтаят за достойни управници, които най-сетне няма да пъхат подло милиони в собствените си джобове, а ще работят единствено и само за обществения интерес. Някои ще възразят, че това е пълна утопия, защото цялата ни система е изградена върху корупционни и взаимозависими схеми и връзки. Трудно е да се възрази аргументирано на подобни разсъждения. Но не е ли това и допълнителен стимул да се направи дълбок хирургичен разрез и извади тумора от тежко боледуващото тяло на България? Защото очакванията за тотална промяна в общата ни Родина са все по-опасно големи. А това намалява ресурса от търпение на мнозинството от отрудени хора, които насочват надеждите си към нов управленски екип, с нов морал и реалистична ВИЗИЯ за възстановяване от разпада. Та очевидно неизбежните носители на тежката отговорност за държавните дела няма да имат право на грешка. Ще възрази ли някой, че с некадърници по върховете и позорно примиренчество по низините я докарахме до критични предели за функционирането на държавата? Затова вече мислете предизборно.

www.duma.bg

Що е то държавност и има ли тя почва у нас?

Справедливост за народа може да има само ако той сам си я създаде

Славчо КЪНЧЕВ*

В Речник на българския език, издание на Българската академия на науките, Институт по български език, т. 4, с. 569, като смисъл на думата "държавност" е дадено: "качество на държавен". Логично би било да предположим, че това понятие най-плътно би съответствало на структурата, предназначена да осъществява функционирането на публичната власт: законодателна, изпълнителната и съдебна, както и на апарата за нейното прилагане, тоест на самата държава, понеже именно то, като понятие, произлиза от нея и се дефинира посредством характеристиките на държавата.

Точно такава би била процедурата за изясняване що е държавност в нейния български вариант, в случай, че върху територията, обозначена на глобусите с "България", пулсираше организмът на една нормална държава.

Когато очертанията на тази структура в правно-морален аспект са деформирани, размити и гротескно изкривени, както е понастоящем в България, то, ако сме достатъчно силно мотивирани от желанието да сме частица от нормално, а не от социопатно общество, пред нас има само един вариант как да решим алтернативата, очертана от френско-алжирския революционер Франц Омар Фанон (1925-1961 г.), че "Всяко поколение трябва да открие своята мисия и да я изпълни или да й измени".

На пълнолетното българско население и от двата пола не се налага да броди през девет земи в десета, за да открие своята мисия. Тя е

да разруши настоящата квазидържава

функционираща в угода на едно (псевдо)елитарно малцинство. После, както птиците изграждат гнездата си, сламка по сламка, да издигне конструкцията на държавата България, като преди това се информира кои страни са възприели и имплементирали при тях най-прогресивните форми на народовластие, упражнявани по широкия свят от индивиди с развито чувство за собствено достойнство. Готови - ако се наложи, - да следват максимата на Томас Джеферсън (1743-1826 г.), американски философ, държавен и политически деец, президент на САЩ (1801-1809 г.): "Дървото на свободата има нужда от време на време да се полива с кръвта на патриоти и тирани".

**Авторът е председател на УС на Асоциацията за борба против корупцията в България*

Високото обществено положение прилича на планина, която отдалеч изглежда така правилна по форма и толкова приветлива на вид... Но когато човек се изкачи на върха ѝ, вижда се обкръжен от магарешки тръни и зверове...

Емануил Роидис (1835-1904 г.) - гръцки писател, публицист и езиковед

Концепцията на Шарл Монтескьо (1689-1755 г.), френски просветител и социолог, за разделението на властите на законодателна, изпълнителна и съдебна; за създаване на система от "тежести" и "противотежести" при управлението на една страна, по негово време е била революционна доктрина, чието предназначение е било да отхвърли упражняването на еднолична власт от страна на френския крал, почиваща върху представата за нейния божествен произход.

Повече от два века по-късно тази идея може да служи само за стъпало в развитието на теорията за държавното управление в полза на гражданите. В никакъв случай не последното.

Политическата практика на представителната демокрация, независимо за кой от реализираните в историята нейни варианти става въпрос: парламентарна монархия, либерална демокрация, теологическа демокрация или социалистически тип представителна демокрация, убедително свидетелства, че при всяка форма на този род държавно управление се наблюдава явление в социален аспект, характерно и за предхождащите демокрацията форми на съществуване на държавата.

Това повтарящо се в различните обществено-политически формации явление е наличието на една малобройна част от цялото население в дадена страна, което малцинство е неразривно свързано с властта в държавата - политическа и икономическа. Прието е тези групи да бъдат наричани "елити". Елити не в смисъл на "най-добри представители", а в социално-биологичен смисъл - индивиди, които се оказват на върха на социалната и на хранителната верига в своя колектив.

Ето къде е Гордиевият възел, който трябва да бъде разсечен. Веднъж и завинаги!

Неотдавна слушах по радио Алма матер един материал на Ясен Бояджиев от Дойче веле. Темата: "Дупките по пътищата в България и Швейцария". Всъщност статията представляваше своего рода социален пътепис от два различни свята. Как у нас темата за ремонтите на пътищата се е превърнала в

дъвка за политиците,

които си правят балончета от нея, оцветени или в сладникаво-розово - ГЕРБаджийските пропагандни балони, или в катранено-черно - опозиционната критика. Както изяснява авторът на материала в Дойче веле, а и без неговото откритие целокупното българско население е напълно в крак с прозрението, че ремонтите умишлено се правят некачествено - понеже единствена цел от страна на изпълнителите им е да си максимизират печалбите. Държавните пък чиновници, независимо дали на национално или на местно ниво в общините, броят облаците по небето, вместо да се вторачат в качествените индикатори за извършените ремонти. Понеже или участват в схемите за източване на финансовите ресурси - независимо дали са по европейски или национални програми, - или най-малкото са наясно, че набъркат ли се в тресавището да си изпълняват, както им е вменено, служебните задължения, може и да се окаже, че вече са неподходящи на работните си места.

Там пък, в Швейцария, хората сами решавали какви ремонти да се правят, общинските чиновници само подготвяли за всеки пълнолетен гражданин информационен пакет със снимки на дефектите по пътищата, които би трябвало да бъдат ремонтирани, пък после на общо събрание на желаещите да присъстват на него измежду гражданите, били решавани въпросите за финансирането - чрез гласуване на различните предложения: увеличаване на данъците или теглене на кредит, за който пак солидарно са гаранти всички граждани. Затова и никога не чакат дупките да добият размерите и дълбочината на българските, понеже после ремонтите биха им стрували 10-15 пъти повече.

Най-важното правило в другия, швейцарския, свят е, че който политик поеме някакъв ангажимент пред своите избиратели и не го изпълни,

никога повече не получава от тях възможност

да повтори този трик, сиреч няма шанс отново да заеме публична длъжност. Докато Борисов, Бойко, както припомня журналистът от Дойче веле, вече 17 години, откакто е на публични длъжности, все раздава обещания наляво и надясно за оправяне на пътищата, а след ремонтите те отново и отново дефектират. В които мероприятия той си има и много помощници по места. В София например - г-жа Йорданка Фандъкова, която е перфектна илюстрация на мисълта на доайена на чикагската неолиберална икономическа школа проф. Милтън Фридмън, че най-лесно се харчат чужди пари за чужди цели.

В този, нашия, нешвейцарския свят, ние овчедушно търпим тези, на които пак ние заработваме заплатите, да си вършат работата некачествено, да не говорим, че твърде често и доста подозрително дали не и за лична изгода, и отново им позволяваме да залягат в окопите на властта. Именно "окопи", понеже българският (псевдо)елит се намира в непрекъсната война със суверена си относно допуска до установяване на контрол как те, от сервизната служба на държавната администрация, си изпълняват служебните задължения. В реалния български социум, който не само, че дори не е паралелен на швейцарския, но направо си е устроен по модел "антишвейцарски", на гражданите им е позволено единствено в изборния ден да си избират кой политически шут да ги забавлява срещу космически хонорари, които шутовете сами си требват.

Крайно време е заплащанията в трите сфери на властприлагането (властодържател е само суверенът!), да бъдат

обвързани непосредствено с резултатите

от дейността на госпожиците, госпожите и господата, които демонстрират претенцията, че те са "елитът" на българската нация. Като ние, гражданите от неелитарното мнозинство, престанем да се хипнотизираме от илюзията, че сме попаднали на седмото небе, понеже, виждате ли, живеем в условията на "демокрация". И това да води до нашата социална апатия.

Както се опитваше да обясни неотдавна един представител на една от нордическите народности - норвежката, на някакъв български номад в професията "журналистика": "Демокрацията не е цел, а средство. Нашата цел е да живеем в държава на благоденствието". А на въпроса как го правят, норвежецът даде един отговор, който интервюиращият го не успя изобщо да вдене: "Ние не можем да живеем в друга държава".

Всъщност това е един осъвременен вариант на смисъл на бунтовния зов, издигнат от нашите деди по време на Априлското въстание: "Свобода или смърт!" . Ето какво трябва да потече отново във вените на българския народ - достойнството. Като бъде готов да плати цената, колкото висока и страшна да е тя, за да го опазва. Всеки ден, всеки час, всяка минута. Своето достойнство!

Справедливост за народа може да има само ако той сам си я създаде! Този същият народ, като престане да смуче подхвърлената му близалка за наивници, наречена "демократични избори".

Още в края на XVIII в. английският духовник и писател Сидни Смит (1746-1840 г.) е прозрял, че "Парламентът е най-дълготрайният фарс на Запада". Малко по-рано френският философ и просветител Жан-Жак Русо (1712-1778 г.) в "Обществения договор" е посочил къде е порочността на парламентарната система за управление: "Английският народ мисли, че е свободен; той дълбоко се лъже, защото е свободен само докато избира членовете на парламента; свършат ли изборите, той е роб, той е нищо".

Ето защо българският суверен трябва да си възвърне - по мирен път или със сила! - властовата позиция да контролира в мандатните периоди трите сфери на властприлагане. Като запазва правото си да бъде последна инстанция при взимането на решенията относно държавното управление. В противен случай той ще е статист в пиеса, в която не суверенът дирижира драматургията, с всички трагични последици за него, които вече са му доста - но не напълно! - познати.

www.duma.bg

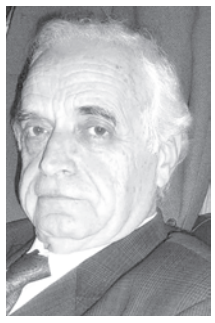
ДУМА

ПЕТЪК 28 СЕПТЕМВРИ 2018

„Цариградско шосе”

КАТО МАЙСТОР КОЛЬО ФИЧЕТО

Кирил МОМЧИЛОВ

МОСТОВЕТЕ, КОИТО ПРОЕКТИРА ИНЖ. ЛАЛО РАЙКОВ, СА СРЕД ЗАБЕЛЕЖИТЕЛНОСТИТЕ НА ГРАДСКАТА И ПЪТНАТА ИНФРАСТРУКТУРА У НАС

Няма да е пресилено, ако кажем, че сътвореното от инж. Лало Райков през втората половина на XX век прилича на сътвореното от златните ръце на Кольо Фичето. Защото мостовете и съоръженията, които този софиянец проектира, са сред забележителностите на градската и пътната инфраструктура на България. Нима не е дързост да се проектира мост с отвор 80 м и височина на гредата в средата на отвора 1,25 м над река Осъм, в непосредствена близост до Покрития мост на Уста Кольо Фичето?

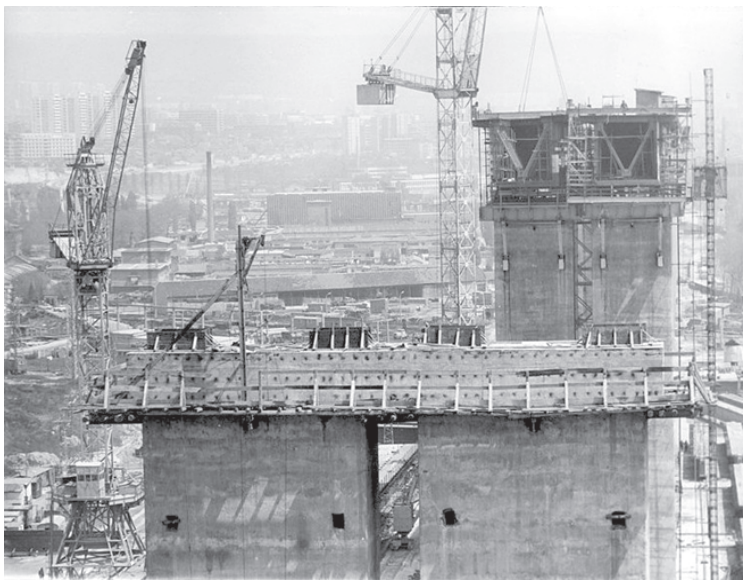
Инж. Лало Райков

Трудовата биография на инж. Лало Райков (1923-1997) започва в проектантската организация на Министерството на транспорта “Транспроект” и завършва в “Софпроект”. Решение на първата му сериозна задача е изправянето на наклонилата се водна кула на жп гарата в гр. Левски.

През 1959 г. той проектира и ръководи изпълнението на първия предварително напрегнат жп мост в България в кв. Хумни дол в гр. Перник. През същата година ръководи изпълнението по негов проект на най-големия за времето си дъгов жп мост на Балканите - с отвор на дъгата 80 м и в остра крива с радиус 250 м - в участъка Лакатник-Оплетня от удвояването на жп линия София-Мездра. За зла участ, при изливането на бетона на двете предпоследни ламели от дъгата на същия мост, дървеното скеле рухва, убива двама от работниците, а други са тежко ранени. Тогава главният проектант заедно с проектанта на скелето и контролният инженер са осъдени по на 10 години лишаване от свобода. Три години инж. Райков лежи в затвора, докато го амнистират и реабилитират...

Десетки са стоманобетонните мостове и съоръжения, които инж. Лало Райков е проектирал лично. Или са били изпълнени под негово ръководство и авторски контрол. От новите решения на малката и голямата докови камери на сухия док към Корабостроителния и кораборемонтен завод във Варна е постигната икономия от 2400 т армировъчна стомана. По негов проект са предварително напрегнати цилиндричните резервоари на пречиствателната станция за питейна вода в София и на други в страната, и то с диаметър 40 м и обем 10-15 хил. куб.м.

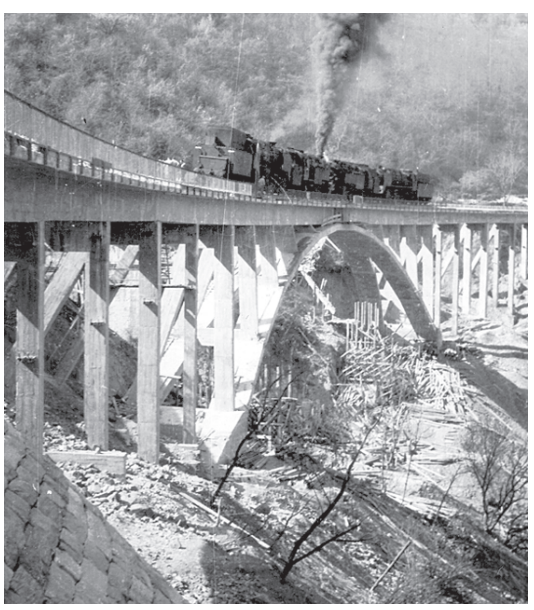
При строителството на мостове 7, 8 и 9 от автомагистрала “Хемус” в участъка Пирдоп-Розино с височина на стълбовете 72 м за първи път е внедрено

Изграждането на Аспарухов мост е с колони, тип „Камертон”

изобретението му “Конструкция на стоманобетонен стълб тип “Камертон”. А при моста-естакада до с. Писанец край Русе височината на най-високия стълб достига 90 м.

За изобретението си - стоманобетонен стълб “Камертон” - инж. Лало Райков е отличен със златен медал на международното изложение “Еурека 75” в Брюксел и със сребърен медал на Международното изложение за нови идеи, изобретения и новости “Йена 75” в Нюрнберг.

При удвояването на жп линията София-Мездра са построени 16 тунела с обща дължина 2700 м и 30 моста с обща дължина 2000 м

За реконструкцията на някогашния бул. “Ленин” (“Цариградско шосе”) в София инж. Райков предлага два проекта. Конструкцията на надлеза над алея “Яворов” при връзката с булеварда представлява непрекъснатата предварително напрегната греда в крива. Вторият му проект за мост е на 4-тия километър при отклонението за аерогарата. Мостът-естакада привлича вниманието и днес. Той е с обща дължина 500 м, с отвори по 42 м и височина на гредата 1,5 м. По-възрастните софиянци помнят изграждането му през 1976 г. Отделните елементи (от по 900 т) са отлети на земята, а след това със специални инсталации - повдигнати, преди изграждането на колоните под тях. Окончателното горно строене е изпълнено като непрекъсната предварително напрегната стоманобетонна греда. Това изобретение на инж. Райков е използвано и при строителството на моста-естакада по пътя от хидрометеорологичната служба към гара Искър за аерогарата.

Като ръководител на творческо архитектурно-инженерно ателие в “Софпроект” софиянецът Лало Райков проектира и изгражда с голяма любов редица съоръжения в столицата. Едно е от тях е мостът-естакада в крива при транспортния възел Перловец до високата сграда на НДК (бившето ПРОНО). Като главен инженер на околното пространство на Националния дворец на културата той проектира главния пешеходен подлез пред двореца, подлеза при бул. “Евлоги Георгиев”, подземното пространство по връзката бул. “Скобелев” - бул. “Васил Левски”, подземния гараж, както и пешеходния мост - т.нар. промонада равнина до НДК над бул. “България”.

При строителството на булевард “България” и връзката с околовръстния път и резиденция “Бояна” инж. Райков проектира и ръководи изпълнението на гредовия мост по околовръстния път над бул. “България”, на разположения близо до него елегантен мост в крива по връзката за околовръстния път до бул. “България” и на особено красивия мост над река Боянска, който попада в резиденция Бояна и до който, за съжаление, няма свободен достъп.

Не по-малък интерес като конструкция и изпълнение представлява и пешеходният подлез пред Ректората на Софийския университет. Това е предварително напрегната гладка плоча, подпряна върху изливни пилони тип “Беното”, построена в рекордно кратки срокове.

Сред мостовете и съоръженията, проектирани от инж. Райков през последните години от живота му, са мостът на трамвайната линия за гара Искър - под околовръстната жп линия, мостът-естакада по бул. “Владимир Вазов” над жп линията София-Пловдив, пътно-метротранспортния тунел на трамвайната линия за жк “Люлин”, реконструкцията на бул. “Работническа класа” - надлез над жп линията София-Драгоман при спирка “Връбница”.

Заслужава си да се спомене още едно негово изобретение за изграждане на непрекъснати сглобяеми стоманобетонни мостове. Внедрява го при строителството на надлезите над жп линията Враца - Бойчиновци. Колоните и гредите им са предварително напрегнати, а разходът на строителни материали - изключително нисък. При завършването всички елементи се свързват в непрекъсната конструкция. С това изобретение по предложение на Съюза на архитектите в България той участва в Международния конкурс за златен медал “Густав Маньел” в Брюксел през 1990 г.

Въпреки че в държавната Политехника през 1944-1949 г. не е преподаван предварително напрегнатият стоманобетон, инж. Райков го изучава от чуждоезичната литература. И не само го прилага, но е един от малцината големи български специалисти в тази област. Пръв използва и електронно-изчислителните машини за сложни статически изчисления, сам програмира и съставя програми за компютри по свои методики и алгоритми. Методите му за проектиране са описани в редица статии, чиято научна стойност ги прави актуални и днес.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 28 СЕПТЕМВРИ 2018

Нападнаха репортер на „Господари на ефира”

СИНДИКАЛИСТИ И КОЛЕГИ ОСЪДИХА АТАКАТА СРЕЩУ ЖУРНАЛИСТА

Репортерът на “Господари на ефира” Димитър Върбанов се озова в болница, след като в сряда около 17 ч. двама складови служители и техният ръководител го нападнали, докато снима поредния си материал. От Нова телевизия, където се излъчват “господарите”, разказаха, че Върбанов е бил хвърлен върху бетонова площадка. За щастие той се е разминал само с наранявания на ръцете и главата и макар да е настанен в спешното отделение във Велико Търново, няма сериозни оплаквания и опасност за живота му.

Екипът на “господарите” присъствал на внезапна полицейска проверка на склад, на мястото през юни бяха открити храни с изтекъл срок на годност. Целта на икономическата полиция било да се установи имало ли подмяна на етикетите на просрочената стока.

Върбанов бе ударен с чук през 2010 г., тогава той отново изпълняваше задача по поръчка на “Господари на ефира”. Пострада, докато задавал въпрос на строителния предприемач Христо Чапанов за измами с апартаменти.

“Скандално и недопустимо е журналисти да бъдат нападани, защото си вършат работата. Призовавам органите на реда да свършат своята работа, а българският съд да постанови адекватно наказание за извършителите на деянието.

Посегателствата срещу журналисти, изпълняващи професионалните си задължения, трябва да бъдат криминализирани, както и всички форми на възпрепятстване или заплахи”, написа в социалните мрежи главният секретар на Съюза на българските журналисти Иван Върбанов. Той припомня, че още преди година СБЖ депозира в парламента пакет от законодателни инициативи в защита на журналистическата професия. “Кога политиците и народните представители ще осъзнаят, че такива законодателни инициативи са необходими? Журналистиката не е престъпление! Чувството за безнаказаност у извършителите на позорните нападения над журналисти подкопава демокрацията. Посегателството срещу журналисти е и посегателство срещу свободата на словото и медиите у нас”, категоричен е Върбанов.

Със специална позиция по казуса излезе вчера и Асоциацията на европейските журналисти - България. Те също осъждат насилието срещу репортера. Това е поредният случай, когато при журналистическо разследване, единствените последици са не за предполагаемите нарушители, а за самите разследващи журналисти, смятат от АЕЖ. Организацията припомня как преди дни журналистът от сайта “Биволь” Димитър Стоянов и румънският му колега Атила Биро бяха задържани от полицията, по време на тяхно разследване за предполагаемо унищожаване на документи, доказващи корупция в особено големи размери. Все по-видно е, че провалът на институциите в борбата срещу организираната престъпност и корупцията се превръща и в заплаха за журналистите, разследващи подобни случаи, констатират от асоциацията.

АЕЖ също настоява не само за бързи действия за наказване на извършителите на побоя на Върбанов, но и за адекватни мерки за защита на журналистите от насилие.

“Извършителите на нападението са били задържани още в сряда. Двама души са с мярка за неотклонение 24 часа, като работата по доказването на престъпната им дейност продължава”, съобщи вчера старши комисар Димитър Машов от МВР - Велико Търново.

“Дал съм им час и половина срок да ми докладват арестувани, задържани съответно побойниците и с цялата строгост на закона да бъдат наказани. Това е недопустимо - знаете, аз само за кимване или за намек към журналист депутати махам от парламентарната група, такова нещо не може да се толерира. Просто трябва да сме изключително непримирими към такива деяния и да се знае, че като пипнеш журналист, това следва”, включи се от САЩ в типичния си заповеднически тон и премиерът Бойко Борисов.

СТРАХЪТ НА ЖУРНАЛИСТА

Павлета ДАВИДОВА

Пореден случай на пострадал журналист. Репортер от „Господари на ефира“ е бит, докато разследвал далавери. Всички нададоха вой как насилието не бива да се толерира, как побойниците трябва да бъдат наказани... Дори премиерът разпореди спешни арести и наказания. Ти да видиш, каква внезапна загриженост! От СБЖ и АЕЖ припомниха, че неведнъж са алармирали за опасностите пред родните журналисти. Не са една и две законодателните инициативи, целящи да гарантират безопасността на колегите... Всичко обаче си остава само добри намерения. Всички сме наясно, че за журналистите у нас няма никаква закрила – нито от дела, нито от насилие.

Днес е бит един, утре ще е друг. Преди време имаше бомби в коли, апартаменти, редакции... За щастие журналистиката ни все още не е тотално удавена в кърви. Уви обаче, липсват ни и истинските, големи разкрития и разследвания. Но когато е страшно да питаш, когато е опасно да разкриваш далаверите на властта, когато няма кой да те спаси от силния на деня... Тогава и малкото остро материалче може да е голяма канара срещу престъпниците. Или поне така се успокояват разследващите журналисти у нас.

Гилдията е притисната в ъгъла – страхува се. Колеги звънят в „по-свободни“ редакции, за да споделят материали, които шефовете им се притесняват да пуснат. Други пък просто пъхат в дъното на шкафчето си големи теми, които биха „разбунили кошера“. Защото е страшно – утре може да останеш без работа, или пък да те причакат пред дома ти.

Проблемът не е в страха на журналистите, а в това, че няма на кого да се оплачат. Няма кой да ги защити. Защото всички силни на деня са оплетени като свински черва. После уж се чудим, че репортерчета с мъх над устните търчат да снимат кървави катастрофи и тикат безчувствено микрофоните си пред ужасени и страдащи хора. Там поне те и шефовете им са сигурни, че няма да настъпят властта.

Ванко 1 май ще предизвика нов прецедент

Рапърът от близкото минало Иван Главчев, познат като Ванко 1, е на път на предизвика нов прецедент, този път телевизионен. След като през 2006 г. цяла поправка в Наказателния кодекс неформално бе „пришита“ към личността му, сега заради него има вероятност да бъдат променени правилата за избор на участници във „Вип Брадър“. Както ДУМА вече писа, участието на осъждания за принуждаване към проституция пловдивчанин предизвика обществено недоволство, включително и сигнали до СЕМ.

Скандалът обаче се разпростря и извън родните граници, след като британското издание „Гардиън“ публикува материал, озаглавен „След протести осъден сводник напусна българския „ВИП Брадър“. Материалът припомня, че през 2003 г. Ванко е осъден за склоняване към проституция. “Гардиън“ отчита, че предаването, в което той до скоро се изявяваше, е едно от най-гледаните в България, с милиони зрители всяка седмица. „България е една от основните страни, донори на човешка плът в Европейския съюз, според Държавния департамент на САЩ. В годишния си доклад за трафика на хора департаментът критикува българската съдебна система, че допуска намалени наказания за осъдени за трафик на хора и че не прави достатъчно, за да защити потенциални жертви“, допълват от изданието. „Гардиън“ отчита, че предаването, в което той доскоро се изявяваше, е едно от най-гледаните в България, с милиони зрители всяка седмица.

От медията са потърсили и мнението на собствениците на Нова телевизия – шведската компания „Модърн таймс груп“. „Заради получените оплаквания нашата местна компания ревизира стратегията си за подбор на участници в подобни програми, тъй като криминална присъда за такива престъпления е нещо изключително сериозно и компанията не би трябвало да допуска, който и да е с подобна присъда в бъдещи формати“, гласи позицията на MTG.

Главчев вече напусна формата, оправдавайки се със здравословни проблеми.

„Туризъм.БГ“ и „Натисни F1” тръгват по БНТ

След „История.БГ“ и преименуването на „Денят започва с култура“ на „Култура.БГ“ българската национална телевизия включи в програмата си и предаването „Туризъм.БГ“. Водещ на новата продукция ще е Мирослав Димитров, който ще се яви в ефира на 29 септември от 11 часа. Предаването ще е посветено на българския туризъм и ще се излъчва всяка събота, за аудиторията извън страната са предназначени повторенията по БНТ4.

От анонса на медията за предстоящата премиера става ясно, че поне в първите две предавания ще има засилено присъствие на управляващите – в епизод едно ще гостува министърът на туризма Николина Ангелкова, която ще коментира „постиженията, проблемите и перспективите пред българския туризъм“ и ще направи равносметка на изминалия летен туристически сезон. На 6 октомври в „Туризъм.БГ“ ще се яви вицепремиерът Валери Симеонов.

В първия епизод на предаването ще се включи и водещият на културно-информационното предаване на БНТ „Култура.БГ“ Михаил Заимов. Това лято той се включи в доброволческата операция по предотвратяването на изтичането на мазут от потъналия преди 100 години кораб „Мопанг“ край Созопол, уточняват от медията. Тази събота зрителите ще се запознаят не само с богатото културно-историческо наследство на Пловдив, но и с изненадващите атракции, които градът предлага.

От 1 октомври БНТ пуска друго ново предаване – „Натисни F1”. За 15 мин. Популярният влогър Крис Захариев ще дава телевизионни уроци за новите технологии - например как да повишим безопасността на безконтактна банкова карта или как да гарантираме неприкосновеността на телефона си. Своите препоръки ще дават програмисти от различни софтуерни компании, преподаватели по информатика, специалисти по дигитална сигурност и влогъри.

Страницата подготви Павлета ДАВИДОВА

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 28 СЕПТЕМВРИ 2018

Очаквайте

БЪЛГАРИ ТРАНСФОРМИРАТ ФАСАДИТЕ НА ТРИ ИЗВЕСТНИ СГРАДИ В БЕРЛИН

„Ирина” е филм за прошката

Международната премиера на пълнометражния игрален дебют на Надежда Косева ще се състои на Варшавския форум

Един от очакваните пълнометражни игрални дебюти в новото българско кино - “Ирина” на режисьорката Надежда Косева, е на път към своята среща с българската и международната фестивална публика. След участие във фестивала на българското игрално кино “Златната роза” филмът ще има международната си премиера в основния конкурс на 34-ия международен кинофестивал във Варшава, един от 15-те фестивала от т.нар. категория “А”, сред които са Кан, Берлин, Венеция, Карлови Вари, Москва и т.н., научи ДУМА от Светлана Дамянова от “Арт фест”.

Преди “Ирина” Надя Косева реализира 3 успешни късометражни филма. “Ритуалът” бе част от омнибуса “Lost & Found”, открил Форума на младото кино в Берлин, “Омлет” спечели почетен диплом в Сънданс, а “Втори дубъл” - почетен диплом в Сараево.

Ирина живее в малък миньорски град и работи в крайпътна кръчма. В един и същи ден мъжът ѝ е осакатен в злополука, а тя - уволнена от работа. За да спаси семейството си, Ирина решава да стане сурогатна майка - да износи детето на непознати хора срещу заплащане. Постепенно тя ще открие какво значи да обичаш и да прощаваш.

“Ирина” е филм за прошката. Задава морални и етични въпроси, но ни отвежда там, където правилни отговори няма. Там, където прошката е

Снимка “АРТ ФЕСТ”

единственият начин за преодоляване на отчаянието, болката и гнева. И единственият път към спасението...”, споделя Надежда Косева.

Представян като проект в програмата на “София мийтингс”, “Ирина” получава подкрепа за развитие от програма “Медиа” на Европейския съюз, South Eastern Europe Cinema Network, ИА “Национален филмов център” и беше представен на седмото издание на програмата “ScriptEast”. Впоследствие проектът получава подкрепа за реализация от ИА “НФЦ”. Филмът е продукция на “Арт фест” в копродукция с “Фронт филм”, “Доли медиа студио” и “Райт солюшънс”.

В ролята на Ирина е младата актриса Мартина Апостолова. В останалите роли са Христо Ушев, Ирини Жамбонас, Касиел Ноа Ашер, Александър Косев, Красимир Доков. Сценарият е дело на Светослав Овчаров, Боян Вулетич и Надежда Косева. Оператор на филма е Кирил Проданов, художничка - Ивелина Минева, художник по костюмите - Виктор Андреев, грим - Петя Симеонова, режисьор по монтажа - Нина Алтъпармакова, композитор - Петър Дундаков, звук - Момчил Божков. Продуцент е Стефан Китанов. Световен разпространител на филма е френската компания “Alpha Violet”.

Весела Морова води вокална работилница

Снимка Maria RADEVA

Джаз певицата Весела Морова, която ще води работилницата “Free Spirit Singing” по време на първото издание на минифестивала “Free Spirit day”, е член на акапелната група “Спектрум”, която ще подгрява концерта на световноизвестната джаз група “Manhattan Transfer” на 12 ноември в зала “България”.

На фестивала във Фабрика 126 на 29 септември Весела ще покаже импровизационни вокални практики и как от една група пеещи хора може да се направи вокален оркестър чрез методи, които са забавни и в същото време изключително полезни.

Тази година певицата участва за пети път на сцената на Международния джаз фестивал в Банско. Тя плени публиката с джаз и поп песни, изпълнени с Биг бенд Благоевград.

“Free Spirit day” има кауза в подкрепа на незрящите хора - да бъдат допускани навсякъде със своите кучета-водачи, които са техните очи. Билети се продават в системата на “Евентим” и на място в магазин-работилничка “Къщичка” на бул. “Македония” 10, научи ДУМА от Владимир Христовски, пиар.

ФЕСТИВАЛ ЗА ИЗПЯТА ПОЕЗИЯ СЪБИРА АВТОРИ ОТ 6 ДЪРЖАВИ

София ще бъде за втори път домакин на международния фестивал за изпята поезия “Sofia Singer Songwriter Fest” от 28 до 30 септември от 18 ч. в НДК, “Студио 5”. Феновете на акустичната музика и поезията ще могат да чуят виртуозни изпълнители от шест държави.

Сред гостите са Стив Лоис (Великобритания), талантлив певец и композитор в стил алтернативен рок, Шейн О’Фъргайл (Ирландия), баладичен и нежен вокалист, наподобяващ Ед Шийрън, Мария Георгиу (Румъния), легендарна вокалистка и композиторка с дълга кариера, румънската Джоан Бейз, Йовица Илик (Македония), лиричен певец и поет, председател на Съюза на писателите, Крис Макартър (Великобритания), впечатляващ блус рок музикант, Ражa Файез Ел Мадхун (Палестина/България) стилна лирична певица и китаристка. Сред българските участници са младата блус рок певица Свилена Тенева, известната блус и кабаре звезда Гергана Добрева, нежната певица и цигуларка Бояна Желязкова, вокалистът и композитор на фънк групата “Indigo Kids” Явор Велчев, шармантната певица Мишел Мандела, лиричната рокаджийка Габриела Ризова, вокалистът на група “Атлас” Георги Арсов, както и пловдивският певец и китарист и риалити звезда Радослав Михов.

Тричленно жури в състав Алгирдас Клова (Литва), водещо име в литовската музикална сцена и организатор на фестивала “Тай Аш” във Вилнюс, Пламен Сивов, певец и композитор на група “Точка БГ”, и Васил Громков, писател, музикален журналист и диджей, ще определи победителя. Артистите ще се представят с две песни в три вечери. Рецитал ще изнесат и две от най-успешните ни акустични групи - “Точка БГ” и “Lilly of the West”, както и победителката от миналогодишния фестивал Мариана Добрева.

Афтърпартито ще се състои в клуб “Сохо” от 21 ч., където артистите ще имат рецитали. Фестивалът се организира по повод Международния ден на музиката и поезията 1 октомври.

КРАТКИ

Кинотека представя Полският институт

Второто издание на новия филмов проект - Полски филмов фестивал “Кинотека”, инициран от Полския институт в София, ще се състои от 30 септември до 6 октомври в Културния център “G8”. Програмата включва 7 игрални филма от различни години, които маркират моменти от развитието на полската кинематография и са лауреати на полски и чуждестранни фестивали. Ще видим една от първите игрални продукции след 1918 г. - “Чудото на Висла” от 1921 г., все още ням, “Смъртта на президента” на Йежи Кавалерович - за покушението срещу първия президент на Полша Габриел Нарутович, наградения със “Сребърни лъвове” от филмовия фестивал в Гдиня 2017 “Птиците пеят в Кигали” на Йоана Кос-Краузе, поредния филм на Лукаш Палковски “Най-добрият” - за известен полски спортист, победил в триатлона Ironman, “Помирение” - любовна история в трудните години след Втората световна война, наградения на фестивала в Гдиня със “Златни лъвове” “Тиха нощ” и “Волта” - най-новата комедия на Юлиуш Махулски. Във фоайето ще бъде подредена изложба полски филмов плакат.

„Приказка за Ох!” разказват в театър „Весел”

В съботния афиш на куклен театър “Весел” на 29 септември от 11 ч. в читалище “Искра” във Велико Търново, ще гостува спектакъл на ДКТ Търговище - “Приказка за Ох!” от Т. Михайлова, постановка на Т. Вълов, сценография и кукли - В. Бенковска, музика - Е. Методиева. Участват Цветина Иванова, Стела Стойнева и Милен Алексиев.

Списание „8” на живо в „Люмиер”

Петото издание на “Списание “8” на живо” събира знаещите и търсещите познание за неповторимо общо преживяване - на 30 септември от 10 до 19 ч. в кино “Люмиер”. Водачи в това забавно и духовно пътуване ще са 8 лектори - Гуру Йоги Тан, будистки тантра монах и приятел на България, проф. Георги Милошев, генетик, Атанас Скатов, алпинист веган, Моника Балаян, смехотерапевт, Йоги Никола Змияров, Гергана Брънзова, първата българка, участвала в женския вариант на NBA - WNBA, сполетяна от множествена склероза, Милена Иванова-Еа, нумеролог, Патрик Смитьойс, холандец, избрал да стане българин.

www.duma.bg

Очаквайте

ОТСЛАБВАНЕТО ЗАВИСИ ОТ СИЛАТА НА МИСЪЛТА

Общуването с есемеси е най-предпочитаното

Откакто светът на децата се свива до екрана на смартфона им, специалистите все по-често говорят за „вирус на цифровото слабоумие”

Тийнейджъри в САЩ предпочитат да общуват с есемеси (SMS), вместо да се срещат или да говорят по телефона. Това показват резултатите от изследване на независимата организация “Комън сенс медиа”, цитирани от АФП. 36% от анкетираните младежи признават, че предпочитат да си разменят кратки съобщения по телефона, 32 на сто залагат на лични срещи, за 16% приоритет са социалните мрежи, за 10 на сто - видеоразговорите, и само 5% се обаждат директно по телефона, когато искат да кажат нещо. Очевидно е, че децата - представители на електронното поколение, са силно привързани към устройствата си - смартфони, таблети и други цифрови технологии.

Тенденцията е ясно отличима: при предишното изследване през 2012 г. все още водещи са били личните срещи (49 на сто), следвани от есемесите. За същия период между двете изследвания процентът на тийнейджърите, притежаващи смартфон, се е увеличил от 41 на 89.

Сега половината от анкетираните деца на възраст от 13 до 17 години признали, че изпращат есемес поне веднъж на час, други 32% разкрили, че го правят постоянно.

Социалните мрежи пък са част от живота на 81% от участвалите в проучването и са “изключително важни” или “много важни” за 32 на сто от тях. Около 70% от тийнейджърите влизат повече от веднъж дневно в социална мрежа, при 34 на сто през 2012 г.

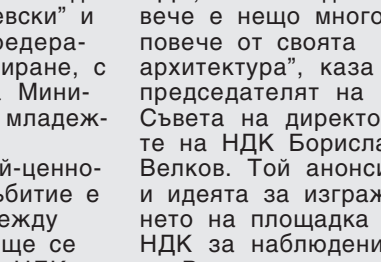
Откакто светът на децата се свива до екрана на смартфона им, специалистите все по-често говорят за нова диагноза, наречена “вирус на цифровото слабоумие”. Още през 2007 г. учени установяват, че все повече малчугани страдат от разстройство на вниманието, загуба на памет, липса на самоконтрол. Изследвания доказват промени в мозъка им, характерни за ранен стадий на деменция, които обикновено се развиват в старческа възраст.

Резултатите обаче не учудват никого. На практика, 7-годишно дете в Европа днес вече е прекарало пред екраните на съвременните устройства над 12 месеца от живота си, а младеж на 18 - над четири години. От 1970 г. радиусът на активност на децата се е свил с 90%, т.е. светът им буквално се е ограничил до екрана на смартфона. Затова, макар и стряскащи, не са преувеличени изводите, които се цитират: децата вече не знаят какво е да тичат навън, да се катерят по дърветата, да пускат хвърчила, да скачат на дама или просто да си говорят.

Вицц

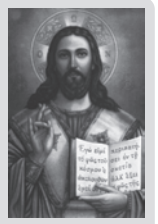
- Искам да имам толкова пари, че да мога да си купя самолет.
- Че за какво ти е самолет?
- Абе не ми трябва самолет, толкова пари ми трябват!

Проф. АЛБЕРТ БЕНБАСАТ, литературен критик и историк
АНГЕЛ НАЙДЕНОВ, член на НС на БСП
БОЙКО РАШКОВ, председател на Национално бюро за контрол на СРС
ДАНИЕЛА ДАРИТКОВА-ПРОДАНОВА, народна представителка
ДИМИТЪР ЦАНЧЕВ, посланик, постоянен представител на България към ЕС
ЙОРДАНКА ДОНКОВА, олимпийска шампионка по лека атлетика
НУШКА ГРИГОРОВА, режисьорка
Проф. СВЕТЛА БЪЧВАРОВА-ПИРАЛКОВА, член на НС на БСП, народна представителка
СОТИР ЦАЦАРОВ, главен прокурор на България
Инж. СТОЯН ВИТАНОВ, икономист и политик

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

28

Преп. Харитон Изповедник. Св. прор. Варух

Влогъри представят дебютната си книга с турне в 5 града

Влогърите Павел Колев и Ицака представят дебютната си книга с турне. Фенове-те на YouTube звездите ще могат да се срещнат с тях в 5 български града. В Плевен двамата ще раздават автографи в книжарница “Хеликон” (ул. “Васил Левски” 161) на 29 септември, в 12 ч. В “Mall Burgas Plaza” (жк “Изгрев”, ул. “Транспортна” 31) Павел и Ицака ще гостуват на 6 октомври, 12,00 ч. Ден по-късно ще са в “Grand Mall Varna” (бул. “Андрей Сахаров” 2). В пловдивския “Mall Markovo Tepe” (бул. “Руски” 54) ще са на 13 октомври. В столичния “The Mall” (бул. “Цариградско шосе” 115) ще очакват почитателите си на 14 октомври.

Павел Колев и Христо Стефанов-Ицака

В “Играчи: Книгата” читателите ще открият интерактивна история, чието развитие зависи от тях, комикси, предложения за забавни игри с приятели, идеи за креативни проекти, спортни предизвикателства, повече информация за авторите и QR кодове, водещи към невиждани досега видеа в канала им. Изданието вече може да бъде поръчано онлайн от уебсайта на издателство “Егмонт” с ексклузивен подарък. Първоначалният тираж на книгата е 5000 бройки.

С фасадно изкачване предизвикват в НДК

Възможностите на желаещите да се включат в дисциплините бегово или фасадно изкачване, спортно ориентиране и издигане с балон ще бъдат проверени на “НДК 360”. Събитието ще стане факт утре, 29 септември, от 17 до 21 ч. в Националния дворец на културата и в парка около сградата като част от ежегодната “Европейска вечер на спорта”. Вече има над 150 души, записали се само за спортно ориентиране из НДК. Най-добрите състезатели ще спечелят покани за откриващия филм на тазгодишното издание на “Киномания”.

“Спортът в контекста на културата и културата в контекста на спорта - те са едно цяло и начин на живот” - това е посланието, около което се обединиха организаторите на събитието “НДК 360” от Столичната община, фондацията “София - Европейска столица на спорта”, НДК, Националната спорта академия “Васил Левски” и Българската федерация по ориентиране, с подкрепата на Министерството на младежта и спорта.

“За нас най-ценното в цялото събитие е общуването между хората, които ще се съберат около НДК. Не само участниците в спортните дисциплини, а и хората, които ще дойдат да прекарат свободното си време наоколо. Това е едно общуване с НДК, който отдавна вече е нещо много повече от своята архитектура”, каза председателят на Съвета на директорите на НДК Борислав Велков. Той анонсира и идеята за изграждането на площадка в НДК за наблюдение на Витоша - модерно съоръжение, оборудвано с бинокли, което да привлича още повече посетители и туристи на града.

Празник на лозата „Меден грозд” в село Лозица

Празник на лозата “Меден грозд” се състоя за първи път в с. Лозица, научи ДУМА от Николинка Христова, секретар на НЧ “Напредък 1871” в Никопол. Настроение, песни и танци огласяха площада. Дванадесет читалища подредиха кулинарни щандове с храни и напитки, в които гроздето е основен продукт. “Дионисии” ООД имаха отделен щанд с бели и червени вина. Сензацията на вкусотиите беше торта с формата на буренце, “затиснато” от грозде - сорт “Каберне от Лозица”. След разрязването ѝ всички се увериха в кулинарните умения на Лидия Халова - читалищен член, с корени от Лозица, известна майсторка на торти в Никопол.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 28 СЕПТЕМВРИ 2018

СРЕЩИ

НИКОЛАЙ МАНОЛОВ:

Не всичко и не на всяка цена!

Смисълът е в усещането за правилност на нещата, които правим, казва талантливият певец

Интервю на Боян БОЙЧЕВ

НИКОЛАЙ МАНОЛОВ е роден на 19 април 1989 г. в Горна Оряховица. Седемгодишен постъпва като ученик в класа по пиано на Аделина Колева при СОУ "Вичо Грънчаров". От 13-годишен има участия на множество конкурси и фестивали. Първият му голям успех е през 2005 г., когато печели I награда на фестивала "Звездица за Лора" в Свищов. Николай е един от финалистите на първия "Мюзик айдъл". През 2007 г. се запознава с примата на българската естрада Лили Иванова и по нейна покана участва в "Медни гласчета" в Кубрат, където печели Гран при. С песента "По-добре" през 2008 г. се изявява на финала на българската "Евровизия", където достига трето място. През 2017 г. спечели Международния фестивал-конкурс "Красная Гвоздика-2017" в Крим и участва на заключителния концерт в Москва.

□ *Николай, нека започнем поред. Как и кога започна да се занимаваш с музика?*

- С музика според моята майка съм започнал да се занимавам още в детската ясла на гърнето, но по-професионалният старт на развитието ми дойде с началото на училището. Малко хора знаят, че в самото начало се занимавах с оперно пеене близо година и половина, но след това ме завладя емоцията на публиката, ориентирана към поп музиката.

□ *Макар и млад изпълнител, участвал си в много конкурси, печелил си много награди. Коя е най-ценната?*

- За всеки един от нас пътят към сцената е различен. Някои работят дълги години и с неуморен труд успяват да достигнат ниво, което да ги удовлетвори до някаква степен и аз като отявлен представител на зодия Овен и върл привърженик на идеята, че няма невъзможни неща, съм минал през редица национални и международни конкурси в процеса на развитието ми. Мисля, че по този начин в детето се създават навици за дисциплина и упорство, които в един момент се отплащат чрез награди и постижения. Не е редно да ги степенувам, защото пътят до тях не е никак лесен, но спокойно мога да отбележа, че в емоционален аспект е наградата ми от конкурса "Звездици за Лора" в гр.Свищов, посветен на едно от децата, загинали трагично в р.Лим, а в професионален - Гранд при от конкурса "Медни гласчета" в гр.Кубрат.

□ *Бил си финалист в "Мюзик айдъл". Полезни ли са за един млад изпълнител такива музикални формати?*

- Те са задължителна стъпка в професионалния път на всеки един млад изпълнител, който иска да се развива, защото знаем силата на телевизията и аудиторията, до която стига. Но смятам, че има и известно пренасищане от подобни формати, което води до невинаги правилния избор на финалисти и победители. Относно "Мюзик айдъл" мога да кажа, че беше първият по рода си музикален формат в България и беше организиран и продуциран от наистина професионалния екип на Слави Трифонов.

□ *Лили Иванова? Имаш, ако не се лъжа, две песни, продуцирани от нея. Това е голямо признание. Как те забеляза тя?*

- С песента "По добре", на която г-жа Иванова е продуцент, стигнахме до престижното трето място на финала на българската Евровизия. Беше 19 април и ставах на 18 години, когато се запознахме в кабинета на кмета на родния ми град Горна Оряховица. Тя ми каза за конкурса, който подпомага в Кубрат, предложи ми да се състезавам в него и обясни, че ще продуцира една песен за победителя, което за млад изпълнител е изключително важно. А когато продуцент е Лили Иванова, определено е и емблема за качество.

□ *Давала ли ти е съвети като на по-млад изпълнител?*

- Това, към което и до ден днешен се стремя да правя и което е неин съвет, е, че не трябва да правим компромиси с музиката, която продуцираме и издаваме, и че песните, които пея сега, не трябва да ме е срам да ги изпълнявам и след 10 години. Песента "По добре" е продуцирана през 2008 г., сега сме 2018. Тя е моята визитна картичка и определено ще продължи да бъде такава. Не същото мога обаче да споделя за редица други изпълнители. Обичам мотото: Не всичко и не на всяка цена. Трябва да държим на класата и нивото не само в музиката.

□ *Пял си на една сцена със световни имена в популярната музика. Твоите впечатления от тези срещи?*

- Имал съм удоволствието да пея на една сцена с Майкъл Болтън, Тони Бракстън, Сийл, Филип Киркоров, Таркан, Йосиф Кобзон, Лариса Долина, Лара Фабиан и много други, но това, което мога да споделя като впечатление - всички до един са професионалисти до мозъка на костите си. Програми и шоута, изпипани до последния детайл. Но в същото време нормални хора в общуването си. Така че това е изключително важно. Да не забравяш откъде си тръгнал въпреки това, къде си в конкретния момент.

□ *Как подбираш песните си? Каква трябва да бъде стойностната песен според теб?*

- Да бъде голяма. Това за мен значи да има много пеене, тоест много красива мелодия, която показва диапазона ми, смислен текст и красив аранжимент, който да завърши картината.

□ *А изпълнителят? За да си добър в тази област, какво е необходимо?*

- Да мисли с главата си и да прави нещата в подългосрочен план. Защото именно ние изграждаме вкус и предпочитания в аудиторията. За всеки има място под слънцето, но да не забравяме,че ако искаме да имаме качество и развитие, то самите ние трябва да го създадем и да държим на него.

□ *Поп музиката или поп фолкът? Защо младите слушат толкова много чалга?*

- Жанровете в музиката са изключително много. Аз не съм на мнение, че трябва да се отрича крайно някой от тях, а ако трябва да бъда честен, в последно време в хип-хоп и рап музиката, която в България се отнася към поп музиката, има такива текстове, които дори поп фолкът не може да си позволи. Ще задам въпрос на така наречените модерни млади изпълнители: след 10-15 години дали ще се чувстват полезни за себе си и за обществото, ако чуят за какво са пеели?

□ *Завършил си "Педагогика и тонрежисура", "Дипломация и международни отношения". С какво смяташ да продължиш да се занимаваш: с музика или с дипломация?*

- Двете материи макар и без много известни допирателни биха могли да са си полезни, а в конкретния случай за мен със сигурност се допълват, защото и в музиката, и в дипломацията е важно да стигнеш до сърцето, душата и разума на хората. Невинаги обаче намеренията са еднакви. А поне на този етап в живота ми мисля, че успявам да комбинирам и двете дисциплини по възможно най-добрия за мен начин.

□ *Пя на Международния фестивал-конкурс за патриотична песен "Красная гвоздика" в Крим, където победи. Не се ли притесняваше да отидеш там - за някои хора попадаш в "черния списък"?*

- В главата ми и за секунда не се е появил миг на колебание. Благодарен съм на г-жа Станка Шопова и Фондация "Устойчиво развитие за България" за дадената възможност. Истината е, че на сцената на "Красная гвоздика" емоцията, чувството и усещането за полезност и удовлетвореност в мен беше изключително високо. Асоциациите, реакциите на публиката бяха изключително позитивни при моите изпълнения и моментите на обявяване на името на нашата Родина.

□ *След това пя и на заключителния концерт в Кремъл - огромно признание за теб. Няколко думи за това участие.*

- Изключителна чест. Усещането, което изпитах по време на изпълнението ми, беше незабравимо. Тогава човек си казва, че въпреки трудностите и несгодите, с които по един или друг начин всекидневно се сблъскваме, смисълът е именно в усещането за правилност на нещата, които правим. Да пея с представителна част на Армейския оркестър за мен беше повече от чест, а да усетя топлотата и реакцията на публиката при обявяването на името на нашата държава беше неописуемо.

□ *Хареса ли ти Русия? Кое ти направи най-силно впечатление?*

- Русия е абсолютно необятна държава и този, който ти каже че за месец, два или година е успял да й се наслади или да я опознае, няма да е искрен. Това, което мога да споделя като впечатление, освен наистина грандиозното усещане за огромния мащаб на възможностите на тази държава, е усещането за хората, с които се разминавах по улиците. Те бяха спокойни и усмихнати, въпреки - 20-градусовите температури. Не усетих напрежение или негативно настроение, което за съжаление у нас почти навсякъде се носи. И второто, което наистина е важно за мен, изключителното уважение и почит към артистите.

□ *Сега над какво работиш? Какви изяви ти предстоят?*

- Работя върху няколко нови проекта, както и с децата от школата ми по актьорско майсторство, пеене и танци към едно частно училище в столицата ни. Преди вече 3 години с мои колеги и приятели създадохме Детска академия за сценични изкуства "ДА СИ" с идеята да развиваме и култивираме таланта и вкуса на млади деца. До този момент се справяме повече от добре и това, което силно ми прави впечатление, е, че въпреки заобикалящата ни не дотам смислена в музикално и артистично отношение среда, има деца, които търсят и се радват на смисъла в изкуството, което е моята цел.

Евгения Живкова получи безброй букети след ревюто

Снимки Соломон ФРАНСЕЗ

"ФАНТАЗИЯ" НА ЕВГЕНИЯ ЖИВКОВА, ИЛИ КЛАСА И ПРАГМАТИЗЪМ ОТ "ЖЕНИ СТИЛ"

НАЙ-НОВАТА КОЛЕКЦИЯ НА ИЗВЕСТНАТА ДИЗАЙНЕРКА ПРИВЛЕЧЕ ВНИМАНИЕТО НА ПОЛИТИЦИ, ДИПЛОМАТИ, ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА КУЛТУРНИЯ И БИЗНЕС ЕЛИТ

Традиционно Евгения Живкова показва през септември актуалната колекция за сезон есен/зима. И този път известната дизайнерка не изневери на разбиранията си за най-доброто време и място и представи на ценители и почитатели идеите си за стил и класа в най-новата си модна линия "Фантазия". Политици, дипломати, част от културния и бизнес елит на страната с неподправен интерес проследиха елегантното ревю на 50 тоалета, разпределени в 5 теми.

Като лице на колекцията по-малката дъщеря на Евгения Живкова - Андреа Стефанова, откри дефилето, облечена в атрактивно сако, съчетано с къси панталонки и ботуши над коляното. Обаче още преди да стихнат аплодисментите за този аутфит с военно-униформени елементи, поредното предложение на модна къща "Жени стил" прикова погледите на присъстващите. Носителки на титлите "Мис България", участнички в световни конкурси за красота и елитни модели от агенция "Визаж" близо час се разхождаха по подиума, показвайки впечатляващи тоалети под съпровод на едни от най-актуалните музикални хитове, миксирани на живо от топ диджей.

Експерти коментираха, че в запазена марка на дизайнерката се превърна комбинирането на различни материи, които придават на дрехите модерен и свеж вид. Вълна, кожа, копринено кадифе и тафта по неповторим начин се съчетават с дантела, трико и букле, подчертавайки класата на "Жени стил". Колекцията не пренебрегва и високите технологии - ненатрапчивото им използване (направено с неподправен усет, професионално разбиране и желание за мярка) личи и при платовете, и при кройките. Някои тоалети анонсираха приятното завръщане на карето. Други пък впечатлиха с жакардови материи на релефни цветя. При трети се откроиха винаги модерната рибена кост. А десените като туид и пепит безкомпромисно подчертаха непреходната елегантност на дрехите, създадени от Евгения Живкова. Съчетаването на кожа с три различни десена превърна облеклата й в ефектни и различни. Вечно модерното черно, прекрасното сиво, свежото кардиналско червено, нежното розово, неочакваното зелено със сигурност ще станат доминиращи цветове през студените сезони.

Евгения Живкова също така показа и доказа, че дори познатите на всички елементи може да бъдат разработени по нов интересен начин. Дизайнерката е заложила на някои препратки към военните униформи и е създала якета с високо закопчаване, двуредни сака и дълги палта, като не се притесни да ги представи в симбиоза с удължени поли и рокли, както и с класически и къси панталони.

Благодарение на чистите и прави линии на облеклата си пролича и почти задължителният минимализъм, характерен за официалните тоалети на "Жени стил". А някои нови детайли, които бяха добавени в определени дрехи от колекцията "Фантазия", неочаквано им придават леко драматична визия, допълващи посланието за строг и делови статус на линията. Елегантната визия е подчертана и от палта с прав и с леко разкроен силует. А комбинирането на туники с тесни поли и панталони придава младежки и екстравагантен вид на дрехите. Красиви бродерии на цветя и пера пък се използват като допълнение към модерното излъчване на аутфитите.

Смелостта в дизайнерските решения бе явна и в дължините на роклите и полите - над коляното. Евгения Живкова предлага есента и зимата да се носят панталони, които са леко разкроени, а някои модели дори не достигат глезените, за да подчертаят красотата и изяществото на краката. За официалните поводи дамите имат възможност да изберат костюми, изработени в съчетание на различни лъскави и матови материи, сред които безспорен лидер е шифонът. За вечерните тоалети пък са характерни бродериите от мъниста и пайети.

Надали сред присъстващите имаше дори един, който да не е харесал поне няколко от представените на дефилето облекла. "Кройката на ръкавите е истински хит!", "Черната рокля ще ми стои страхотно на коледното парти, нали?", "Избрах тоалет за бала на сестра ми" - са само малка част от коментарите, които можеха да се чуят в кулоарите след ревюто. И това не е случайно. Явно Евгения Живкова за пореден път е успяла да усети как с предложенията си за предстоящия сезон да елиминира границите между фантазия, функционалност и прагматизъм.

Сред гостите на събитието се откроиха посланиците на Швейцария - Н.пр. Мюриел Берсе Коен, на Черна гора - Н.пр. Снежана Радович, на Индия - Н.пр. Пуджа Капур, на Китай - Н.пр. Джан Хайджоу, придружен от жена си, зам.-посланикът и министър-съветник на Косово - Делфин Плана, съпругата на посланика на Япония - Казуе Ватанабе, президентът и вицепрезидентът на "International Women`s Club - Sofia" - съответно Албена Джоунс и Мая Методиева, представители на посолството на Армения и др., както и Виолина Маринова, Мая Антова, Светлана Шаренкова, Весела Драганова, Теодора Дренска, Анна Сендова, Лили Несторова, Бисера Пешова, Лилия Червенякова, Евгения Калканджиева, проф. Любомир Стойков, световноизвестният италиански дизайнер Алберто Ведело и негови български колеги - Жана Жекова, София Борисова, Ирина Сардарева, Нели Колева, Миглена Петкова, Таня Ян. Събитието уважиха също актрисата Саня Борисова, журналистките Валерия Велева и Илиана Бенковска, поп певецът Богдан Томов, Радослава Минчева, Мила Захариева, Павел и Едита Цветкови, Нора Нова и др.

Страницата подготви Алъона НЕЙКОВА

www.duma.bg

ХИМИЧЕН ЕЛЕМЕНТ / БЕЗМЪЛВИЕ

ГРАД В УНГАРИЯ / РУСКА БАЛЕРИНА (Р.1963)

ФРЕНСКИ КОМУНАР (1847-1935) / ГРАД В КНДР

ТИП БЕЗГРЪБНАЧНИ ЖИВОТНИ

АМЕРИК. КИНОАРТИСТ-„20-ТИ ВЕК“ (Р.1943) / ДЪРЖАВА В АФРИКА / РЕКА ВЪВ ФРАНЦИЯ

ЗАДНА ЧАСТ НА ГЛАВАТА / ГРЪЦКА БОГИНЯ НА ЗЕМЯТА

РУСКИ ЖИВОПИСЕЦ (1860-1900)

СПОРТЕН ТОТАЛИЗАТОР

ДЕПАРТАМЕНТ НА ФРАНЦИЯ В ЮЖНА АМЕРИКА / ФРЕНСКИ ФИЛМ

МАРКА ПАРФЮМИ / ПРАБЪЛГАРСКИ ВЪРХОВЕН БОГ

КАНТОН В ШВЕЙЦАРИЯ / НАШ ДУНАВСКИ ГРАД

КРЪВОНОСЕН СЪД / КРАТКО ИЗЛОЖЕНИЕ

РЕКА В БЪЛГАРИЯ / ГРАД В РУМЪНИЯ

ТЕРМИН ПРИ ИГРА НА ТАБЛА / ГРАКАНЕ НА ПТИЦА

БИБЛЕЙСКИ ГРАД / РОД ПАПАГАЛИ

СЪД ЗА ПРЕСЯВАНЕ / МЕТАТЕЛНА БОЙНА МАШИНА

СТАРИ РУСКИ САМОЛЕТИ / ОПЕРА ОТ ГЛУК

ОБИЖДАНЕ / БЪЛГАРСКИ ПОЕТ-„В ПОЛИТЕ НА ВИТОША“ (1878-1914)

ПРЕДНА ЧАСТ НА СЦЕНА

ТРАГЕДИЯ ОТ СОФОКЪЛ

МЯСТО ЗА ПРОДАЖБА НА СТОКИ / НАША ПОП ФОЛК ПЕВИЦА

ГРАД В РУМЪНИЯ / ФРЕНСКИ ДРАМАТУРГ (1848-1918)

АВТОМОБИЛНО КОРМИЛО / КЛАДЕНЕЦ

СБОРНИК С ЦЪРКОВНИ ПЕСНИ

СПЕЦИАЛНО БАНКОВО ПОМЕЩЕНИЕ

РЕКА В КЕНИЯ / РЕПЛИКИРАНЕ

АГОНИЗИРАНЕ / БЪЛГАРСКА НАРОДНА ПЕВИЦА (Р.1938)

РУСКИ ВЕРТОЛЕТИ / ВРЪХНА ДРЕХА

РАЗКОЛ / ЦАРСКИ СТОЛ

ВИСОК ОБЩЕСТВЕН ЧИН

РЕКА В ПЕРУ / ВИД ВОДНИ ПРОЦЕДУРИ

СУТРИН / НАСЕЛЕНО МЯСТО

ПОВИШЕНА НЕРВНА ВЪЗБУДА / Г-Я ВЪВ ФР. ФИЛМ „УДАРЪТ“

ТЪРСЕНЕ, ПРОВЕРКА / ГЛУПАК, БАЛАМА

РУСКИ ПОЕТ (1872-1943) / МЕТАЛНА ОПАКОВКА ЗА БИРА

РУСКИ КИНОАРТИСТ-„КАВКАЗКА ПЛЕННИЦА“ (1921-1997)

ПУШЕНИ СВИНСКИ ГЪРДИ / ВИД ЕДРА ЧУШКА

ТЕСТУВАНЕ

ЖИВОТНИ ЗА ВПРЯГ И ЕЗДА / КИСЕЛО МЛЯКО ЗА ЗАКВАСКА

ХЪЛМ, МОГИЛА / ОФИЦИАЛНО ПОСЕЩЕНИЕ

ПРИТОК НА ДУНАВ

ЦЪРКОВНО ПРАВИЛО, ЗАКОН / ШАПКА (РАЗГ.)

НАША ПОП ФОЛК ПЕВИЦА / АМЕРИК. ФИЗИКОХИМИК (1839-1903)

4-МА СПАРТАНСКИ ЦАРЕ / БАВНОПЪЛЗЯЩО МЕКОТЕЛО

ТЕРМИН В АРТИЛЕРИЯТА

РЕКА В КАРЕЛИЯ

ГРАД В БРАЗИЛИЯ / ЧУВСТВО НА СИЛЕН СТРАХ

ЕДНА ОТ ПОСОКИТЕ / МАРКА РУМЪНСКИ САПУНИ

ЛЮБИМО ЗАНИМАНИЕ / ГРЪЦКА БУКВА

ТЕЛЕВИЗИЯ (СЪКР.) / ГЕРОИНЯ В ШВЕДСКИЯ ФИЛМ „ТАБУ“

ГРАД В КИТАЙ

ВАЯТЕЛСКО ИЗКУСТВО / СПОРТНО РАВЕНСТВО

ГРАД ВЪВ ФРАНЦИЯ

МЯСТО СЪС СЛИВОВИ ДЪРВЕТА

ГРУПА ОТ ПТИЦИ (МН.Ч.)

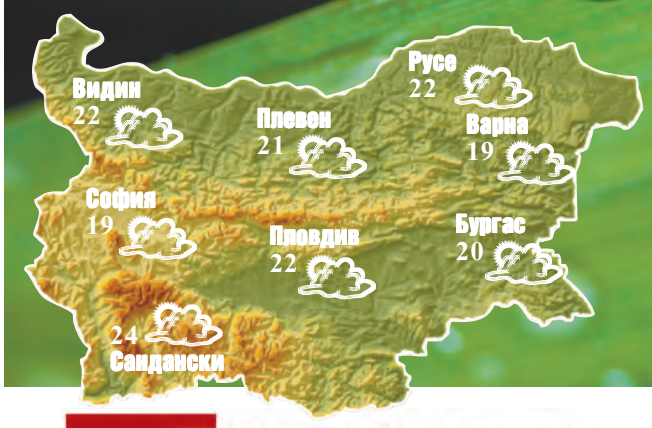
ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

■	Н	■	К	■	Б	■	Ч	■	Ш	■	Ч	■	Б	■
Ш	О	Ф	Ь	О	Р	К	А	■	У	Ч	И	Т	Е	Л
■	В	И	О	Л	А	■	С	А	Б	А	Т	И	Н	И
Р	Е	К	Л	А	М	А	■	Ф	А	Ш	А	■	Е	Ш
■	Л	У	Н	■	А	Н	Е	Т	■	А	Т	А	Ш	Е
М	И	С	■	А	Н	Г	Л	И	Я	■	Е	М	■	И
■	С	■	А	Н	Т	О	Н	■	К	О	Л	Б	А	■
С	Т	Ъ	Р	Ш	Е	Л	■	Б	О	Я	■	А	К	О
■	■	Г	А	О	■	А	П	О	С	Т	О	Л	О	В
Б	И	Л	Б	А	О	■	Р	А	Т	■	С	А	Р	Н
■	Л	Е	И	■	Х	А	А	С	■	С	А	Ж	Д	И
Ч	И	Н	■	К	О	Р	В	Е	Т	А				
■	Н	■	П	У	Л	П	А	■	Е	К				
В	Д	А	Т	И	Н	А	■	К	И	С				
■	Е	Л	И	Н	И	■	М	А	С	И				
Ю	Н	Е	Ц	■	К	С	А	Н	Т	■				
■	■	К	А	Д	■	О	Н	Т	■	Ж				
А	С	О	■	Р	У	Б	Е	О	Л	А				
■	Л	■	Ж	И	В	А	Р	Н	И	К				
К	А	Н	А	П	Е	■	К	Е	П	Е				
■	Б	О	Р	И	С	■	А	Р	А	Т				

РЕЧНИК: Вои, Гаосюн, Гибс, Инар, Клер, Оча, Шуя.

БОРИС БЕРОВ

ВРЕМЕТО

Днес ще бъде слънчево. Вятърът ще се ориентира от изток-югоизток и ще е слаб. Максималните температури ще са между 19-24 градуса, в София 19. Над планините ще е предимно слънчево. Вятърът ще е слаб до умерен. Максималната температура на височина 1200 метра ще е около 13 градуса, на 2000 метра - около 8. По Черноморието ще преобладава слънчево време, с временни увеличения на облачността, по-значителни над южните райони. Ще духа слаб до умерен вятър. Дневните температури ще са между 18-20 градуса. Температурата на морската вода е 21-23 градуса, а вълнението на морето е 2-3 бала.

Изгледи за

29
максимални
17°/23°

30
максимални
16°/20°

В събота облачността ще е значителна. Температурите ще се понижат, максималните ще са между 17-23 градуса. В неделя ще вали в почти цялата страна, застудяването ще продължи.

ДУМА®
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

Издава „ДУМА прес” ЕООД

И. д. главен редактор **Йордан Мичев**
ymichev@duma.bg

Зам. главен редактор **Георги Георгиев**
ggeorgiev@duma.bg

Отговорен секретар **Ивайло Гиздов**
igizdov@duma.bg

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано” 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

БЪЛГАРИЯ: **Павлета Давидова** - завеждащ отдел - 215; Аида Паникян - 218; Десислава Велева - 230; Ростислава Иванова - 233; Юлия Кулинска - 224

Онлайн редактор - Ралица Николова - 207

ИКОНОМИКА: **Мая Калпачка-Йованов-ска** - завеждащ отдел - 246; Евгени Гаврилов - 246

СВЯТ: **Юри Михалков** - завеждащ отдел - 220; Галина Младенова - 219; Георги Христов - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: **Боян Бойчев** - редактор на “Пегас” - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Емилия Костадинова** - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Лиляна Моллова, Петя Рогачева, Спаска Венева

АДМИНИСТРАЦИЯ

РЕКЛАМА: Петрана Сомлева - 205; e-mail - reklama@duma.bg

“Национална дистрибуция” ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Румяна Кирилова - 203; Емил Михов - 208; abonament@duma.bg

НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg;

ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

ПЕЧАТ: АЛИАНС МЕДИАПРИНТ

София, жк. "Дружба" 1, ул. "Илия Бешков" 3А

БНТ 1

06:00 Сутрешен блок сутрешен информационен блок
08:30 По света и у нас
08:45 100% будни предаване за здравословен и съвременен начин на живот
09:45 Култура.БГ предаване за култура с водещи
10:45 Спортисимо спортно-развлекателно предаване/п/
11:15 Дързост и красота тв филм
12:00 По света и у нас
12:30 Стани богат тв игра/п/
13:30 Бързо, лесно, вкусно: „Храна за душата“ /п/
14:00 Малки истории предаване на социална тематика
15:00 Предаване за хора с увреден слух
15:15 Гимназия „Черна дупка“ тв филм
16:00 По света и у нас
16:10 Новини на турски език
16:30 Дързост и красота тв филм
17:00 Бързо, лесно, вкусно: „Новодомци“ кулинарно риалити с водещ Ути Бъчваров
17:25 Зелена светлина
17:30 Спортисимо спортно-развлекателно предаване
18:00 По света и у нас
18:20 Още от деня предаване
19:00 Стани богат тв игра с водещ Михаил Билалов
19:50 Лека нощ, деца!
20:00 По света и у нас
20:45 Спортни новини
21:00 Панорама с Бойко Василев обзорно предаване
22:00 Нощни птици вечерно токшоу
23:00 По света и у нас
23:25 Зелена светлина
23:30 Концерт на Столина Доброва и Деян Гаврич / Сърбия/ Празници на изкуствата „Аполония“ 2018
00:30 Убиец на шанса игрален филм
02:15 Култура.БГ /п/
03:15 100% будни предаване за здравословен лайфстайл
04:20 Още от деня предаване

bTV

06:30 „Тази сутрин“ - информационно предаване с водещ Антон Хекимян
09:30 „Преди обед“ - най-доброто от токшоуто с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
12:00 bTV Новините - обедна емисия
12:30 „Шоуто на Слави“ /п/- вечерно ток шоу
13:30 Премиера: „Любов на инат“ - сериал, с.1, еп. 22
15:00 Премиера: „Шест сестри“ - сериал, с.3, еп. 24
16:00 Премиера: „Алиса в страната на любовта“ - сериал, с.2, еп. 16
17:00 bTV Новините
17:30 „Лице в лице“ - публицистично предаване с водещ Цветанка Ризова
17:50 Спорт тото
18:00 Премиера: „Скъпи наследници“ - сериал, с.1, еп. 110
19:00 bTV Новините - централна емисия
20:00 Премиера: „Искрите на отмъщението“ - сериал, с. 1, еп.14
21:00 „Фермата: Съединение“ - риалити, сезон 5
22:30 „Шоуто на Слави“ - вечерно ток шоу
23:30 bTV Новините - късна емисия
00:00 „Приятели“- сериал, с.6, еп.21,22
01:00 „Друговремец“ - сериал, с.3 еп.6
02:00 bTV Новините
02:30 „Преди обед“ /п./ - токшоу
04:20 „Опасни улици“- сериал, с.11, еп. 65
05:00 „Приятели“/п./- сериал

NOVA

06:20 „Здравей, България“ - сутрешен блок
09:30 „На кафе“ - предаване на NOVA
12:00 Новините на NOVA
12:30 „Моят живот“ - сериен филм
13:30 „Остани с мен“ (премиера) - сериен филм
14:30 „Прости ми“ (премиера) - сериен филм
16:00 Новините на NOVA
16:30 „Намери ме“ (премиера) - сериен филм
17:30 „Господари на ефира“ - забавно предаване /п/
17:55 „Теглене на Лото 5 от 35 - „Златната топка“
18:00 „Семейни войни“ (премиера) - телевизионна игра
19:00 Новините на NOVA - централна емисия
20:00 „Откраднат живот: Анатомия на гнева“ (премиера) - сериен филм, 6 сезон
21:00 VIP BROTHER 2018 (премиера) - риалити шоу
22:30 „София - Ден и Нощ“ (премиера) - риалити сериал
23:00 „Господари на ефира“ - забавно предаване
23:30 Новините на NOVA
00:00 VIP BROTHER 2018 (премиера) - риалити шоу, на живо от Къщата
00:30 „Незабравимо“ - сериен филм, сезон 4
01:30 „Костюмари“ - сериен филм, 5 сезон
02:30 „Докоснати от слънцето“ - сериен филм
03:30 „Ритъмът на мечтите“ - сериен филм

1

06:00 Телеканал „Добро утро“
09:00 Новини
09:20 „Днес е 28 септември. Денят започва“
09:55 „Модна присъда“
10:55 „Живей здравословно!“
12:00 Новини (със субтитри)
12:15 „Времето ще покаже“
15:00 Новини (със субтитри)
15:15 „Хайде да се оженим!“
16:00 „Мъжко / Женско“
17:00 „Времето ще покаже“
18:00 „Вечерни новини“ (със субтитри)
18:25 „Времето ще покаже“
18:50 „Човекът и законът“ с Алексей Пиманов
19:50 „Поле на чудесата“
21:00 „Време“
21:30 „Най-добър от всички!“
22:55 „Вечерният Ургант“
23:50 Премиера. „Бедните хора. Кабакови“
01:40 Филм „Не сте и сънували...“
03:10 Филм „Моят приятел Иван Лапшин“
04:50 „Хайде да се оженим!“

ОВЕН
Денят е подходящ за занимания, които са планирани и не носят риск в ежедневието ви. Бъдете толерантни в общуването.
21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ
В подходящо настроение сте за изпълнението на конкретна задача, за която сте подготвени. Бъдете целеустремени.
21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ
Общуването ви с повече хора ще помогне да решите бързо проблемите си, но се заемете това, което не крие рискове.
22 май - 21 юни

РАК
Конкретиката ще ви спаси от излишно разпиляване на сили и време. ще проявите интерес към нечии бизнес предложения.
22 юни - 23 юли

ЛЪВ
Находчивостта и практичният ви подход по въпрос, който ви затруднява, ще подобри настроението ви и ще действате бързо.
23 юли - 23 август

ДЕВА
Промените в програмата ви днес ще са продиктувани от важността ви да бъдете с някого, но той ще е зает с други неща.
24 август - 23 септември

ВЕЗНИ
Ще следвате програмата си днес с подходящата за това нагласа, но потискайте желанието си да критикувате другите.
24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН
Ще сте загрижени за здравето на близък човек, но с не по-малко внимание ще се отнесете и към своите отговорности.
24 октомври - 22 ноември

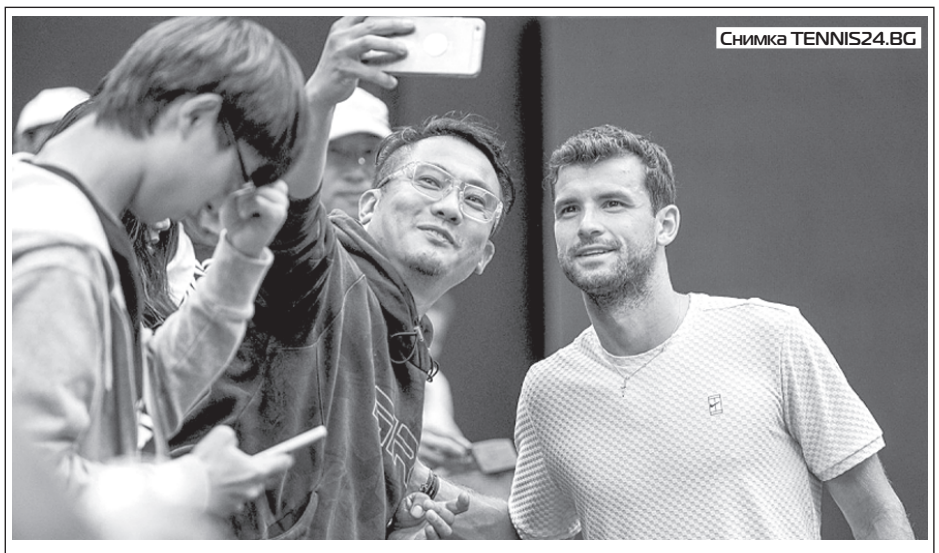
СТРЕЛЕЦ
Добрите ви намерения към някого или нещо ще ускорят общите ви действия по реализацията на конкретната ви дейност.
23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ
Днес дори и да изпитвате известно притеснение, сблъсквайки се с новости от различен характер, не се предавайте.
22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ
В делови план ще постигнете днес предвиденото за деня, което ще се отрази позитивно на предстоящите събития.
21 януари - 19 февруари

РИБИ
Нещо предстоящо ви изпълва с хубави очаквания. Без затруднение ще получите днес най-необходимата ви бизнес информация.
20 февруари - 20 март

www.duma.bg

Снимка TENNIS24.BG

Григор Димитров се снима с китайски фен на тениса на комплекса в Пекин, където в понеделник започва Откритото първенство на Китай. Турнирът е от категорията АТП 500 и Гришо има да защитава 180 т. от достигането до полуфинал през 2017 г.

ГЕРМАНИЯ ПОЛУЧИ ЕВРО 2024

На заседание на Изпълкома на УЕФА в Нион беше решено Германия да бъде домакин на Евро 2024 за мъже, обяви президентът на централата Александър Чеферин. Единственият друг кандидат за домакин бе Турция. Германия ще приеме втори голям форум през XXI век след Мондиала през 2006 г.

Кандидатурата на Германия бе смятана за фаворит заради наличната инфраструктура, докато Турция не успя да получи първо домакинство след 4 опита. При представянето на кандидатурата страната обяви план да инвестира 17 млрд. евро в пътната инфраструктура.

Със скорошното обезценяване на турската лира обаче УЕФА видя проблем заради евентуална финансова нестабилност в страната.

Пратиха Сватбата на ЦСКА-Сф - Левски

НЯМА ДА ПРОДАВАТ БИЛЕТИ В ДЕНЯ НА ДЕРБИТО

Владимир НИКОЛОВ

Ивайло Стоянов-Сватбата ще ръководи дербито между ЦСКА-Сф и Левски от X кръг на Първа лига. Напечената среща е утре от 17.00 часа на Националния стадион. Помощници на петричанина ще бъдат Иво Колев и Петър Джугански, а четвърти рефер - депутатът от ГЕРБ Стефан Апостолов. Стоянов е смятан за един от най-добрите ни рефери, но е недолюбван от агитките и на двата тима. Този сезон той е свирил само един мач на "червените" - победата над Верея (4:0) и не е получавал наряди за срещи на "сините". В IX кръг рефер №1 за 2014 г. ръководи срещата между Ботев Пд и Лудогорец, която "орлите" спечелиха след съмнителен обрат с 3:2. Сватбата е свирил за последно мач между столичните "грандове" на 11 април т.г. в първия 1/2-финал за Купата на България, спечелен от "сините" с 2:0. Преди това е свирил и при 1:1 на 15 октомври 2016 г. - първото дерби на ЦСКА-Сф в елита.

Утрешният мач се смята за рисков от полицията и затова в деня на срещата билети няма да не се продават. Това е в унисон с новите изисквания в Закона за опазване на обществения ред при провеждането на спортни мероприятия. На "Васил Левски" феновете ще бъдат допускани само срещу представяне на лична карта към билета. Желаещите да наблюдават двубоя на трибуните трябва да закупят билетите си до довечера. От двата клуба вече уточниха, че те могат да бъдат намерени на касите съответно на ст. "Георги Аспарухов" и на ст. "Българска армия", в мрежата на Тикетпро, по бензиностанциите на OMV, магазините на Office 1 и Orange, на Билетния център на НДК и на касите на "Арена Армеец".

Символичен домакин са "червените", които ще бъдат настанени в секторите "А" и "Г", а тези на Левски ще бъдат в "Б" и "В". Цените за двете централни трибуни са по 15 лв., а за секторите, където по традиция са агитките - по 10 лв.

ОСТАНАЛИТЕ НАРЯДИ: днес, 20.00: Витоша - Септември (Станислав Ставров); утре, 20.00: Лудогорец - Черно море (Никола Попов); неделя, 15.00: Дунав - Берое (Георги Кабаков); 17.30: Верея - Ботев Пд (Николай Йорданов); 20.00: Локо Пд - Етър (Волен Чинков); понеделник, 20.00: Славия - Ботев Вр Петър Костадинов).
ВТОРА ЛИГА, IX КРЪГ: неделя, 17.00: Пирин - ЦСКА 1948 (Валентин Железов); Несебър - Литекс (Васимир Ел-Хатиб); Локо Сф - Кариана (Георги Давидов); Добруджа - Царско село (Стефан Павлов); 18.00: Черноморец Бч - Ботев Гъл (Димитър Димитров); 19.00: Монтана - Арда (Георги Иванов); понеделник, 17.00: Лудогорец-2 - Поморие (Димитър Михайлов); 17.30: Локо ГО - Струмска слава (Мустафа Шефкет).

Сини юноши сгазиха ЦСКА 1948 за купата

Марин МИЛАШКИ

ЦСКА 1948 претърпя разгром с 1:4 от Ботев Пд в 1/16-финал за Купата на България. 3 гола за успеха на гостите вкараха юношите на Левски Лъчезар Балтанов (45 и 67) и Стивън Петков (69), които влязоха като резерви. Преди това съперниците си размениха по 1 гол - Серкан Юсеин (3) откри за гостите след извеждащ пас на Тодор Неделев, а крилото Андон Гущеров (19) с шут с левия крак от 17 м не остави шанс на вратаря Иван Чворович и изравни. След още 15 минути съдиите спряха голова атака на Гущеров заради измислена засада. В 55-ата мин. пък заради действителна засада те не зачетоха попадение на друг юноша на "сините" Антонио Вутов. Като цяло, пролича тактическата, физическата и психическата немощ на "червените", които видимо регресират след оставката на треньора им Валентин Илиев.

Купа на България 1/16-финали

*Ц**СКА 1948 - БОТЕВ ПД 1:4** 0:1 Юсеин (3) 1:1 Гущеров (19) 1:3 Балтанов (44 и 67) 1:4 Ст. Петков (69); **Локо ГО - ДУНАВ 1:1** (6:7 след дузпи) 0:1 Станоев (40-д) 1:1 Юруков (46); **ЧЕРНОМОРЕЦ БЧ - Ботев Вр 1:0** Йосков (64); снощи: **Пирин - Славия и Спартак Вн - Верея.***

Жребият за 1/8-финалите се тегли днес в Бояна.

Снимка СПОРТАЛ

Костадин Ничев от Ботев Пд изчиства със задна ножица топката при победата на тима му с 4:1 над ЦСКА 1948 в София

ГЛЕДАЙТЕ

ФУТБОЛ
ПО ДИЕМА СПОРТ
19.30 Витоша Б - Септември
ПО ЕВРОСПОРТ 2
21.30 Херта - Байерн
ПО БНТ 3
ВОЛЕЙБОЛ
17.50 Бразилия - САЩ
22.05 Италия - Полша
ПО ДИЕМА СПОРТ
ФОРМУЛА 1
11.00 и 15.00 Гран при на Русия (тренировки)
КОЛОЕЗДЕНЕ
14.00 СП в Инсбрук

УТРЕ

ФУТБОЛ
ПО ДИЕМА СПОРТ
17.00 ЦСКА-Сф - Левски
20.00 Лудогорец - Черно море
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
14.30 Уест Хем - Ман Юнайтед
17.00 Ман Сити - Брайтън
19.30 Челси - Ливърпул
ПО МАКС СПОРТ 1
17.15 Барселона - Атлетик Б
21.45 Реал М - Атлетико М
ПО МАКС СПОРТ 2
16.00 Рома - Лацио
19.00 Ювентус - Наполи
ПО БНТ 3
ВОЛЕЙБОЛ
17.50 и 21.20 СП в Торино (1/2-финали)
ПО МАКС СПОРТ 2
СП за жени
7.40 България - Италия
ПО ДИЕМА СПОРТ
ФОРМУЛА 1
15.00 Гран при на Русия (квалификация)
ПО ЕВРОСПОРТ 1
КОЛОЕЗДЕНЕ
14.00 СП в Инсбрук

В НЕДЕЛЯ

ФУТБОЛ
ПО НОВА СПОРТ
15.00 Дунав - Берое
ПО ДИЕМА СПОРТ
17.30 Верея - Ботев Пд
20.00 Локо Пд - Етър
ПО МАКС СПОРТ 2
21.30 Сасуоло - Милан
ПО БНТ 3
ВОЛЕЙБОЛ
17.50 и 21.20 СП в Торино (финали)
ПО МАКС СПОРТ 2
СП за жени
10.10 Куба - България
ПО ДИЕМА СПОРТ
ФОРМУЛА 1
14.10 Гран при на Русия
ПО ЕВРОСПОРТ 1
КОЛОЕЗДЕНЕ
12.45 СП в Инсбрук

ПОЧИНА ЛЕГЕНДА НА ЛОКО СФ

На 80-годишна възраст почина легендарният вратар на Локомотив и националния отбор Иван Деянов. Той е роден на 16 декември 1937 г. Започва да играе футбол в Миньор Димитровград. През 1963 г. преминава в Локомотив Сф и през 1964 г. става шампион. Играе за "червено-черните до 1969 г. През тези години пази и за националния отбор. Като треньор в ДЮШ на "железничарите" помага за създаването и утвърждаването в мъжкия състав на футболисти като Бойчо Величков, Николай Донев, Стойчо Стоев, Георги Борисов, Явор Вълчинов, и много други.

Ръководството на Локомотив изказва съболезнования на роднините и близките на Иван Деянов. Поклонението ще се състои днес от 11.30 часа в ритуалната зала на Централните софийски гробища.

Поклон пред паметта му!

www.duma.bg

Ботев Пд срази с 4:1 ЦСКА 1948 за купата

Стр. 39

Сърбия шокира Италия в Торино

Бразилия обърна Русия от 0:2

Сърбия поднесе най-голямата изненада на финалната фаза на Световното първенство по волейбол, след като отнесе домакина Италия с 3:0 гейма (15, 20, 18) в Торино. Така "Плавите" направиха задачата на "Скуадра адзура" да стигне 1/2-финал доста трудна, защото другият тим в група J е носителят на световната титла Полша. Италианци и поляци играха снощи, а довечера "Репрезентацията" на западните ни съседи играе с "Дружината".

Пред 12 000 зрители в "Пала Алпитур" домакините не успяха да се справят с напрежението и отговорността. Те допуснаха втора загуба в шампионата, след като в предната фаза в среща без значение отстъпиха на Русия с 2:3 гейма.

Над всички в Торино беше звездата на сърбите Александър Атанасийевич, завършил с 19 т. (3 от блок). Урош Ковачевич добави 11, а по 10 Марко Ивович и Сречко Лисинац. За домакините Даниеле Мацоне заби 11 т., а руснакът Иван Зайцев само 9 т. Сърбите превърнаха в точки 40 от общо 69 атаки спрямо едва 24 успешни за италианците от 65 опита. В допълнение отборът на Никола Гърбич записа 10 аса срещу 1 за съперника. Довечера Сърбия се нуждае само от гейм срещу Полша, за да се класира за 1/2-финалите.

В първия мач от група I Бразилия направи феноменален обрат над Русия с 3:2 гейма (-20, -21, 22, 23, 12) и постави "Сборная" във възможно най-трудната ситуация. Снощи волейболистите на Сергей Шляпников спориха с непобедения до момента тим на САЩ. Пред 9000 зрители в "Пала Алпитур" ключов момент се оказа влизането в игра на втория разпределител на "Селесао" Уилям Аржона. 39-годишният плеймейкър раздвижи играта на тима си, който направи сериозна заявка за 1/2-финал. Най-много точки за "Селесао" постигна Уолас Де Соуса - 22, а за "Сборная" Дмитрий Волков вкара 23. Бразилците почиваха снощи, а днес спорят със САЩ.

Според регламента за 1/2-финалите са класират първите два тима от всяка група, които ще спорят на кръст утре за място на големия финал в неделя.

Дмитрий Волков забива през опита за двойна блокада на бразилците Уолас де Соуса (вляво) и Лукас Сааткамп. Руснакът бе най-резултатен с 23 т. в I кръг от финалите на Волеймондиала в Торино, но "Сборная" загуби с 2:3 гейма

Botanic

Искате денят да започне с усмивка?
Да изпълнявате дневните си задачи с лекота?
Да сте бодри, енергични и весели?

Знаете ли, че сънят е от ключово значение за доброто здравословно състояние и правилното функциониране на организма, а липсата му води до слаба концентрация, затлъстяване, раздразнителност, емоционални разстройства, отпадналост и други неразположения.

Sleep (Слийп) е комбинация от висококачествени растителни екстракти, благоприятстващи дълбокия и спокоен сън без това да води до зависисимост. ***Калифорнийският мак*** релаксира ума и подпомага лесното заспиване. Екстрактът от ***Маточина*** допринася за нормалния сърдечен ритъм, подкрепя нервната система и действа благоприятно при напрежение в стомаха - важна причина за трудното заспиване.

Търсете в аптеките и на www.botanic.cc

02/821 15 00 **за спокоен сън** www.botanic.cc

ХОРАТА, КОИТО СТРАДАТ ОТ БЕЗСЪНИЕ УСЕЩАТ МНОГО ПО-СИЛНО БОЛКАТА

Липсата на сън намалява прага на поносимост на болката. Учени от Норвегия извършили тест за чувствителност към болка с над 10 000 възрастни. Те потопили ръцете им в ледена вода и изследвали степента на издръжливост. При 52% от хората търпимостта на болка била по-ниска и те извадили ръцете си по-рано от водата. Точно те страдали от безсъние. Едва 32% от участниците успели да задържат ръцете си през целия 106-секунден тест. След като анкетираните разказали за своите навици за сън, учените били стигнали до извода, че очевидно съществува силна връзка между болката и съня. Според тях, безсънието увеличава усещането за силата на болката.

В днешно време много хора се оплакват от различни нарушения на съня си и невинаги знаят как да си помогнат. Преди да си легнат, пият успокоителни с цел да заспят, но това не е препоръчително. Фитотерапевтичните средства против безсъние са добра алтернатива. Те действат по-слабо, но за сметка на това не водят до пристрастяване.

Калифорнийският мак е полезен както за възрастни, така и за деца и може да се използва дълго време.

Калифорнийският мак успокоява ума. Подпомага по-бързото заспиване и подобрява качеството на съня. Спомага за отпускането на мускулите и сърдечния ритъм. Калифорнийският мак действа антидепресивно. Значително подобрява настроението. Подпомага и регулира здравия кръвен поток. Използва се за концентрация при пациенти в напреднала възраст. Подпомага поддържането на здравословна функция на паметта. Калифорнийският мак е доказал своите превъзходни свойства. Той едновременно подпомага бързото и лесно заспиване и благоприятства дълбокия и спокоен сън. В същото време успокоява тревожността и безпокойството, страха и натрапчивите мисли. Действа антидепресивно и подобрява настроението.

Висококачествен екстракт от Калифорнийски мак се съдържа в продукта Sleep. Можете да го закупите онлайн или от аптеките!

Маточината се слави с полезните си качества от поколение на поколение. И има защо.

Маточината притежава успокояващо, спазмолитично (премахва спазмите на гладката мускулатура) и карминативно (отстранява газовете от стомаха и червата, облекчава подуване, храносмилателни колики и стомашен дискомфорт) действие. Освен това тази билка действа понижаващо и регулиращо кръвното налягане. Установено е, че влияе благоприятно върху храносмилането. Маточината благоприятства и сърдечната дейност. Притежава антиаритмично и антиконвулсивно действие. Успокоява централната нервна система. Препоръчва се при различни нервни нарушения, безсъние, главоболие. Множество експерименти са показали категорично възможностите на растението да облекчава коремни спазми и да подпомага храносмилането. Лошото храносмилане е една от най-честите причини за трудно заспиване. Според германски проучвания от 2001 г. маточината подобрява състоянието на депресия. Използва се при нервно напрежение и безпокойство.

Sleep е 100% естествена хранителна добавка. Съдържа растителни екстракти от калифорнийски мак и маточина. По напълно доказан начин благоприятства спокойния сън. Релаксира ума и подпомага лесното заспиване. Допринася за нормалния сърдечен ритъм, подкрепя нервната система и действа благоприятно при напрежение в стомаха – важна причина за трудното заспиване. Препоръчва се от специалистите като отлично средство за справяне с безсънието, нервното напрежение и безпокойството!

Можете да намерите без рецепта в аптеките или онлайн на www.botanic.cc.